

รายงานประจำปี

ANNUAL REPORT

2561

บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) (สำนักงานใหญ่)

1000/65,66,67 ที.บี. ทาวเวอร์ ชั้น 16 ซอยสุขุมวิท 71 ถนนสุขุมวิท
เขตคลองตันเหนือ แขวงวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110
โทรศัพท์ : 02-3920224

บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) (โรงงานผลิต)

88/8,88/9 หมู่ 10 ถนนธนะรัชต์ ตำบลหนองน้ำแดง
อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา 30130
โทรศัพท์ : 044-938972-4

อีเมล : support@solartron.co.th

เว็บไซต์ : www.solartron.co.th, www.solarpvonline.com

สารบัญ	หน้า
สารจากประธานกรรมการบริษัท และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	1
รายงานคณะกรรมการตรวจสอบ	2
1. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญของบริษัท	4
2. วิสัยทัศน์ และพันธกิจ	6
3. ลักษณะการประกอบธุรกิจ	7
4. ปัจจัยความเสี่ยง	13
5. ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลสำคัญอื่นๆ	15
6. โครงสร้างผู้ถือหุ้น	17
7. นโยบายการจ่ายเงินปันผล	18
8. โครงสร้างการจัดการ	19
9. การกำกับดูแลกิจการ	38
10. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibilities : CSR)	50
11. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง	51
12. บุคคลที่มีผลประโยชน์และรายการระหว่างกัน	55
13. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ	60
14. รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและงบการเงิน	72

สารจากประธานกรรมการบริษัท และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

เรียนท่านผู้ถือหุ้น

ปี 2561 เป็นจุดเริ่มต้นของสงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีน และระหว่างอินเดียกับจีน ส่งผลให้ราคาแผ่นเซลล์และแผงเซลล์แสงอาทิตย์ในตลาดโลกตกลงอย่างมาก โดยสินค้าจากจีนและได้หันทะลักเข้ามาในเอเชียและยุโรป บริษัท จึงจำเป็นต้องชะลอการผลิต และปรับกลยุทธ์ไปบุกธุรกิจออกแบบก่อสร้างระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับตลาดราชการที่ต้องใช้แผงเซลล์แสงอาทิตย์ที่ผลิตในประเทศไทยและได้รับการรับรองจากมาตรฐานอุตสาหกรรมไทย

นอกจากนั้นในปีนี้กระทรวงพลังงานยังอยู่ระหว่างการระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาพลังงานหมุนเวียน จึงทำให้ผู้ประกอบการในธุรกิจพลังงานหมุนเวียนชะลอการลงทุน เพื่อรอความชัดเจนในนโยบาย หลักเกณฑ์ที่จะประกาศในแผนฯ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผลประกอบการในปี 2561 ของบริษัทขาดทุนสุทธิ 383.32 ล้านบาท บริษัทฯจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องแสวงหาพันธมิตรทางธุรกิจ ที่สามารถสนับสนุน การดำเนินงานของบริษัทอย่างต่อเนื่อง และต้องเตรียมความพร้อมเพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทสอดคล้องกับแผนพัฒนาพลังงานหมุนเวียนที่จะประกาศใช้ในปี 2562

สุดท้ายนี้ในนามของคณะกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานทุกคน ขอขอบคุณผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท ที่มอบความไว้วางใจในการดำเนินงาน และให้การสนับสนุนมาโดยตลอด คณะกรรมการและผู้บริหารยังคงยึดมั่นที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ คำนึงถึงความโปร่งใสตรวจสอบได้ และรับผิดชอบต่อชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม

นายเชิดพงษ์ สิริวิช์

ประธานกรรมการบริษัท

นางปัทมา วงษ์ถั่วทอง

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

รายงานคณะกรรมการตรวจสอบ**เรียนท่านผู้ถือหุ้น**

บริษัท โชลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการตรวจสอบ บริษัท โชลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยกรรมการอิสระซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และมีประสบการณ์ด้านกฎหมาย บัญชี การเงิน และการบริหารองค์กร จำนวน 3 ท่านปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท และตามระเบียบบริษัท โชลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) ว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติของคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีนโยบายเน้นการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และการมีระบบควบคุมภายในที่ดี

ในปี 2561 คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมทั้งสิ้น 4 ครั้ง โดยได้มีการหารือร่วมกับฝ่ายตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชีในเรื่องที่เกี่ยวข้อง สรุปลงสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดังนี้

1. การสอบทานรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานงบการเงินรายไตรมาสและงบการเงินประจำปี 2561 บริษัท โชลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) รวมถึงรายการระหว่างกัน รายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ร่วมกับฝ่ายบริหาร โดยได้เชิญผู้สอบบัญชีร่วมประชุมการพิจารณา งบการเงินรายไตรมาสและงบการเงินประจำปี คณะกรรมการตรวจสอบได้หารือร่วมกับผู้สอบบัญชีในเรื่องความถูกต้องครบถ้วนของ งบการเงิน การปรับปรุงรายการบัญชีที่สำคัญซึ่งมีผลกระทบต่องบการเงิน ความเพียงพอเหมาะสมของวิธีการบันทึกบัญชีและขอบเขตการตรวจสอบ การเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วนเพียงพอ และความมีอิสระของผู้สอบบัญชีเพื่อให้มั่นใจว่าการจัดทำ งบการเงินเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายและมาตรฐานบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป มีความเชื่อถือได้และทันเวลา รวมทั้ง มีการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินอย่างเพียงพอเพื่อเป็นประโยชน์กับนักลงทุนหรือผู้ใช้งบการเงิน

2. การสอบทานการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการสอบทานผลการบริหารความเสี่ยงของบริษัทเพื่อให้มั่นใจได้ว่าฝ่ายบริหารได้ดำเนินกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงถึงระดับปฏิบัติการอย่างเหมาะสม และการระบุปัจจัยความเสี่ยงมีความครบถ้วน เพียงพอ พร้อมทั้งให้ ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

3. การสอบทานการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานและทบทวนระบบควบคุมภายในร่วมกับผู้สอบบัญชีและฝ่ายตรวจสอบภายในทุกไตรมาส รวมทั้ง ผลการประเมิน ความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในตามแนวทางของสำนักงาน ก.ล.ต. โดยพิจารณาในเรื่องการดำเนินงาน การใช้ทรัพยากร การดูแลทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ ได้ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่าไม่พบประเด็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เป็น สาระสำคัญ นอกจากนี้ในปี 2561 บริษัทฯ มีการประเมินการควบคุมภายใน โดยได้รับความร่วมมือในการประเมินจากกรรมการและผู้บริหาร เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นมากขึ้น ผลการประเมินการควบคุมภายในพบว่า การควบคุมภายในของบริษัทฯ มีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้คณะกรรมการตรวจสอบได้ให้คำแนะนำการประชุมเชิงปฏิบัติการให้แก่ฝ่ายงานต่างๆ โดยนำประเด็นสำคัญที่ตรวจพบมาเป็นกรณีศึกษาเพื่อเสริมสร้างให้ผู้รับผิดชอบทุกระดับเกิดความเข้าใจร่วมกันในเรื่องความเสี่ยงผลกระทบและการควบคุมภายในที่สำคัญของแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติงาน

4. การสอบทานการกำกับดูแลกิจการที่ดี

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการปฏิบัติงานตามระบบงานที่กำหนดไว้ การดำเนินธุรกิจของบริษัทมีคุณธรรม มีการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลอดจนกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทโดยเฉพาะในเรื่องรายการที่เกี่ยวข้องกันเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทมีการดำเนินการตามเงื่อนไขทางธุรกิจอย่างสมเหตุสมผล

นอกจากนี้คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยรวมทั้งคณะ และประเมินตนเองตามแนวทางปฏิบัติที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อความเชื่อมั่นต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

5. การพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีประจำปี 2561

คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาเห็นชอบให้ บริษัท บิดีเสวี จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) ประจำปี 2561 และนำเสนอคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาและขออนุมัติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 พิจารณาแต่งตั้งและอนุมัติผู้สอบบัญชีและค่าสอบบัญชี

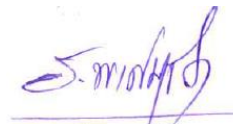
6. การปฏิบัติตามข้อกำหนด กฏระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการตรวจสอบได้ร่วมกับฝ่ายตรวจสอบภายในสอบทานการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าบริษัทมีการดำเนินธุรกิจที่ถูกต้องตามกฎหมาย และปฏิบัติตามข้อกำหนดและข้อผูกพันต่างๆ ที่กำหนดไว้

จากการประเมินการปฏิบัติงานตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบประจำปี 2561 คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติตามหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ได้รับไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทในเรื่องการทำหน้าที่โดยรวม การสอบทานรายงานทางการเงิน การสอบทานการบริหารความเสี่ยง การสอบทานการกำกับดูแลกิจการที่ดี การพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และการปฏิบัติตามข้อกำหนด กฏระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ความรู้ความสามารถ ความระมัดระวัง รอบคอบ มีความเป็นอิสระอย่างเพียงพอเพื่อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างเท่าเทียมกัน

คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่ารายงานข้อมูลทางการเงินของบริษัทมีความถูกต้องเชื่อถือได้สอดคล้องตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป บริษัทมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเพียงพอ มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม มีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องตามระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี และปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อกำหนดทางธุรกิจอย่างเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(นางรวิฐา พงศ์นุชิต)

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

1.ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญของบริษัท (งบการเงินรวม)

(หน่วย : ล้านบาทยกเว้นกำไรสุทธิต่อหุ้น)

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญของบริษัท	2559	2560	2561
สถานะทางการเงิน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	41.10	19.17	23.22
สินทรัพย์หมุนเวียนรวม	1,344.12	1,187.09	599.32
สินทรัพย์รวม	4,012.45	3,735.89	2,974.23
หนี้สินหมุนเวียนรวม	1,821.15	1,414.57	1,156.81
หนี้สินรวม	2,047.38	1,900.37	1,496.19
ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม	1,965.07	1,835.52	1,478.03
ผลการดำเนินงาน			
รายได้รวม	1,374.92	968.40	702.73
รายได้จากการขายและบริการ	1,368.56	945.56	693.17
กำไรขั้นต้น	99.97	-250.50	-248.41
กำไรสุทธิ	-50.47	-417.42	-380.20
อัตราส่วนทางการเงิน			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.74	0.84	0.52
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	7.30	-26.49	-35.84
อัตรากำไรสุทธิ (%)	-3.67	-43.10	-54.10
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	-2.54	-21.97	-22.95
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	-1.35	-10.81	-11.36
อัตรากำไรสุทธิของสินทรัพย์ (เท่า)	0.37	0.25	0.21
อัตราส่วนหนี้สินทั้งหมดต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.04	1.04	1.01
อัตราความสามารถในการชำระดอกเบี้ย	3.03	-2.43	-2.83
เงินปันผลต่อหุ้น (บาท)	-	-	-
กำไรสุทธิต่อหุ้น* (บาท)	-0.09	-0.77	-0.70
	เฉลี่ย	เฉลี่ย	เฉลี่ย
	544,124,723 หุ้น	544,124,723 หุ้น	544,124,723 หุ้น

* กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี และได้ปรับปรุงจำนวนหุ้นสามัญที่ใช้ในการคำนวณกำไรต่อหุ้นของปีก่อนที่นำมาเปรียบ

1. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญของบริษัท (งบการเงินเฉพาะกิจการ)

(หน่วย : ล้านบาทยกเว้นกำไรสุทธิต่อหุ้น)

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญของบริษัท	2559	2560	2561
สถานะทางการเงิน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	38.46	4.77	0.69
สินทรัพย์หมุนเวียนรวม	1,980.14	1,290.17	785.94
สินทรัพย์รวม	4,217.94	3,433.28	2,720.78
หนี้สินหมุนเวียนรวม	1,930.08	1,416.08	1,174.10
หนี้สินรวม	2,156.31	1,552.46	1,191.48
ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม	2,061.63	1,880.81	1,529.30
ผลการดำเนินงาน			
รายได้รวม	2,063.92	1,154.22	723.03
รายได้จากการขายและบริการ	2,053.38	897.96	694.73
กำไรขั้นต้น	190.65	-275.36	-264.08
กำไรสุทธิ	44.57	-179.31	-350.51
อัตราส่วนทางการเงิน			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.03	0.91	0.67
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	9.28	-30.66	-38.01
อัตรากำไรสุทธิ (%)	2.16	-15.54	-48.48
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (%)	2.19	-9.10	-20.56
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	1.14	-4.73	-11.42
อัตรากำไรสุทธิของสินทรัพย์ (เท่า)	0.53	0.30	0.23
อัตราส่วนหนี้สินทั้งหมดต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.05	0.83	0.78
อัตราความสามารถในการชำระดอกเบี้ย	7.12	-0.06	-4.70
เงินปันผลต่อหุ้น (บาท)	-	-	-
กำไรสุทธิต่อหุ้น* (บาท)	0.08	-0.33	-0.64
	เฉลี่ย	เฉลี่ย	เฉลี่ย
	544,124,723 หุ้น	544,124,723 หุ้น	544,124,723 หุ้น

* กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี และได้ปรับปรุงจำนวนหุ้นสามัญที่ใช้ในการคำนวณกำไรต่อหุ้นของปีก่อนที่นำมาเปรียบ

2. วิสัยทัศน์ และพันธกิจ

วิสัยทัศน์

1. ผู้นำทางเทคโนโลยีผลิตเซลล์แสงอาทิตย์ และระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ อย่างยั่งยืน

พันธกิจ

ด้วยความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการด้านไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นแหล่งพลังงานทางเลือกที่สำคัญของประเทศไทย บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) จึงได้กำหนดกรอบและแนวทางการดำเนินงานในทุกกิจกรรมของบริษัทฯ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

- ◆ ต่อผู้ถือหุ้น ดำเนินธุรกิจที่สร้างผลตอบแทนอย่างยั่งยืนแก่ผู้ถือหุ้น
- ◆ ต่อลูกค้า สร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้า โดยการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพระดับสากล ด้วยราคาที่ยุติธรรม
- ◆ ต่อคู่ค้า ดำเนินธุรกิจบนพื้นฐานของการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มุ่งสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดี เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์และบริการอย่างยั่งยืน
- ◆ ต่อพนักงาน สนับสนุนและพัฒนาพนักงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการทำงานให้ เป็นมืออาชีพ
- ◆ ต่อสังคมชุมชน เป็นองค์กรที่ดีของสังคม สร้างงานให้คนท้องถิ่น ปลูกจิตสำนึกอนุรักษ์พลังงานและมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและสังคมชุมชน

3. ลักษณะการประกอบธุรกิจ

การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญ

บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจแยกเป็น 4 ประเภท คือ

1. ธุรกิจผลิตแผ่นเซลล์แสงอาทิตย์ (Solar cell) และแผงเซลล์แสงอาทิตย์ (Solar Module)
2. ธุรกิจออกแบบ ก่อสร้าง ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (Engineering, Procurement and Construction / EPC)
3. ธุรกิจการบริหารจัดการด้านพลังงาน (Energy Service Company / ESCO)
4. ธุรกิจการลงทุนใน โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Farm and Solar Rooftop)

การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญของ บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)

มกราคม 2561	เซ็นสัญญางานจ้างบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ (1)โครงการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ระยะที่ 1 อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มูลค่า 9,700,000.00 บาท (2)โครงการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ระยะที่ 2 อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มูลค่า 6,530,628.50 บาท (3) โครงการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ระยะที่ 2 อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ มูลค่า 6,500,000.00 บาท รวม 23 ล้านบาท
มกราคม 2561	โอนหุ้นบริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 2 จำกัด จำนวน 393,098 หุ้น โดยแบ่งเป็นเงินโอนหุ้นจำนวน 13,096 หุ้น มูลค่าสุทธิตามบัญชี คิดเป็นหุ้นละ 100 บาท ในราคาหุ้นละ 473.31 บาท และจำนวน 380,002 หุ้น มูลค่าสุทธิตามบัญชี คิดเป็นหุ้นละ 25 บาท ในอัตราหุ้นละ 46.10 บาท คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 23.72 ล้านบาท เพื่อชำระหนี้เงินยืมให้กับกรรมการของบริษัทฯ ท่านหนึ่ง มีผลทำให้สัดส่วนการถือหุ้นบริษัทย่อยดังกล่าวลดลงจากเดิมร้อยละ 99 เป็นร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน
กุมภาพันธ์ 2561	ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์กองก้ากับการสำรวจตระเวนชายแดนจำนวน 318.10 กิโลวัตต์ มูลค่า 22,652,580.20 บาท
มีนาคม 2561	เซ็นสัญญาจ้างงานบริหารและจัดการกิจการกับ บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 1 - 5 จำกัด มูลค่า 11,292,000 บาท
เมษายน 2561	ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ กับบริษัท อินฟราเซท จำกัด รวม 16 ระบบ มูลค่า 10,476,160.00 บาท

พฤษภาคม 2561	ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาอาคารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต (Phase II)มูลค่า 150,501,540.00 บาท
มิถุนายน 2561	ส่งมอบงานติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาอาคาร บริษัท ดอนเมืองพัฒนา จำกัด ขนาด 362.70 กิโลวัตต์ มูลค่า 14,200,000.00 บาท
กรกฎาคม 2561	ก่อสร้างระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์โครงการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ขนาด 30.24 กิโลวัตต์ มูลค่า 9,033,271.06 บาท
สิงหาคม 2561	ออกแบบก่อสร้าง ระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ให้กับ หจก.เทววงศ์ มูลค่า 9,033,271.06 บาท
กันยายน 2561	ก่อสร้างระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์โครงการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนในหน่วยงานภาครัฐ-มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ขนาด 325 กิโลวัตต์ มูลค่า 17,997,196.26 บาท
ตุลาคม 2561	ก่อสร้างติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาอาคารโรงงาน บมจ.เสถียรสแตนเลสสตีล มูลค่า 41,013,000.00 บาท
พฤศจิกายน 2561	ติดตั้งระบบกระจายน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 72 กิโลวัตต์ มูลค่า 91,656,074.77 บาท
พฤศจิกายน 2561	เซ็นสัญญาก่อสร้างติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาอาคารบริษัท บีเคเคยูไนเต็ต จำกัด Ford Bang Pa-kong ขนาด 126 กิโลวัตต์ มูลค่า 6,048,000 บาท
ธันวาคม 2561	ติดตั้งผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ขนาด 1,500 กิโลวัตต์ มูลค่า 121,698,130.84 บาท
ธันวาคม 2561	ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ให้กับ กองบิน 4 กองทัพอากาศ ขนาด 840 กิโลวัตต์ มูลค่า 46,015,887.85 บาท

1. ธุรกิจผลิตแผ่นเซลล์แสงอาทิตย์ (Solar cell) และแผงเซลล์แสงอาทิตย์ (Solar Module)

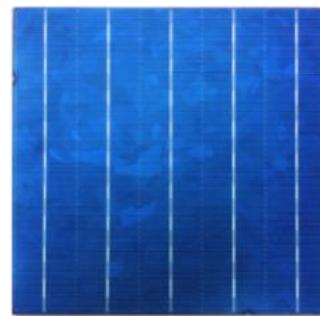
โรงงานผลิตแผ่นเซลล์ และแผงเซลล์แสงอาทิตย์ ของ บมจ.โซลาร์ตรอน มีกำลังการผลิตสูงสุดได้ถึง 55 ล้านแผ่นหรือ 1.5 ล้านแผง/ปี คิดเป็นกำลังการผลิตประมาณ 185 MW/ปี โดยตั้งอยู่ที่ เลขที่ 88/8, 88/9 หมู่10 ตำบลหนองน้ำแดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจพลังงานทดแทน อีกทั้งยังได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ให้ยกเว้นอัตราภาษีเป็นพิเศษ ส่งผลให้โครงการต่างๆ ที่บริษัทฯ ได้รับผิดชอบสามารถดำเนินการ โดยมีต้นทุนการติดตั้งต่อหน่วยไฟฟ้าที่ต่ำ เป็นผลให้ผู้ลงทุนได้รับผลตอบแทนสูงสุด โรงงานผลิตเซลล์ และแผงเซลล์แสงอาทิตย์ของบริษัท เป็นผู้ผลิตที่ได้รับการรับรองคุณลักษณะการผลิตตามคุณสมบัติแหล่งกำเนิดสินค้าของประเทศไทยกับสภาหอการค้าไทยและกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ อีกทั้งสินค้าของบริษัทฯ ได้รับการรับรองมาตรฐานสากลทั้งในทวีปยุโรป อเมริกา สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น และมาตรฐานอุตสาหกรรมไทย จึงสามารถส่งออกไปขายได้ทั่วโลก โดยได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9001 : 2015 (NAC), ISO 9001 : 2015 (UKAS), ISO 14001:2015 (NAC), ISO 14001:2015 (UKAS), OHSAS 18001 : 2007, TIS 18001 : 1999, CSR-DIW, TLS 8001-2003, IEC 61215

Certified by TUV Rheinland (Germany), IEC 61730 Certified by TUV Rheinland (Germany), IEC 61215 Certified by JET Pvm (Japan), IEC 61730 Certified by JET Pvm (Japan), ANSI/UL 1703:2002 R5.12, The Micro generation Produce Certification Scheme new BREG mark, CE Mark, RoHS Compliant, มอก.1843-2553 และ มอก.2580-2555 ซึ่งแสดงถึงคุณภาพในระดับสากล เป็นที่ยอมรับทั่วโลก และนอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้พัฒนากระบวนการผลิตแผ่นเซลล์และแผงเซลล์แสงอาทิตย์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดูแลห่วงโซ่อุปทาน (Caring) ทำให้ได้รับรางวัล “โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถานประกอบการอุตสาหกรรมสีเขียว หรือรางวัลอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry : GI) ระดับ 3 ระบบสีเขียว (Green system)”

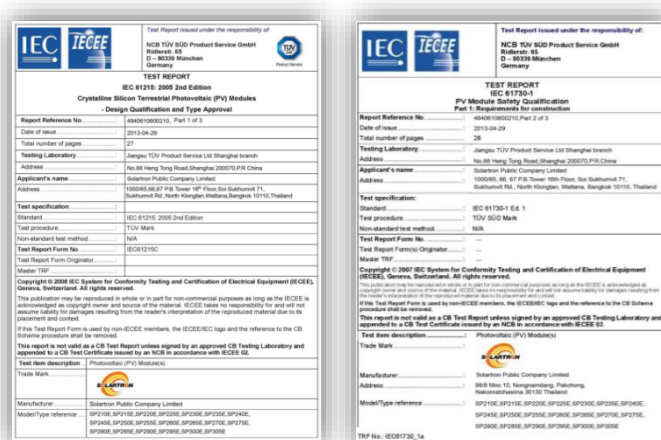
แผงเซลล์แสงอาทิตย์

แผ่นเซลล์แสงอาทิตย์

World Class Quality & Certification

IEC 61215 Certified by TUV, Germany

IEC 61730 Certified by TUV, Germany
CE Mark
ANSI/UL 1703

EMC-Directive 2004/108/EC)

RoHS Compliant

TIS 1843-2553, TIS 2580-2555

TIS 1843-2553

TIS 2580-2555

MCS – PV0222

ANSI/UL1703 by TÜV Rheinland

JETPvm certification (IEC61215, IEC61730)

IEC 61215/IEC 61730

2. ธุรกิจออกแบบ ก่อสร้าง ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (Engineering, Procurement and Construction /EPC) ตัวอย่างระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ของบริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)

ตัวอย่าง โครงการติดตั้งพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาอาคาร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต

3. ธุรกิจการบริหารจัดการด้านพลังงาน (Energy Service Company / ESCO)

ได้รับความร่วมมือจากกระทรวงพลังงาน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย องค์การก๊าซเรือนกระจก

- บริการด้านการตรวจสอบพลังงานไฟฟ้าและการนำระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ไปใช้เพื่อประหยัดพลังงาน
- ลงทุนเพื่อผลิตไฟฟ้าขายให้กับเจ้าของอาคาร โดยมีส่วนแบ่งรายได้ให้กับเจ้าของอาคาร

บริษัท ดอนเมืองพัฒนา จำกัด

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

บมจ.เสถียรสแตนเลสตีล

4. ธุรกิจการลงทุนใน โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Farm and Solar Rooftop)

- แสวงหาโครงการลงทุนใน Solar Farm และ Solar Rooftop กับหน่วยงานภาครัฐ และบริษัทเอกชน เพื่อลงทุนและแบ่งผลประโยชน์จากการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ (Private Power Purchase Agreement)
- ผลิตไฟฟ้าเพื่อขายให้การไฟฟ้าทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

สหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่ลุ่มแม่น้ำน้อย จำกัด ต.ท่าช้าง
อ.วิเศษชัยชาญ จ.อ่างทอง

สหกรณ์โคนมบางสะพาน จำกัด ต.ชัยเกษม
อ.บางสะพาน จ.ประจวบคีรีขันธ์

สหกรณ์การเกษตรกองทุนสวนยางบางสะพาน จำกัด ต.
พงศ์ประศาสน์ อ.บางสะพาน จ.ประจวบคีรีขันธ์

4. ปัจจัยความเสี่ยง

บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) เล็งเห็นความสำคัญของปัจจัยความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ จึงมีมาตรการป้องกันความเสี่ยงทั้งในระดับปฏิบัติการ และระดับบริหาร โดยมีหน่วยงานตรวจสอบ เข้าไปสอบถาม ใดๆก็ตาม ปัจจัยเสี่ยงในรอบปี 2561 สรุปได้ดังนี้

1. ความเสี่ยงจากนโยบายพลังงานหมุนเวียนของภาครัฐ

นโยบายสนับสนุนการใช้พลังงานหมุนเวียนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ในอนาคต เพราะจะช่วยกระตุ้นให้ภาคเอกชนหันมาให้ความสำคัญกับการลงทุนและก่อสร้างระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการประหยัดพลังงานอย่างกว้างขวาง

ในปัจจุบันภาครัฐกำลังส่งเสริมนโยบายสนับสนุนพลังงานหมุนเวียนอย่างจริงจัง ใดๆก็ตามนโยบายดังกล่าวยังติดขัดเรื่องแนวทางปฏิบัติ เช่น ความไม่ชัดเจนของการกำหนดราคารับซื้อหน่วยไฟฟ้าที่เหลือจากการบริโภค โครงการ Solar PV Rooftop เสรี ที่ตั้งของระบบสายส่งซึ่งผ่านพื้นที่สีเขียว จนไม่สามารถสร้างโรงไฟฟ้าได้เพราะขัดกับระเบียบของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ความล่าช้าของขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณ เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อโครงการส่งเสริมพลังงานของภาครัฐ

อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายจากการใช้พลังงานในช่วงกลางวันสูงขึ้นมาก จึงทำให้กระทรวงพลังงานประกาศให้มีการติดตั้งระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาอาคาร (Solar PV Rooftop) เพื่อการประหยัดพลังงาน ทำให้ลดความเสี่ยงจากปัญหาเรื่องระบบสายส่ง พร้อมยกเว้นการขอใบอนุญาตประกอบโรงงาน (รง.4) อีกด้วย ทำให้ภาคเอกชน หันมาตื่นตัวในการติดตั้ง Solar PV Rooftop เพื่อการประหยัดพลังงานกันอย่างแพร่หลาย ทั้งภาครัฐ และเอกชน

นอกจากนี้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ยังสนับสนุนให้นำกึ่งหนึ่งของเงินลงทุนในการติดตั้ง Solar PV Rooftop เพื่อการประหยัดพลังงาน มาลดหักจากภาษีจริงที่จะต้องเสียได้สูงสุดถึงร้อยละ 200 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 3 ปี อีกด้วย

2. ความเสี่ยงจากการผันผวนของราคาแผ่นเซลล์และแผงเซลล์แสงอาทิตย์

การประกาศสงครามทางการค้าระหว่างจีน และสหรัฐอเมริกา ส่งผลกระทบต่อราคาของแผ่นเซลล์และแผงเซลล์แสงอาทิตย์ โดยเฉพาะในประเทศไทยซึ่งมีโรงงานผลิตแผ่นเซลล์และแผงเซลล์แสงอาทิตย์ของจีนเข้ามาลงทุนผลิตเพื่อส่งออกเป็นจำนวนมาก ได้รับผลกระทบจากการขึ้นอัตราภาษีนำเข้าแผ่นเซลล์ และแผงเซลล์แสงอาทิตย์จากประเทศจีนในอัตรา 25%-50% ส่งผลให้ต้นทุนของแผ่นเซลล์ และแผงเซลล์แสงอาทิตย์ที่จะส่งออกไปสหรัฐอเมริกาสูงขึ้น

อย่างไรก็ตามโรงงานผลิตแผ่นเซลล์และแผงเซลล์แสงอาทิตย์ของบริษัท ซึ่งเป็นของคนไทย และบริษัทไม่ได้มุ่งเน้นการส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกาจึงไม่ได้รับผลกระทบจากสงครามทางการค้าครั้งนี้ นอกจากนี้บริษัทได้พัฒนา

ผลิตภัณฑ์ในลักษณะระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ซึ่งมีอุปกรณ์ประกอบอีกหลายชนิดเพิ่มมูลค่าให้กับระบบฯ จึงทำให้สามารถบริหารราคา/ต้นทุน จากการผันผวนของแผ่นเซลล์และแผงเซลล์แสงอาทิตย์ได้

3. ความเสี่ยงจากการเข้ามาในอุตสาหกรรมของผู้แข่งขันรายใหม่

ในปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายเปิดเสรีการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาอาคารอย่างเต็มที่ ทำให้เปิดโอกาสทางการตลาดแก่นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งบริษัทที่เข้ามาใหม่อาจชิงส่วนแบ่งทางการตลาด และอาจกระทบต่ออัตราการเติบโตของรายได้ของบริษัทในอนาคต

อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจลงทุนในโครงการโซลาร์รูฟเสรี (Private PPA) ระยะเวลายาวจะต้องเป็นบริษัทสัญชาติไทย และยังคงต้องพึ่งพิงคุณภาพของเทคโนโลยีพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อให้ได้ไฟฟ้าในปริมาณที่มากที่สุด ผู้ที่จะเข้ามาในอุตสาหกรรมนี้ต้องมีการเตรียมตัวเป็นระยะเวลานานเพื่อสร้างมาตรฐานให้สอดคล้อง กับหน่วยงานของรัฐ เช่นมาตรฐานอุตสาหกรรมไทย การติดตั้งระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ตามข้อกำหนดสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานฯลฯ ในขณะที่บริษัทฯ มีความพร้อมทั้งด้านเทคโนโลยีและประสบการณ์ทั้งการผลิตและก่อสร้างมากกว่า 30 ปี บริษัทฯ เป็นผู้นำในระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศไทย จึงมีความได้เปรียบในด้านการผลิตและการตลาด

4. ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

บริษัทมีการนำเข้าวัตถุดิบหลักคือแผ่นเวเฟอร์และวัตถุดิบบางชนิดที่ใช้ในการผลิตแผ่นเซลล์และแผงเซลล์จากต่างประเทศ การเสนอราคาและการชำระเงินจะใช้เงินเหรียญสหรัฐและเงินยูโรเป็นหลัก ในขณะที่รายได้จากโครงการในประเทศจะได้รับในรูปของเงินบาท ทำให้บริษัทได้รับความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนในกรณีที่ค่าเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐหรือยูโรแข็งขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเงินบาท

ในการสั่งซื้อวัตถุดิบ บริษัทมีการจองสินค้าและกำหนดราคาสินค้าล่วงหน้าสำหรับโครงการที่ประมูลได้ จากนั้นจึงทำการเปิดวงเงินเลตเตอร์ออฟเครดิต (L/C) เพื่อสั่งซื้อสินค้าจริงเป็นรายเดือน และทำสัญญาซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward Contract) เต็มจำนวนสำหรับแต่ละ L/C ในช่วงที่อัตราแลกเปลี่ยนมีความผันผวนหรือมีแนวโน้มค่าเงินบาทจะอ่อนค่าลง นอกจากนี้บริษัทพยายามเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดจากการส่งออก เพื่อให้ได้รับรายได้เป็นสกุลดอลลาร์สหรัฐมากขึ้น เพื่อลดความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

5. ข้อมูลทั่วไปและข้อสำคัญอื่น ๆ

<p>ชื่อบริษัท บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)</p> <p>ประเภทธุรกิจ ผลิตแผ่นเซลล์และแผงเซลล์แสงอาทิตย์ สำรวจ ออกแบบ ก่อสร้าง และติดตั้ง ระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์และ โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์</p> <p>ผลิตภัณฑ์หลัก แผ่นเซลล์ และแผงเซลล์แสงอาทิตย์</p> <p>เลขทะเบียนบริษัท 0107547000877</p> <p>สำนักงานใหญ่ เลขที่ 1000/65, 66, 67 อาคาร พี.บี. ทาวเวอร์ ชั้น 16 ซอย สุขุมวิท 71 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 02-392-0224 โทรสาร 02-381-2971, 02-381-0936 โรงงาน : โรงงานผลิตแผงเซลล์แสงอาทิตย์ เลขที่ 88/8 โรงงานผลิตแผ่นเซลล์แสงอาทิตย์ เลขที่ 88/9 หมู่ 10 ถนนธนรัศมี ตำบลหนองน้ำแดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา 30130 โทรศัพท์ 0-4493-8972-4 โทรสาร 0-4493-8972-4 ต่อ 214 เว็บไซต์ www.solartron.co.th E-mail agm@solartron.co.th</p> <p>ทุนจดทะเบียน 870,597,723 บาท</p> <p>แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญ 870,597,723 หุ้น</p> <p>มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท</p> <p>แบ่งออกเป็นหุ้นสามัญ</p> <p>ที่ชำระแล้ว 544,124,723 หุ้น</p> <p>ทุนชำระแล้ว 544,124,723 บาท</p> <p>วันที่ก่อตั้งบริษัท 12 พฤศจิกายน 2529</p> <p>วันที่จดทะเบียนแปร</p> <p>สภาพเป็นบริษัทมหาชน 24 กันยายน 2547</p>	<p>บุคคลอ้างอิงอื่น ๆ</p> <p>นายทะเบียนหลักทรัพย์ : บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด 62 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 02-229-2800, 02-654-5599</p> <p>ผู้สอบบัญชี : นางสาว วันเพ็ญ อุ่นเรือน ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 7750</p> <p>บริษัท สำนักงานปิติเสวี จำกัด 8/4 ชั้น 1, 3 ซอยวิภาวดีรังสิต 44 ถนนวิภาวดีรังสิต ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร 02-9413584-6 โทรสาร 02-9413658</p> <p>ที่ปรึกษากฎหมาย : นายสมเกียรติ เรืองสุรเกียรติ บริษัท สำนักงานบางกอกออร์ออฟฟิตแอนด์แอสโซซิเอตส์จำกัด 75/20 อาคารโอเชียน ทาวเวอร์ 2 ชั้น 17 ถนนสุขุมวิท 21 แขวง คลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 02-661-6896-9 โทรสาร 02-661-6895</p>
--	--

บริษัทในเครือ					
บริษัทย่อย	บริษัท โซลาร์เอ็นเนอร์ยี 1 จำกัด	บริษัท โซลาร์เอ็นเนอร์ยี 2 จำกัด	บริษัท โซลาร์เอ็นเนอร์ยี 3 จำกัด	บริษัท โซลาร์เอ็นเนอร์ยี 4 จำกัด	บริษัท โซลาร์เอ็นเนอร์ยี 5 จำกัด
เลขทะเบียนบริษัท	0105558000472	0105558000456	0105558000481	0105558000545	0105558000537
ทุนจดทะเบียน	1,000,000 บาท	100,000,000 บาท	100,000,000 บาท	100,000,000 บาท	105,000,000 บาท
หุ้นสามัญ	10,000 หุ้น	1,000,000 หุ้น	1,000,000 หุ้น	1,000,000 หุ้น	1,050,000 หุ้น
มูลค่าที่ตราไว้หุ้น	100 บาท	100 บาท	100 บาท	100 บาท	100 บาท
จำนวนหุ้นที่บริษัทฯ ถือ	9,996 หุ้น	509,998 หุ้น	999,996 หุ้น	999,996 หุ้น	535,498 หุ้น
ร้อยละการถือหุ้น	99.96%	51.00%	100.00%	100.00%	51.00%
วันที่จดทะเบียน	5 มกราคม 2558	5 มกราคม 2558	5 มกราคม 2558	5 มกราคม 2558	5 มกราคม 2558
ประเภทธุรกิจ	ลงทุนในระบบผลิตไฟฟ้า พลังงานแสงอาทิตย์และ โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ต่างประเทศ	ลงทุนในระบบผลิตไฟฟ้า พลังงานแสงอาทิตย์และ โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	ลงทุนในระบบผลิตไฟฟ้าพลังงาน แสงอาทิตย์และโรงไฟฟ้าพลังงาน แสงอาทิตย์ บนหลังคาอาคาร	ลงทุนในระบบผลิตไฟฟ้า พลังงานแสงอาทิตย์และ โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	ลงทุนในระบบผลิตไฟฟ้า พลังงานแสงอาทิตย์และ โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์
ที่ตั้งบริษัท	1000/65,66,67 อาคารพี.บี.ทาวเวอร์ ชั้น 16 ซอยสุขุมวิท71 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110				

6. โครงสร้างผู้ถือหุ้น

บริษัทโซลาร์ตรอน จำกัด(มหาชน) มีทุนจดทะเบียนจำนวน 870,597,723 บาทแบ่งเป็นหุ้นสามัญ 870,597,723 หุ้น

มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท หุ้นสามัญชำระแล้ว 544,124,723 หุ้น มูลค่า 544,124,723 บาท

ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 10 รายแรกที่ปรากฏในสมุดทะเบียนหุ้น ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2561 ดังนี้

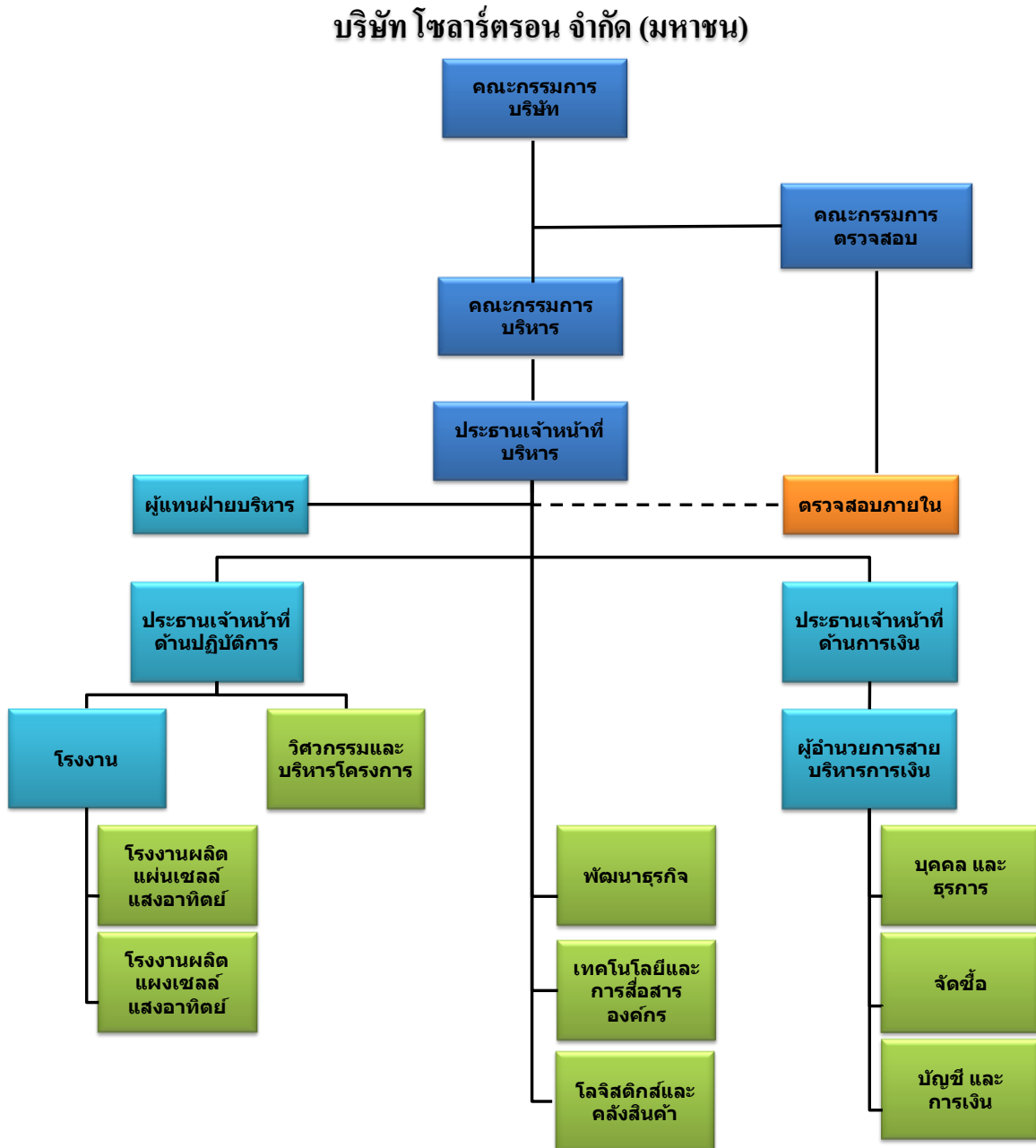
Rank	Name	Number of Share	%
1	นายศีกษิต เพชรอำไพ	65,215,800	12%
2	นายศรีศักร เดชกิจวิกรม	59,018,400	11%
3	นายวศิน เดชกิจวิกรม	46,500,000	9%
4	นายชูชาติ เพ็ชรอำไพ	30,015,900	6%
5	น.ส.น้ำฝน วัฒนชัย	25,925,000	5%
6	นายอัครเดช โรจน์เมธา	21,528,882	4%
7	นายภูผา เตชะณรงค์	9,998,566	2%
8	บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	9,596,112	2%
9	น.ส.วรางคณา เตไชยา	7,399,999	1%
10	นายแสงชัย อภิชาติธนพัฒน์	5,370,000	1%
		280,568,659	52%
		263,556,064	48%
		544,124,723	100%

7. นโยบายการจ่ายเงินปันผล

บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) มีนโยบายการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้นิติบุคคลและสำรองตามกฎหมาย โดยพิจารณาตามผลประกอบการในงวดบัญชีประจำปี หากไม่มีเหตุจำเป็นอื่นใดและการจ่ายเงินปันผลนั้นไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานปกติของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญทั้งนี้การจ่ายเงินปันผลให้นำปัจจัยต่างๆ มาประกอบการพิจารณา เช่น ผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงินสภาพคล่อง แผนการขยายงาน เป็นต้น ซึ่งการจ่ายเงินปันผลดังกล่าวข้างต้นต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ถือหุ้นและ/หรือความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัท

8. โครงสร้างการจัดการ

โครงสร้างองค์กร

8.1 โครงสร้างการจัดการ

โครงสร้างกรรมการมี 2 ชุด คือ คณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการตรวจสอบโดยมีรายละเอียดดังนี้

คณะกรรมการบริษัท

ณวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีกรรมการทั้งหมดจำนวน 8 ท่านประกอบด้วย

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1	นายเชิดพงษ์ สิริวิชัย	ประธานกรรมการบริษัท
2	นางปัทมา วงษ์ถั่วทอง	รองประธานกรรมการบริษัท/เลขานุการบริษัท
3	นายอัครเดช โรจน์เมธา	กรรมการบริษัท
4	นายดุสิต เครื่องงาม	กรรมการบริษัท
5	นายกิตติ ปิณฑวิรุจน์	กรรมการบริษัท
6	นางรวิฐา พงศ์นุชิต	กรรมการอิสระ/ประธานกรรมการตรวจสอบ
7	นายสุชาติ ไตรศิริเวทวัฒน์	กรรมการอิสระ/กรรมการตรวจสอบ
8	นายเอกฉัตร ลีลาปัญญาเลิศ	กรรมการอิสระ/กรรมการตรวจสอบ

กรรมการผู้มีอำนาจลงนามแทนบริษัท มีดังนี้

นายอัครเดช โรจน์เมธา และ นางปัทมา วงษ์ถั่วทอง กรรมการสองคนนี้ลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญของบริษัท

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท

ขอบเขตและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัท

1. ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับบริษัทตลอดจนที่ประชุมผู้ถือหุ้นที่เห็นชอบตามกฎหมาย ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ระมัดระวัง รักษาผลประโยชน์ของบริษัท เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้น
2. พิจารณานุมัติแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. 2535 และกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงประกาศ ข้อบังคับ และ/หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากออกตามวาระ

3. พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระ โดยพิจารณาจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.2535 และ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระของบริษัทต่อไป
4. พิจารณาแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบ โดยมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์รวมถึงประกาศ ข้อบังคับ และ/หรือ ระเบียบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด
5. พิจารณานุมัติแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงโดยพิจารณาจากบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน รวมถึงพิจารณาแต่งตั้งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และมอบหมายอำนาจให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ทำหน้าที่แทนบริษัทเกี่ยวกับการดำเนินงานตามปกติธุรกิจของบริษัท
6. พิจารณานุมัติการกำหนดโครงสร้างการจัดการของบริษัทให้เป็นไปตามความเหมาะสมของกิจการ
7. พิจารณากำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงชื่อกรรมการซึ่งมีอำนาจลงนามผูกพันบริษัทได้
8. พิจารณาแต่งตั้งหรือมอบหมายให้กรรมการคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนหรือบุคคลอื่นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งแทนคณะกรรมการตามที่เห็นสมควรได้และสามารถยกเลิก เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขอำนาจนั้นๆได้
9. พิจารณานุมัติการกำหนดนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัท และนโยบายหลักในการลงทุนในบริษัทย่อย
10. พิจารณานุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้น เมื่อเห็นว่าบริษัทมีผลกำไรพอสมควรที่จะทำเช่นนั้น
11. พิจารณานุมัติเรื่องที่มีสาระสำคัญ เช่น นโยบายเกี่ยวกับการดูแลกิจการ การเข้าทำรายการระหว่างกันของบริษัท รายการที่เกี่ยวข้อง และการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินของบริษัทประกาศข้อบังคับและ/หรือ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
12. พิจารณานุมัติเรื่องที่ถูกกฎหมายกำหนดให้ต้องได้มติที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท
13. พิจารณานุมัติ ให้ความเห็นชอบ เรื่องดังต่อไปนี้
  - (1) นโยบาย แนวทางยุทธศาสตร์ การทำธุรกิจ เป้าหมาย แผนงาน และงบประมาณประจำปีของบริษัท
  - (2) ผลงานและผลประกอบการประจำไตรมาสของบริษัท เทียบกับแผนและงบประมาณ และพิจารณาแนวโน้มของปีต่อไป
  - (3) การลงทุนในโครงการที่ไม่มีในงบประมาณประจำปีหรือ ตามอำนาจการอนุมัติ
  - (4) การใช้เงินลงทุนเกินงบลงทุนโครงการที่ได้รับอนุมัติไว้รวมร้อยละ 20 และเกินงบลงทุนอื่นๆ ที่ไม่ใช่งบลงทุนโครงการรวมเกินร้อยละ 20
  - (5) การซื้อและจำหน่ายสินทรัพย์ การซื้อกิจการและเข้าร่วมในโครงการร่วมทุนที่ไม่ขัดกับหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีมูลค่าเกินจำนวนที่มอบอำนาจให้ฝ่ายบริหารตามอำนาจการอนุมัติ
  - (6) การทำธุรกรรมหรือการกระทำใดๆ อันมีผลกระทบที่สำคัญต่อฐานะทางการเงิน ภาระหนี้สิน ยุทธศาสตร์การทำธุรกิจ และชื่อเสียงของบริษัท
  - (7) การทำสัญญาใดๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการทำธุรกิจปกติ และสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจปกติที่มีความสำคัญ
  - (8) ธุรกรรมใดๆ ที่มีผลโครงสร้างเงินทุนของบริษัทโดยมีอัตราหนี้สินต่อทุนเกิน 2:1

- (9) การเปลี่ยนนโยบายและวิธีการปฏิบัติที่มีนัยสำคัญเกี่ยวกับการบัญชี การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน
- (10) การกำหนดและการเปลี่ยนแปลงอำนาจอนุมัติที่มอบให้ผู้บริหารระดับสูง
- (11) การเสนอแต่งตั้งและการสิ้นสุดสถานภาพของกรรมการ และเลขานุการบริษัท
- (12) การมอบอำนาจหน้าที่ให้ฝ่ายบริหาร หรือกรรมการคนใดคนหนึ่ง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงแก้ไขการมอบอำนาจหน้าที่ดังกล่าว ต้องไม่ขัดกับกฎเกณฑ์ข้อกำหนดตลาดหลักทรัพย์ และคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์
- (13) การแต่งตั้ง และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดย่อย
- (14) การจัดให้มีและกำกับดูแลให้มีบริการจัดการตามหลักการกำกับดูแลกิจการ
- (15) การดำเนินการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ และมติประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท

ประธานคณะกรรมการบริษัท

- 1. ทำหน้าที่ประธานให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท
- 2. ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้น และควบคุมการประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับและระเบียบที่กำหนดไว้
- 3. เสริมสร้างมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดีของคณะกรรมการ
- 4. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะให้เป็นหน้าที่ของประธานกรรมการ
- 5. ดูแลให้การติดต่อสื่อสารระหว่างกรรมการและผู้มีส่วนได้เสียเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการบริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการบริหารประกอบด้วย

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1	นางปัทมา วงษ์ถั่วทอง	ประธานกรรมการบริหาร
2	นายอัศวเดช โรจน์เมธา	กรรมการบริหาร

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการบริหาร

- 1. เป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญของบริษัทกำหนดภารกิจวัตถุประสงค์แนวทางนโยบายของบริษัทรวมถึงการกำกับดูแลการดำเนินงานโดยรวมและรับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริษัท
- 2. มีอำนาจจ้างแต่งตั้งโยกย้ายบุคคลตามจำนวนที่จำเป็นและเห็นสมควรให้เป็นผู้บริหารหรือพนักงานของบริษัทเพื่อปฏิบัติหน้าที่ทุกตำแหน่งรวมถึงการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และผลประโยชน์ตอบแทนที่เหมาะสมและมีอำนาจในการปลดออกให้ออกไล่ออกพนักงานตามความเหมาะสม
- 3. มีอำนาจในการกำหนดเงื่อนไขทางการเงินการดำเนินงานระยะเวลาการชำระเงินการทำสัญญาซื้อขายการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการค้า เป็นต้น

4. มีอำนาจกระทำการและแสดงตนเป็นตัวแทนบริษัทต่อบุคคลภายนอกในกิจการที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อบริษัท
5. อนุมัติการแต่งตั้งที่ปรึกษาต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน
6. ดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานทั่วไปของบริษัท

ทั้งนี้อำนาจหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการบริหารต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ของกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับของบริษัทตั้งนั้นการอนุมัติรายการของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการบริหารดังกล่าวจะไม่รวมถึงการอนุมัติรายการที่ทำให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งมีส่วนได้เสียหรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นใดกับบริษัท

ตารางที่ 1 สรุปวงเงินอนุมัติของรายการที่สำคัญ

รายการ	คณะกรรมการบริษัท	คณะกรรมการบริหาร	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
1. การอนุมัติวงเงินงบประมาณประจำปี	มากกว่า 200 ล้านบาท	ไม่เกิน 200 ล้านบาท	ไม่เกิน 50 ล้านบาท
2. การเปลี่ยนแปลง/เพิ่มเติมวงเงินงบประมาณงบลงทุนโครงการขนาดใหญ่	เปลี่ยนแปลงมากกว่า ร้อยละ 25	เปลี่ยนแปลงระหว่าง ร้อยละ 15-25	เปลี่ยนแปลงน้อยกว่า ร้อยละ 15
3. การอนุมัติการให้การสนับสนุนทางการเงินที่ไม่ได้ของงบประมาณในวงเงินรวม/ครั้ง	มากกว่า 200 ล้านบาท	ไม่เกิน 200 ล้านบาท	ไม่เกิน 50 ล้านบาท

หมายเหตุ:

1. อำนาจในการอนุมัติดังกล่าวอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ของกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับของบริษัทตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit committee)

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ มีจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1.	นางรวิฐา พงศ์นุชิต	ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ/ กรรมการอิสระ
2.	นายสุชาติ ไตรศิริเวทวัฒน์	กรรมการตรวจสอบ / กรรมการอิสระ
3.	นายเอกฉัตร ลีลาปัญญาเลิศ	กรรมการตรวจสอบ/ กรรมการอิสระ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

1. สอบทานให้บริษัทมีรายงานทางการเงินอย่างถูกต้อง และเปิดเผยเพียงพอ
2. สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และระบบการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิผล ร่วมกับผู้ตรวจสอบบัญชีและผู้ตรวจสอบภายในและพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
3. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
4. พิจารณา คัดเลือก เสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท และพิจารณาเสนอคำตอบแทนของบุคคลดังกล่าว โดยคำนึงถึงความน่าเชื่อถือ ความเพียงพอของทรัพยากร ปริมาณงาน และประสบการณ์ของบุคคลากร รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วย อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
5. พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องโยกกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท
6. จัดทำรายงานกิจกรรมของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยประกอบด้วยความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำและการเปิดเผยข้อมูลรายงานทางการเงินของบริษัทถึงความถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ รวมทั้งความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท โดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามประธานคณะกรรมการตรวจสอบและต้องประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้
  - 6.1 ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท
  - 6.2 ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท
  - 6.3 ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
  - 6.4 ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี
  - 6.5 ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
  - 6.6 จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ และการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน
  - 6.7 ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตร (Charter)
  - 6.8 รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบ ภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท
7. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการของบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบโดยคณะกรรมการตรวจสอบมีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทต่อบุคคลภายนอก
8. สอบทานและแก้ไขกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์แวดล้อมของบริษัท

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกรรมการอิสระ

1. ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 1 (หนึ่ง) ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง โดยให้นับรวมหุ้นที่ถือโดยผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย
2. ไม่เป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน ไม่เป็นลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง
3. ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ หรือผู้บริหารของผู้มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง
4. ไม่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย (ในลักษณะที่เป็นบิดามารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร) กับผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท
5. ไม่ได้รับการแต่งตั้งเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
6. ไม่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง และไม่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ ผู้บริหาร หรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง สังกัดอยู่
7. ไม่เป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใดๆ รวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมาย หรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปี จากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ให้บริการทางวิชาชีพเป็นนิติบุคคล ให้รวมถึงการเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ ผู้บริหาร หรือหุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้น
8. ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท

คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

1. คำตอบแทนกรรมการ

บริษัทมีการกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์การจ่ายคำตอบแทนกรรมการที่ชัดเจน และมีการเสนอขออนุมัติจากผู้ถือหุ้นทุกปี โดย

พิจารณาตามหลักเกณฑ์ของความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งอยู่ในระดับที่เหมาะสมและเพียงพอที่จะจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพตามที่ต้องการ พร้อมกันนี้ยังพิจารณาถึงหน้าที่รับผิดชอบที่ได้รับเพิ่มขึ้น สำหรับกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้รับตำแหน่งในคณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ โดยคำตอบแทนกรรมการนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

- 1) คำตอบแทนประจำ ซึ่งจะจ่ายให้กับกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารเป็นรายเดือนไม่ว่าจะมีการประชุมหรือไม่ก็ตาม

- 2) ค่าเบี้ยประชุม เป็นค่าตอบแทนที่จ่ายให้กับกรรมการที่เข้าร่วมประชุมในแต่ละครั้ง โดยจ่ายให้เฉพาะกรรมการที่เข้าร่วมประชุมเท่านั้น
- 3) ค่าตอบแทนอื่นๆ เช่น ค่าบำเหน็จ โบนัส

2. ค่าตอบแทนผู้บริหาร

ค่าตอบแทนผู้บริหารจะเป็นไปตามหลักการและนโยบายที่บริษัทกำหนด โดยจะเชื่อมโยงกับผลการดำเนินงานของบริษัทและผลปฏิบัติงานของผู้บริหารแต่ละคน ทั้งนี้ระดับของค่าตอบแทนผู้บริหารอยู่ในระดับที่จูงใจและรักษาผู้บริหารที่มีคุณภาพตามที่บริษัทต้องการ

ค่าตอบแทนกรรมการ

(1) ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

ในการประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2561 ที่ประชุมมีมติให้กำหนดค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทเป็น ดังนี้

	ค่าตอบแทนรายเดือน / เดือน	ค่าเบี้ยประชุม / ครั้ง
คณะกรรมการบริษัท	12,000	25,000
คณะกรรมการตรวจสอบ	4,000	20,000
คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	-ไม่มี-	20,000

หมายเหตุ โดย ประธานกรรมการบริษัท ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ให้ได้รับค่าตอบแทนสูงกว่ากรรมการอัตราร้อยละ 20 และค่าตอบแทนอื่นๆ วงเงินรวมไม่เกิน 4,000,000 บาท

ค่าตอบแทนรวมของกรรมการที่เป็นตัวเงิน

	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
ค่าตอบแทนรวมของกรรมการบริษัททุกท่าน(บาท)	2,561,400.00	2,677,400.00	2,420,400.00
จำนวนกรรมการบริษัท (ท่าน)	7	8	8
รูปแบบค่าตอบแทน	ค่าเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนรายเดือน	ค่าเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนรายเดือน	ค่าเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนรายเดือน

จำนวนครั้งของการเข้าประชุมของคณะกรรมการ ประจำปี 2561 และ 2560

รายชื่อกรรมการ		คณะกรรมการบริษัท		คณะกรรมการตรวจสอบ		ประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้น	
		ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
นายเชิดพงษ์	สิริวิรัช	5/5	7/7	-	-	1/1	1/1
นางปัทมา	วงษ์ถัยทอง	5/5	7/7	-	-	1/1	1/1
นายอัศวเดช	โรจน์เมธา	4/5	6/7	-	-	1/1	1/1

นางวิวิฐา	พงศ์นุชิต	3/5	5/7	3/4	3/4	1/1	1/1
นายสุชาติ	ไตรศิริเวทวัฒน์	4/5	7/7	3/4	4/4	1/1	1/1
นายเอกฉัตร	ลีลาปัญญาเลิศ	3/5	3/7	3/4	2/4	1/1	1/1
ศ.ดร.ดุสิต	เครื่องงาม	4/5	5/7	-	-	1/1	1/1
นายกิตติ	ปิณฑวิรุจน์ (1)	5/5	4/7	-	-	1/1	-

การพัฒนากรรมการและผู้บริหาร

บริษัทมีนโยบายด้านการฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กรในทุกระดับจัดฝึกอบรมพัฒนาทั้งภายในและภายนอกบริษัทซึ่งบริษัทส่งกรรมการและผู้บริหารเข้าร่วมอบรมหลักสูตรต่างๆกับหลายสถาบันอาทิเช่นหลักสูตรของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) สถาบันวิชาชีพบัญชี สำนักงาน ก.ล.ต. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสถาบันวิชาชีพต่างๆ

พร้อมกันนี้กรณีที่บริษัทมีกรรมการเข้าใหม่บริษัทกำหนดเป็นนโยบายที่จะต้องมีการอบรมและปฐมนิเทศสำหรับกรรมการใหม่เพื่อเป็นการให้ข้อมูลพื้นฐานของบริษัทที่จำเป็นและมีประโยชน์ต่อการทำหน้าที่กรรมการของบริษัทนอกจากนี้กรณีที่บริษัทมีการขยายการดำเนินธุรกิจและโครงการลงทุนต่างๆ บริษัทจะเชิญกรรมการเข้ามามีส่วนร่วมในการเยี่ยมชมและตรวจสอบความคืบหน้าของโครงการอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้เกิดแก่ผู้ถือหุ้น

แผนการสืบตอดงาน

คณะกรรมการบริษัทเล็งเห็นถึงความสำคัญของการกำหนดแผนสืบตอดงานกรณีที่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารหรือผู้บริหารระดับสูงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเพื่อเป็นการเตรียมพร้อมให้เกิดความมั่นใจว่าบริษัทมีการเตรียมทรัพยากรบุคคลให้สามารถรับผิดชอบทดแทนกันได้โดยมีการโยกย้ายหน้าที่ความรับผิดชอบงานตามความเหมาะสมเพื่อสร้างโอกาสให้ผู้บริหารระดับสูงในแต่ละสายงานได้มีโอกาสเรียนรู้งานที่หลากหลายสามารถทดแทนกันได้ตลอดเวลาพร้อมกันนี้คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนดำเนินการศึกษาหาข้อมูลและที่ปรึกษาในการดำเนินโครงการแผนการสืบตอดงานให้ดียิ่งๆขึ้นไป

การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

บริษัทมีนโยบายห้ามกรรมการและผู้บริหารใช้ข้อมูลภายในที่มีสาระสำคัญของบริษัทซึ่งยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นรวมถึงการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทโดยมีวิธีการดูแลผู้บริหารในการนำข้อมูลภายในของบริษัทไปใช้ประโยชน์เพื่อส่วนตนหรือผู้อื่นดังนี้

1. ดำเนินการแจ้งให้ผู้บริหารฝ่ายต่างๆเข้าใจถึงภาระหน้าที่ในการรายงานการถือหลักทรัพย์ในบริษัทของตนเองคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตลอดจนรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ตามมาตรา 59 และบทกำหนดโทษตามมาตรา 275 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์พ.ศ. 2535

2. ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์กรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูงจะต้องแจ้ง ต่อคณะกรรมการทราบในวาระเรื่องรายงานการถือหลักทรัพย์
3. ข้อมูลภายในหรือเอกสารที่มีสาระสำคัญของบริษัททั้งในรูปเอกสารและ Soft File จะถูกเก็บรักษาไว้ในที่รัดกุมและจำกัดให้รับรู้ได้เฉพาะผู้บริหารระดับสูงตามความจำเป็นเท่านั้นโดยเฉพาะข้อมูลภายในที่เป็นความลับในกรณีที่ต้องเปิดเผยต่อพนักงานบริษัทจะให้พนักงานทราบถึงข้อจำกัดในการนำข้อมูลไปใช้อย่างถูกต้องในกรณีที่พนักงานนำข้อมูลที่เป็นความลับของบริษัทไปเปิดเผยต่อบุคคลภายนอกจะถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
4. การติดตามผลการปฏิบัติงานจะดำเนินการสุ่มตรวจกรณีที่มีการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ผิดปกติรวมถึงการตรวจสอบผ่านระบบสารสนเทศของบริษัทและข่าวสารจากภายนอก

บุคลากร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรของบริษัทมีดังนี้

ค่าตอบแทน	<u>2560</u>	<u>2561</u>
จำนวนพนักงานถาวร (คน)	571	585
เงินเดือนและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	148,605,570	137,243,735

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ ไม่มีข้อพิพาทด้านแรงงานที่มีนัยสำคัญอันมีผลกระทบทางด้านลบต่อบริษัท

นโยบายในการพัฒนาพนักงาน

บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับบุคลากรมาโดยตลอดและมีการกำหนดนโยบายเรื่องการฝึกอบรมและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้พนักงานมีศักยภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพื่อความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานในสายงานของตน โดยกำหนดเป้าหมายให้บุคลากรทุกคนเข้ารับการอบรมที่สอดคล้องกับทิศทางและกลยุทธ์ของบริษัท มีการจัดอบรมทั้งในบริษัทโดยเชิญวิทยากรมาบรรยายและฝึกอบรมพนักงานในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทำงาน รวมทั้งเรื่องจริยธรรมและให้พนักงานเข้าร่วมอบรมและสัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ภายนอกบริษัทด้วย นอกจากนี้บริษัทมีการวางแผนการอบรมและสนับสนุนในเรื่องงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดและบริหารความรู้ (Knowledge Management) ร่วมกันระหว่างพนักงานในองค์กรนอกจากนี้บริษัทมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของพนักงาน และบุคลากรมีการพัฒนาพนักงานให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในที่ทำงาน โดยมีการจัดอบรมเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยและการปฏิบัติตนในโรงงานอย่างต่อเนื่อง

เลขานุการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้ง นางปัทมา วงษ์ด้วยทอง ทำหน้าที่เลขานุการบริษัท โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2551 โดยมีคุณสมบัติ ขอบเขตและหน้าที่ดังต่อไปนี้

คุณสมบัติ

อ้างอิงจากกฎหมายได้กำหนดคุณสมบัติของเลขานุการบริษัทไว้ จึงถือเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการที่ต้องดูแลรับผิดชอบให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ โดยเลขานุการบริษัทซึ่งเป็นลูกจ้างของบริษัทมิสามารถรับหน้าที่เลขานุการบริษัทในบริษัทอื่น ๆ แต่อาจรับหน้าที่เลขานุการบริษัทในบริษัทย่อยได้

ขอบเขตและหน้าที่

บริษัทได้จัดให้มีเลขานุการบริษัททำหน้าที่ประสานงานระหว่างกรรมการบริษัทและฝ่ายบริหาร ทำหน้าที่ดูแลและประสานงานด้านกฎหมาย กฎเกณฑ์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนให้ดำเนินการตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี พร้อมปฏิบัติตามข้อบังคับและประกาศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) โดยเลขานุการบริษัทมีหน้าที่รับผิดชอบตามที่กฎหมายและบริษัทกำหนด ดังนี้

1. ให้คำแนะนำเบื้องต้นแก่กรรมการเกี่ยวกับข้อกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ และติดตามให้มีการปฏิบัติตามอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ รวมถึงรายงานการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญแก่กรรมการ
2. ประสานงานระหว่างกรรมการ และฝ่ายบริหาร ดูแลประสานงานด้านกฎหมาย กฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการบริษัท
3. จัดการประชุมผู้ถือหุ้น และประชุมคณะกรรมการบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับของบริษัท และข้อพึงปฏิบัติต่างๆ
4. บันทึกรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น และรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งติดตามให้มีการปฏิบัติตามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท
5. ดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลและรายงานสารสนเทศที่เกี่ยวข้องตามระเบียบและข้อกำหนดของ ก.ล.ต. และ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
6. จัดทำและเก็บรักษาเอกสารดังต่อไปนี้
  - (ก) ทะเบียนกรรมการ
  - (ข) หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการ รายงานการประชุมคณะกรรมการและรายงานประจำปีของบริษัท
  - (ค) หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น และรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น
7. เก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการหรือผู้บริหาร
8. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนกำหนด
9. จัดปฐมนิเทศกรรมการใหม่ และการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้กับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน
10. ติดต่อและสื่อสารกับผู้ถือหุ้นทั่วไปให้ได้รับทราบสิทธิต่างๆ ของผู้ถือหุ้นและข่าวสารของบริษัท
11. เรื่องอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัท

นายเชตพงษ์ สิริวิรัช
ประธานกรรมการบริษัท

ประวัติการศึกษา

ปริญญาโท เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยจอร์จทาวน์ สหรัฐอเมริกา
ปริญญาตรี เศรษฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมดี) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการทำงาน

ปัจจุบัน ประธานกรรมการบริษัท โชลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)
ประธานกรรมการบริษัท เงินทุนแอดวานซ์ จำกัด (มหาชน)
ประธานกรรมการ บริษัท ไทยชูการ์ มิลเลอร์ จำกัด
กรรมการอิสระ/กรรมการตรวจสอบ/กรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท โทรีเซนไทย เอเยนต์ซีส์ จำกัด (มหาชน)
2549 - 2552 กรรมการตรวจสอบ/กรรมการสรรหา บริษัท ปตท. เคมีคอล จำกัด (มหาชน)
2548 - 2551 ประธานกรรมการ บริษัท ปตท. สํารวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
2548 - 2550 ประธานกรรมการ บริษัท โรงกลั่นน้ำมันระยอง จำกัด (มหาชน)
2547 - 2551 ประธานกรรมการ บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)
2546 - 2550 ประธานกรรมการ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
2546 - 2550 ประธานกรรมการ บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรี โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
2546 - 2547 ประธานกรรมการ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
2545 - 2549 ปลัดกระทรวงพลังงาน

ประวัติการอบรม

หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 40
หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยสำหรับ
นักบริหารระดับสูง (ปปร.) สถาบันพระปกเกล้า รุ่นที่ 5
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน (นบส.1) รุ่นที่ 13/2536
หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน (หลักสูตร วตท.) รุ่นที่ 5
หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 8/2547
หลักสูตร Role of the Chairman Program (RCP) รุ่นที่ 10/2547
หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 104/2551

สัดส่วนการถือครองหุ้น

-0%-

คณะกรรมการบริษัท

นางปัทมา วงษ์ถ้วทอง

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

รองประธานกรรมการบริษัท และเลขานุการบริษัท

ประวัติการศึกษา

ปริญญาโท

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การเงิน, นโยบาย และ การวางแผน) มหาวิทยาลัยมิสซูรี สหรัฐอเมริกา

ปริญญาตรี

บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการทำงาน

2551 – ปัจจุบัน

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร, รองประธานกรรมการ บริษัท โซลาร์ตรอนจำกัด (มหาชน)

ประธานกรรมการบริหาร บริษัท โซลาร์ตรอนจำกัด (มหาชน)

2558 – ปัจจุบัน

กรรมการบริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 1-5 จำกัด

2557 – ปัจจุบัน

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ บริษัท เน็ตเบย์ จำกัด (มหาชน)

2551

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)

2548 – 2550

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารด้านการเงิน บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)

ประวัติการอบรม

หลักสูตรวิทยาการการจัดการสำหรับนักบริหารระดับสูง (วบส.) รุ่น 2 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

หลักสูตรประกาศนียบัตรสถาบันวิทยาการพลังงาน รุ่นที่ 7/2559

หลักสูตรประกาศนียบัตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 54/2549

หลักสูตรประกาศนียบัตร Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 54/2549

ความท้าทายของกรรมการตรวจสอบกับบทบาท การสอบทานข้อมูลการเงินและข้อมูลที่มีใช้การเงิน, สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.

Fraud Prevention and Information Security Governance

Full Scale Internal Auditing and Control Program

Future and Derivatives for Investor Program

The Governance Role of the Board in the Preparation and Response to Unforeseen Crisis and the Oversight of (Foreign) Subsidiaries

GRC: Tool for Board Governance

Thailand Competitiveness: Making Corporate Governance Productive

สัดส่วนการถือครองหุ้น

0.11 %

คณะกรรมการบริษัท

นายอัครเดช โรจน์เมธา
กรรมการบริษัท

ประวัติการศึกษา

ปริญญาโท   บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยอาร์เลอดัน, เท็กซัส สหรัฐอเมริกา
ปริญญาตรี   บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการทำงาน

2547 – ปัจจุบัน   กรรมการ บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)
2558 – ปัจจุบัน   กรรมการบริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 1-5 จำกัด
2547 – ปัจจุบัน   กรรมการ บริษัท เน็ตเบย์ จำกัด (มหาชน)
2550 – 2551   ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โซลาร์ตรอนจำกัด (มหาชน)

ประวัติการอบรม   หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 27/2547

สัดส่วนการถือครองหุ้น   3.96%

คณะกรรมการบริษัท

ศ.ดร.ดุสิต เครื่องงาม
กรรมการบริษัท

ประวัติการศึกษา

ปริญญาเอก	สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์พื้นฐาน มหาวิทยาลัยโอซาก้า ประเทศญี่ปุ่น
ปริญญาโท	สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์พื้นฐาน มหาวิทยาลัยโอซาก้า ประเทศญี่ปุ่น
ปริญญาตรี	สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนาโกย่า ประเทศญี่ปุ่น

ประวัติการทำงาน

2559 – ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)
2552 – ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ และกรรมการผู้จัดการ บริษัท ไทยโซลาร์ฟิวเจอร์ จำกัด
2551 - 2552	รองกรรมการผู้จัดการ บริษัท เอกรัฐ โซลาร์ จำกัด
2548 – 2551	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)
2531 - 2548	ศาสตราจารย์ ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการอบรม หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 42/2548

สัดส่วนการถือครองหุ้น -0%-

คณะกรรมการบริษัท

นายกิตติ ปิณฑวิรุจน์
กรรมการบริษัท

ประวัติการศึกษา

ปริญญาโท

กฎหมายพาณิชย์นาวีและการขนส่งทางทะเล Tulane University, USA

ปริญญาโท

กฎหมายเปรียบเทียบ University of Miami, USA

เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

ปริญญาตรี

ปริญญานิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการทำงาน

2560 - ปัจจุบัน

กรรมการ บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)

2555 - ปัจจุบัน

เลขาธิการ สมาคมประกันชีวิตไทย

2558 - ปัจจุบัน

รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ฝ่ายกฎหมายและควบคุมการปฏิบัติตามกฎระเบียบและฝ่าย
ความสัมพันธ์ภาครัฐ บริษัท อลิอันซ์ ออยุธยา ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

2555 – 2557

รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ฝ่ายกฎหมายและควบคุมการปฏิบัติตามกฎระเบียบฝ่าย
ความสัมพันธ์ภาครัฐ ฝ่ายตรวจสอบภายใน และฝ่ายพัฒนาธุรกิจใหม่ บริษัท อลิอันซ์
ออยุธยา ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

ประวัติการอบรม

หลักสูตรวิทยาการประกันภัยระดับสูง (วปส.) รุ่น 2 สำนักงานคณะกรรมการกำกับและ
ส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย(คปภ.)

ประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการเศรษฐกิจสาธารณะ สถาบันพระปกเกล้า
หลักสูตรประกาศนียบัตรกรรมการ สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย

สัดส่วนการถือครองหุ้น

0.0009%

คณะกรรมการบริษัท

นางรวิฐา พงศ์นุชิต
ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
กรรมการอิสระ

ประวัติการศึกษา

ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์การทำงาน

ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง

รองอธิบดีกรมสรรพากร

ผู้อำนวยการสำนักอุทธรณ์ภาษี กรมสรรพากร

นิติกร 9 ชช. (ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านป้องกันและปราบปรามผู้ทำลายระบบภาษี) สำนักตรวจสอบภาษี

กรมสรรพากร

รองโฆษกกระทรวงการคลัง

เลขานุการกรม กรมสรรพากร

โฆษกกรมสรรพากร

การดำรงตำแหน่ง

กรรมการอื่น ๆ ในปัจจุบัน

บริษัทจดทะเบียนอื่น

กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)

กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ ประธานกรรมการกฎหมาย บริษัท ซินเน็ค (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ บริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน)

กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ บริษัท แพรนต้า จิวเวลรี่ จำกัด(มหาชน)

สัดส่วนการถือครองหุ้น

-0%-

คณะกรรมการบริษัท

นายสุชาติ ไตรศิริเวทวัฒน์
กรรมการตรวจสอบ
กรรมการอิสระ

ประวัติการศึกษา

ปริญญาโท บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปริญญาตรี บัณฑิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการทำงาน

2547 – ปัจจุบัน กรรมการตรวจสอบ และกรรมการอิสระ บริษัท โซลาร์ตรอนจำกัด (มหาชน)

2549 – 2558 กรรมการ และกรรมการผู้อำนวยการ บริษัท อินทรประกันภัย จำกัด (มหาชน)

2549 – 2556 กรรมการ บริษัท กลางดงโลม แอนด์ เอ็กซ์เพิร์ทเอ็นไวรอนเมนท์ จำกัด

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Advance Audit Committee Programs รุ่นที่ 1/2552
- MIA 5/2552
- MFR 8/2551
- MIR 6/2552
- MFM 1/2552

หลักสูตร Role of the Compensation Committee Program รุ่นที่ 5/2553

หลักสูตร Chartered Director Class รุ่นที่ 3/2551

หลักสูตร The Role of the Chairman Program 13/2549

หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 72/2549

หลักสูตร Improving the Quality of Financial Report 4/2549

หลักสูตร Audit Committee Program (ACP) รุ่นที่ 1/2547

หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 21/2547

สัดส่วนการถือครองหุ้น

-0%-

คณะกรรมการบริษัท

นายเอกฉัตร ลีลาปัญญาเลิศ

กรรมการตรวจสอบ

กรรมการอิสระ

ประวัติการศึกษา

บริหารธุรกิจบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เกียรตินิยมอันดับ 1)

ประวัติการทำงาน

2557-ปัจจุบัน

กรรมการอิสระ/กรรมการตรวจสอบ บริษัท โชลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)

2556-ปัจจุบัน

กรรมการผู้จัดการ ฝ่ายพัฒนาธุรกิจและกลยุทธ์องค์กร
บริษัทหลักทรัพย์ แอฟเฟิล เวลธ์ จำกัด (มหาชน)

2556 - 2557

กรรมการผู้จัดการ สายงานพัฒนาธุรกิจและกลยุทธ์องค์กร บริษัทหลักทรัพย์
แอฟเฟิล เวลธ์ จำกัด (มหาชน)

2555 - 2556

ผู้อำนวยการ ฝ่ายวาณิชธนกิจ บริษัทหลักทรัพย์ คันทรี กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

2550 - 2552

นักวิเคราะห์ ฝ่ายวาณิชธนกิจ บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน)

ประวัติการอบรม

หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 123/2559

หลักสูตร Advanced Audit Committee Program (AACP) รุ่นที่ 23/2559

สัดส่วนการถือครองหุ้น

-0%-

9. การกำกับดูแลกิจการ

นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการบริษัท เล็งเห็นถึงความสำคัญในการบริหารจัดการธุรกิจด้วยหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาโดยตลอด คณะกรรมการได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) และระเบียบปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) ในหมวดต่าง ๆ ดังนี้

- สิทธิของผู้ถือหุ้นและการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน
- บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย
- การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส
- ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

1. สิทธิของผู้ถือหุ้นและการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

คณะกรรมการให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลกิจการ และเข้าใจบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการที่มีต่อบริษัท ผู้ถือหุ้นผู้มีส่วนได้เสีย บริษัทปฏิบัติตามข้อพึงปฏิบัติสำหรับบริษัทจดทะเบียนที่เป็นไปตามแนวทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสำหรับสิทธิของผู้ถือหุ้นและการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. บริษัทให้ความสำคัญในการเคารพสิทธิของผู้ถือหุ้นมาโดยตลอดไม่ว่าจะเป็นเรื่องสิทธิขั้นพื้นฐานตามกฎหมายสิทธิในความเป็นเจ้าของผ่านการแต่งตั้งคณะกรรมการและสิทธิอื่นที่ควรมีนอกจากนี้บริษัทดูแลผู้ถือหุ้นมากกว่าสิทธิตามกฎหมาย เช่น การให้ข้อมูล ข่าวสาร ผ่านเว็บไซต์ของบริษัทการจัดส่งข่าวสารที่สำคัญทางจดหมายให้แก่ผู้ถือหุ้น รวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแจ้งความจำนงในการเข้าเยี่ยมชมกิจการของบริษัท

2. บริษัทมีการให้ข้อมูล วัน เวลา สถานที่ และวาระการประชุมตลอดจนข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจในที่ประชุมแก่ผู้ถือหุ้นเป็นการล่วงหน้า โดยได้ส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบให้ผู้ถือหุ้นได้พิจารณาไม่น้อยกว่า 21 วันก่อนวันประชุม นอกจากนี้บริษัทได้นำเสนอหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นฉบับสมบูรณ์บนเว็บไซต์ล่วงหน้าอย่างน้อย 30 วันก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้น ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 เพื่อเปิดโอกาสให้ ผู้ถือหุ้นได้มีเวลาศึกษาข้อมูลก่อนได้รับข้อมูลในรูปแบบเอกสาร

3. ผู้ถือหุ้นสามารถดาวน์โหลดข้อมูลต่างๆ ของบริษัทได้ที่ www.solartron.co.th ซึ่งจะมีข้อมูลทางการเงิน ข้อมูลของบริษัทต่างๆ รวมถึงข้อมูลของการประชุมซึ่งจะอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นและผู้สนใจศึกษาสารสนเทศของบริษัทได้ อีกทั้งยังสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ผ่านทาง Email: agm@solartron.co.th

4. บริษัทมีนโยบายที่จะอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิและออกเสียงอย่างเต็มที่ อย่างเช่น การแยกปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นเป็น 2 ครั้งโดยกำหนดการปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นเพื่อสิทธิในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาและมีมติอนุมัติการจ่ายเงินปันผลประจำปีก่อนที่จะมีการปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นเพื่อสิทธิในการรับเงินปันผลอีกครั้ง เพื่อเป็นการรักษาสหสิทธิของผู้ถือหุ้นในการเลือกที่จะถือหุ้นเพื่อรับเงินปันผลหรือไม่ การกำหนดสถานที่ในการจัดการประชุมให้สะดวกต่อผู้ถือหุ้น ซึ่งบริษัทเลือกจัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นที่โรงแรมซึ่งอยู่ในใจกลางกรุงเทพฯ และอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสำนักงานใหญ่ของบริษัท การประกาศผ่านทางหนังสือพิมพ์เพื่อแจ้งเรื่องการประชุมให้ผู้ถือหุ้นทราบการให้ผู้ถือหุ้นสามารถลงทะเบียนเข้าประชุมล่วงหน้าก่อนการประชุมประมาณ 1 ชั่วโมง และในกรณีที่ผู้ถือหุ้นไม่สามารถเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง สามารถมอบฉันทะให้ผู้อื่น หรือมอบฉันทะให้กรรมการอิสระของบริษัท เข้าร่วมประชุมและลงมติแทนได้

5. บริษัทจัดให้มีการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2561 มีโอกาสให้ผู้ถือหุ้นซักถามข้อสงสัยต่างๆ จากกรรมการบริษัท ทั้งนี้ บริษัทมีนโยบายที่จะไม่มีการลิดรอนสิทธิของผู้ถือหุ้นในการรับรู้สารสนเทศของบริษัท เช่น ไม่เพิ่มวาระการประชุมหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลสำคัญ ไม่จำกัดสิทธิในการเข้าประชุมของผู้ถือหุ้นที่มาสาย เป็นต้น

6. บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถเสนอเรื่องเพื่อบรรจุเป็นวาระการประชุมล่วงหน้า พร้อมกับกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ กล่าวคือ เป็นผู้ถือหุ้นรายเดียวหรือหลายรายที่ถือหุ้น ณ วันที่เสนอวาระการประชุม นับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าร้อยละห้า ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท มีรายละเอียดของข้อมูลประกอบการพิจารณา มีเกณฑ์การพิจารณาบรรจุวาระ/ไม่บรรจุวาระที่ชัดเจน มีช่องทางรับเรื่องและช่วงเวลาที่เปิดรับเรื่อง ซึ่งภายหลังที่รับเรื่อง ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาพร้อมเหตุผลให้ผู้ถือหุ้นทราบผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทโดยรายละเอียดดังกล่าว สามารถดูผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทซึ่งไม่มีผู้ใดเสนอวาระการประชุมเป็นการเพิ่มเติม

7. ผู้ถือหุ้นสามารถเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการบริษัท ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดหลักเกณฑ์ เช่น ช่องทางรับเรื่องผ่านไปรษณีย์ลงทะเบียนมาที่สายงานเลขานุการบริษัท ช่วงเวลาที่เปิดแบบฟอร์มข้อมูลบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ การแสดงความยินยอมของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ โดยรายละเอียดดังกล่าว สามารถดูผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัท ซึ่งภายหลังที่รับเรื่อง ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท จะพิจารณากลับกรองตามกระบวนการต่อไป อย่างไรก็ตามที่ผ่านมามีการเสนอชื่อแต่อย่างใด

8. บริษัทจัดให้ผู้ถือหุ้นศึกษาข้อมูลประกอบการประชุมล่วงหน้าผ่านเว็บไซต์ของบริษัท โดยข้อมูลจะเหมือนกับข้อมูลที่บริษัทจัดส่งให้ผู้ถือหุ้นในรูปแบบเอกสาร ส่วนหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการจัดส่งให้ผู้ถือหุ้นล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า 14 วัน
9. ในหนังสือเชิญประชุม บริษัทแจ้งกฎเกณฑ์และวิธีการในการเข้าร่วมประชุมให้ผู้ถือหุ้นทราบ รวมถึงการเสนอรายชื่อกรรมการอิสระเป็นผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ ยังจัดเตรียมแบบมอบฉันทะซึ่งเป็นแบบมาตรฐานสามารถระบุความเห็นในการลงคะแนนเสียงได้
10. ข้อมูลในหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 มีวาระการแต่งตั้งกรรมการ วาระการพิจารณาคำตอบแทนกรรมการวาระการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและกำหนดคำตอบแทนแก่ผู้สอบบัญชีวาระการจ่ายเงินปันผล
11. ในที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ประธานกรรมการได้แจ้งกฎเกณฑ์สำหรับการประชุมและวิธีการออกเสียงลงมติให้ผู้ถือหุ้นทราบ และเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความคิดเห็นและซักถามได้ ส่วนในวาระแต่งตั้งกรรมการ คณะกรรมการได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเลือกกรรมการเป็นรายคน มีการใช้บัตรลงคะแนนให้ผู้ถือหุ้นกรอกในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับวาระ และมีการถ่ายวีดิทัศน์ บันทึกภาพและเสียงการประชุม
12. รายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 มีการแสดงรายชื่อกรรมการที่เข้า/ไม่เข้าร่วมประชุม ซึ่งมีกรรมการเข้าร่วมประชุมครบ มีคำชี้แจงที่เป็นสาระสำคัญ มีคำถามและคำตอบหรือข้อคิดเห็นโดยสรุป วิธีลงคะแนนและวิธีนับคะแนน และในกรณีที่ไม่เห็นด้วย จะมีมติที่ประชุมที่เป็นคะแนนที่เห็นด้วยไม่เห็นด้วย ซึ่งทางบริษัทได้เผยแพร่รายงานการประชุม ผ่านทางเว็บไซต์ ภายใน 14 วัน
13. บริษัทมีมาตรการป้องกันกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานใช้ข้อมูลภายในเพื่อหาผลประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่นในทางมิชอบ
14. บริษัทกำหนดเกณฑ์ข้อบังคับของบริษัทว่ากรรมการบริษัทจะประกอบกิจการ หรือเข้าเป็นหุ้นส่วนในหุ้นส่วนสามัญหรือหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดในหุ้นส่วนจำกัดหรือเป็นกรรมการของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดอื่นที่ประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกัน และเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัทไม่ได้เว้นแต่จะแจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบก่อนที่จะมีมติแต่งตั้งและกรรมการต้องแจ้งให้บริษัททราบโดยไม่ชักช้าหากมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในสัญญาใดๆ ที่บริษัททำขึ้นในระหว่างรอบปีบัญชี หรือถือหุ้นหรือหุ้นกู้เพิ่มขึ้นหรือลดลงในระหว่างรอบปีบัญชีในบริษัทหรือบริษัทในเครือโดยบริษัทส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนได้เสียของกรรมการผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการผ่านวาระการประชุมของคณะกรรมการบริษัท นอกจากนี้ กรรมการหรือผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียหรือมีส่วนเกี่ยวข้องจะไม่มีสิทธิออกเสียงในวาระดังกล่าว

2. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับบทบาทของบริษัทต่อผู้มีส่วนได้เสียไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีทั้งนี้ ในระบบการกำกับดูแลกิจการมีผู้มีส่วนได้เสียหลายกลุ่มที่สำคัญด้วยกัน ได้แก่ ลูกค้า พนักงาน คู่ค้า ผู้ถือหุ้น หรือผู้ลงทุน เจ้าหนี้ รวมทั้งเพื่อนบ้านที่ตั้งอยู่รอบบริษัท สังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งบริษัทฯ ได้ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม รวมถึงไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการละเมิดสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งมีนโยบายและการปฏิบัติดังนี้

สิทธิของผู้ถือหุ้น: คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับสิทธิของผู้ถือหุ้นไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งมีการปฏิบัติดังนี้

- ใช้เกณฑ์วันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้น (Record Date) ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีเวลาพิจารณาเอกสารเชิญประชุมและข้อมูลต่างๆ ก่อนการประชุมมากขึ้น
- แจ้งกำหนดการประชุมให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าประมาณ 45 วัน ก่อนวันประชุม เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถวางแผนตารางเวลาในการเข้าร่วมประชุมได้ ซึ่งมากกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้
- จัดให้มีการเห็นของคณะกรรมการบริษัทในแต่ละวาระ พร้อมแนบรายงานประจำปี และหนังสือมอบฉันทะ ซึ่งมีคำชี้แจงรายละเอียดของเอกสารหลักฐานที่ต้องใช้ในการมอบฉันทะ ประกอบกับเอกสารการประชุม
- เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามที่ต้องการให้บริษัทฯ ชี้แจงในประเด็นของระเบียบวาระที่นำเสนอของการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ล่วงหน้าตั้งแต่ ธันวาคม 2561 – กุมภาพันธ์ 2562
- อำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นนักลงทุนสถาบันเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น โดยเจ้าหน้าที่นักลงทุนสัมพันธ์ของบริษัทฯ จะติดต่อสอบถามเกี่ยวกับประเด็นตามวาระการประชุม และรวบรวมหนังสือมอบฉันทะล่วงหน้า
- อำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นในวันประชุมผู้ถือหุ้น ดังนี้
  - สำรองที่จอดรถไว้เพียงพอ
  - ใช้ระบบลงทะเบียนและนับคะแนนเสียงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็ว
  - ใช้โปรแกรมการจัดประชุมผู้ถือหุ้นในการลงทะเบียนและการนับคะแนน เพื่อให้มีประสิทธิภาพและความโปร่งใส
  - จัดเตรียมอาหารแสดมปีในกรณีที่ผู้ถือหุ้นมีการมอบฉันทะมา โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
  - จัดทำบัตรเข้าร่วมประชุม เพื่อเป็นสัญลักษณ์สำหรับผู้ถือหุ้นที่ลงทะเบียนแล้ว เพื่อความสะดวกในการเข้าออกที่ประชุม โดยไม่ต้องเสียเวลาในการตรวจเอกสารใหม่
- ก่อนการประชุม เลขานุการบริษัทชี้แจงวิธีการออกเสียงลงคะแนน และการนับคะแนนเสียงเพื่อลงมติในแต่ละระเบียบวาระ รวมถึงขอตัวแทนผู้ถือหุ้นร่วมเป็นสักขีพยานในการนับคะแนนเสียง
- ระหว่างการประชุม เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นมีสิทธิอย่างเท่าเทียมกันในการแสดงความคิดเห็นและตั้งคำถาม รวมถึงบันทึกประเด็นคำถามและข้อคิดเห็นที่สำคัญไว้ในรายงานการประชุม
- ภายหลังการประชุม

- เผยแพร่มติที่ประชุมและผลคะแนนแต่ละวาระผ่านช่องทางของ ดลท. และเว็บไซต์ของบริษัทฯ ในช่วงเย็นของวันประชุม
- เผยแพร่รายงานการประชุมผ่านช่องทาง ดลท. และเว็บไซต์ของบริษัทฯ รวมถึงนำเสนอให้ผู้ถือหุ้นซึ่งแสดงความเห็นในที่ประชุม

ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 บริษัทฯ ได้เชิญนายสมเกียรติ เรืองสุรเกียรติ ที่ปรึกษากฎหมายอิสระ เป็นผู้ตรวจสอบการนับคะแนนเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นไปอย่างโปร่งใส ถูกต้องตามกฎหมายและข้อบังคับบริษัท รวมถึงกระบวนการตรวจสอบเอกสารของผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะที่มีสิทธิเข้าร่วมประชุม องค์กรประชุม ผู้มีส่วนได้เสียไม่ได้ใช้สิทธิออกเสียง และวิธีการลงคะแนนสอดคล้องกับข้อบังคับบริษัท/ประธานที่ประชุมแจ้ง การเก็บบัตรลงคะแนนและตรวจสอบผลของมติและการลงคะแนนเสียงจากบัตรลงคะแนน ทั้งนี้ มีตัวแทนผู้ถือหุ้นหนึ่งคนร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์การนับคะแนนเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วย

สิทธิของพนักงาน

บริษัทฯ ตระหนักดีว่าพนักงานเป็นปัจจัยแห่งความก้าวหน้า บริษัทฯ จึงสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถสูง โดยพนักงานจะมีแผนพัฒนารายบุคคล ประจำปี นอกจากนี้บริษัทมีการดูแลพนักงานโดยให้ผลตอบแทนที่เหมาะสม เป็นธรรม และสอดคล้องกับผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวซึ่งบริษัทฯ ได้จัดทำ Salary Survey เปรียบเทียบกับบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันเป็นประจำทุกปี เพื่อทบทวนอัตราผลตอบแทนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สามารถแข่งขันได้กับตลาดทุนและอุตสาหกรรมเดียวกันได้ รวมถึงการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งพนักงานทุกคนจะมีตัวชี้วัด (KPI) อีกทั้งบริษัทฯ จัดให้มีสวัสดิการในระดับที่สูงกว่ากฎหมายกำหนดไว้ มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สวัสดิการค่ารักษาพยาบาล รถบริการรับส่ง กิจกรรมแรงงานสัมพันธ์ให้ความสำคัญกับพนักงานของบริษัททุกระดับชั้น ไม่มีการแบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนาและเพศ บริษัทมีการประกาศ นโยบายมรท.8001มาตรฐานแรงงานไทย ด้านสิทธิมนุษยชน และความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมกับได้ไปรับรอง มรท.8001ระดับสมบูรณ์ขั้นสูงสุด จากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน

สิทธิของลูกค้า

บริษัทฯ มุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการให้ดียิ่งๆ ขึ้น เพื่อให้ลูกค้าเกิดความเชื่อมั่นและความพึงพอใจสูงสุด โดยมีนโยบายส่งมอบผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้าภายใต้เงื่อนไขการปฏิบัติที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อลูกค้า พร้อมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการที่ถูกต้องเพียงพอและทันต่อเหตุการณ์แก่ลูกค้า โดยไม่มีการกล่าวเกินความเป็นจริง อันเป็นเหตุให้ลูกค้าเกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับคุณภาพ ปริมาณ หรือเงื่อนไขใดๆ ของสินค้าหรือบริการ นอกจากสิทธิของลูกค้าตามสัญญาที่ได้ทำข้อตกลงกันแล้ว บริษัทฯ ยังคำนึงถึงความพึงพอใจของลูกค้าด้วย โดยบริษัทสร้างระบบติดตามและประเมินผลความพึงพอใจของลูกค้าเป็นระยะผ่านระบบบริหารงานคุณภาพ ISO 9001 : 2015 (NAC), ISO 9001 : 2015 (UKAS), ISO 14001:2015 (NAC), ISO 14001:2015 (UKAS), OHSAS 18001 : 2007, TIS 18001 : 1999, CSR-DIW, TLS 8001-2003, IEC 61215 Certified by TUV Rheinland (Germany), IEC 61730

Certified by TÜV, IEC 61215 Certified by JET PVm (Japan), IEC 61730 Certified by JET PVm (Japan), ANSI/UL 1703:2002 R5.12, มอก.1843-2553, มอก.2580-2555 และรางวัลอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) ระดับ 3 โดยมีเป้าหมายที่จะเสริมสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าในระยะยาวโดยมุ่งหมายที่จะเสริมสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าในระยะยาว นอกจากนี้พนักงานพึงรักษาความลับของลูกค้าและไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องโดยมิชอบ

สิทธิของลูกค้า

- บริษัทฯ มีจรรยาบรรณในการจัดซื้อจัดจ้าง นโยบายคัดเลือกและปฏิบัติต่อคู่ค้าอย่างเป็นธรรม รวมถึงจัดให้มีระเบียบบริษัท เกี่ยวกับการจัดหาพัสดุเพื่อให้การดำเนินธุรกิจกับคู่ค้าเป็นไปอย่างเหมาะสมและรับผิดชอบต่อคู่ค้า รวมถึงประสานประโยชน์ของทั้งสองฝ่ายอย่างยุติธรรม
- การคัดเลือกคู่ค้า บริษัทฯ จะเชิญคู่ค้าที่ผ่านเกณฑ์การขึ้นทะเบียนเป็นคู่ค้ากับบริษัทฯ เข้าร่วมเสนอราคา เพื่อแข่งขันกับคู่ค้ารายอื่นที่ประกอบธุรกิจลักษณะเดียวกัน จากนั้นคณะกรรมการจัดหาพัสดุจะพิจารณาคัดเลือกคู่ค้าจากราคาและเทคนิคต่อไป

สิทธิของเจ้าหน้าที่

มีการปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่ตามเงื่อนไขหรือข้อตกลงทางการค้า สร้างความไว้วางใจให้กับเจ้าหน้าที่ผ่านการบริหารงานอย่างมีจรรยาบรรณ และอำนวยความสะดวกด้านข้อมูล เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสถานะของบริษัท

สิทธิของชุมชนและสิ่งแวดล้อม

บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจภายใต้มาตรฐานสิ่งแวดล้อม อาทิ ISO14000 เป็นต้น และถือว่าระบบการจัดการด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม เป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจ จึงได้กำหนดอาชีวอนามัย ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และพลังงานเพื่อเป็นหลักปฏิบัติแก่กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน รวมถึงส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและให้ความรู้ฝึกอบรมแก่พนักงานในเรื่องอาชีวอนามัย ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อมและพลังงานโดยบริษัทได้รับรางวัลจากกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นอุตสาหกรรมสีเขียว Green Industry และรางวัลลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากองค์การก๊าซเรือนกระจก

นอกจากที่บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มตั้งที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น บริษัทฯ ยังตระหนักถึงข้อเสนอแนะข้อคิดเห็น ที่ทำให้บริษัทสามารถพัฒนา หรือปรับปรุง การดำเนินงาน โดยบริษัทจัดช่องทางให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถติดต่อกับบริษัทได้ โดยผ่านกรรมการตรวจสอบของบริษัททาง Email : support@solartron.co.th หรือทางโทรสารไปยังฝ่ายตรวจสอบภายในที่หมายเลข 02-381-2971 ซึ่งในปีที่ผ่านมา บริษัทฯ ยังไม่ได้รับแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดแต่อย่างใด

การไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

บริษัทฯ ประกาศนโยบายการจัดการด้านทรัพย์สินทางปัญญาในปี 2558 เพื่อกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการป้องกันและไม่ล่วงละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา โดยถือเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของผู้บริหาร พนักงานทุกคน บริษัทฯ ในเครือตลอดจนผู้รับเหมาที่ทำงานในนามของบริษัทฯ อันจะต้องปฏิบัติตามนโยบายฯ

3. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศและความโปร่งใสไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี และบริษัทฯ มีการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ดังนี้

- แดงผลประกอบการ ข้อมูลบริษัทฯ รวมถึงแนวโน้มในอนาคตแก่นักวิเคราะห์และนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศเป็นประจำทุกไตรมาส
- เผยแพร่ข้อมูลและเอกสารสำคัญของบริษัทฯ ซึ่งรวมถึงหนังสือบริคณห์สนธิ หนังสือรับรอง และข้อบังคับของบริษัทฯ นอกเหนือจากนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีไว้ในเว็บไซต์ของบริษัทฯ
- มีส่วนนักลงทุนสัมพันธ์ทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับนักวิเคราะห์ นักลงทุน และบุคคลอื่นที่ต้องการข้อมูลทางการเงินผลการดำเนินงาน ฐานะของบริษัทฯ และธุรกรรมที่มีผลกระทบต่อบริษัทฯ
- เผยแพร่ข้อมูลสำคัญของบริษัทฯ อย่างสม่ำเสมอผ่านทางช่องทางตลาดหลักทรัพย์ฯ แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปีรายงานประจำปีรวมถึงเว็บไซต์ของบริษัทฯ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- จัดให้มีรายงานของผู้สอบบัญชีในรายงานประจำปี ซึ่งมีเนื้อหารับรองการปฏิบัติตามหลักการบัญชี และมีการรายงานทางการเงินที่มีข้อมูล ถูกต้อง ครบถ้วนเป็นจริงตามมาตรฐานการบัญชีโดยรายงานดังกล่าวลงนามโดยประธานกรรมการและกรรมการบริหาร
- บริษัทให้ความสำคัญในการเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้ลงทุนเพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้อง โปร่งใส และทั่วถึง บริษัทจึงจัดทีมงานเพื่อรับผิดชอบติดต่อประสานงานกับผู้ลงทุนโดยสามารถติดต่อได้ที่ Email: agm@solartron.co.th

4. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

1. โครงสร้างของคณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 8 คน โดยเป็นกรรมการอิสระจำนวน 3 คน ซึ่งไม่เป็นบุคคลเดียวกับกรรมการบริหารทั้งนี้คณะกรรมการจะเป็นผู้ที่มีความหลากหลายในความรู้ความสามารถ เช่น ความรู้ความเชี่ยวชาญ ด้านบัญชี การเงิน กฎหมายการปกครอง เทคโนโลยีการผลิต การตลาด เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

ตารางแสดงประเภทของกรรมการ

รายชื่อกรรมการ		คณะกรรมการบริษัท	คณะกรรมการตรวจสอบ	คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
นายเชิดพงษ์	สิริวิรัช	/	-	-
นางปัทมา	วงษ์ถั่วทอง	/	-	/
นายอัครเดช	โรจน์เมธา	/	-	/

นางรวิฐา	พงศ์นุชิต	/	/	-
นายสุชาติ	ไตรศิริเวทวัฒน์	/	/	/
นายเอกนัทร	ลีลาปัญญาเลิศ	/	/	-
ศ.ดร.ดุสิต	เครื่องาม	/	-	-
นายกิตติ	ปิณฑวิรุจน์ ⁽¹⁾	/	-	-

2. ตามข้อบังคับของบริษัท การประชุมสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการจำนวนหนึ่งในสามออกจากตำแหน่ง ถ้าจำนวนกรรมการแบ่งเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับหนึ่งในสาม ดังนั้นวาระการดำรงตำแหน่งของ กรรมการจะอยู่ประมาณ 2 ปี ในกรณีที่คณะกรรมการครบวาระ หากยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ให้คณะกรรมการ ชุดเดิมยังคงทำหน้าที่ต่อจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่เข้ามาแทน

3. คณะกรรมการบริษัทจัดให้มีคณะกรรมการชุดย่อย ซึ่งได้แก่คณะกรรมการตรวจสอบคณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน โดยมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ อีกทั้งเพื่อความโปร่งใสและเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ กรรมการส่วนใหญ่ในคณะกรรมการชุดย่อยเป็นกรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการชุดย่อยเป็นกรรมการอิสระ นอกจากนี้ เพื่อให้การทำหน้าที่ของคณะกรรมการชุดย่อยมีความเป็นอิสระอย่างแท้จริง ประธานคณะกรรมการ จะไม่เป็น ประธานหรือสมาชิกในคณะกรรมการชุดย่อย ทั้งนี้ คณะกรรมการชุดย่อยมีวาระ 2 ปีในกรณีที่คณะกรรมการครบวาระหาก ยัง ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ให้คณะกรรมการชุดเดิมยังคงทำหน้าที่ต่อจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ เข้ามาแทน และในกรณีที่กรรมการหมดวาระในคณะกรรมการบริษัท และไม่ได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการ บริษัทอีกจะทำให้วาระของกรรมการในคณะกรรมการชุดย่อยหมดวาระลงตาม ทั้งนี้หากมีกรรมการเพิ่มใหม่ระหว่างปีใน กรรมการชุดย่อย ให้กรรมการนั้นมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการชุดย่อยเดิม

4. ตามระเบียบข้อบังคับของบริษัท ที่ว่ากรรมการบริษัทจะประกอบกิจการ หรือเข้าเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน สามัญหรือหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือเป็นกรรมการของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดอื่นที่ ประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกัน และเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัทไม่ได้ เว้นแต่จะแจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้น ทราบก่อนที่จะมีมติแต่งตั้ง

5. บริษัทได้กำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์ เป้าหมาย แผนธุรกิจและงบประมาณของบริษัท ตลอดจนกำกับ ดูแลให้ฝ่ายจัดการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนธุรกิจและงบประมาณที่กำหนดไว้ รวมทั้งจัดให้มีระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยบริษัทได้มีการกำหนดแผนกลยุทธ์ระยะ สั้นและระยะยาวในการพัฒนาโครงการและมีการลงทุนอย่างต่อเนื่องพร้อมกับการส่งเสริมและพัฒนาสังคมโดยเป็น ผู้ประกอบการที่มีจรรยาบรรณตามวิสัยทัศน์ที่วางไว้

6. คณะกรรมการบริษัทได้ให้ความเห็นชอบต่อนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทที่ว่า “บริษัทให้ ความสำคัญต่อธรรมชาติที่ดีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ถือหุ้น พนักงานและลูกค้า รวมทั้งความเป็นประโยชน์ทาง

เศรษฐกิจต่อบริษัทในระยะยาว โดยเน้นถึงระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการกำกับดูแลฝ่ายบริหารให้ดำเนินการตามนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายและจริยธรรมทางธุรกิจ” และมีการสื่อสารส่งเสริมให้บุคลากรเข้าใจและปฏิบัติตาม โดยในแต่ละปีมีการประเมินผลการปฏิบัติและทบทวนนโยบาย

7. คณะกรรมการบริษัทได้ให้ความเห็นชอบในคู่มือจรรยาบรรณและข้อพึงปฏิบัติที่เป็นลายลักษณ์อักษรแก่กรรมการและพนักงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ซึ่งครอบคลุมหัวข้อต่างๆ ที่สำคัญ เช่น ความซื่อสัตย์ คุณธรรม ความซื่อสัตย์ทางผลประโยชน์ และการปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎหมายต่างๆ รวมทั้งยังได้มีบทกำหนดโทษทางวินัยอีกด้วย โดยในแต่ละปีสำนักเลขานุการบริษัท ฝ่ายตรวจสอบภายใน และสายงานทรัพยากรบุคคล จะมีแนวทางในการประเมิน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในองค์กร

8. การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ คณะกรรมการได้ดูแลอย่างรอบคอบเมื่อเกิดรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์โดยผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการตรวจสอบ ในหัวข้อที่เป็นรายการระหว่างกัน ตามข้อกำหนด และวิธีการของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในรายการที่เกี่ยวข้องกัน นอกจากนี้ยังกำหนดไม่ให้ผู้มีส่วนได้เสียในรายการที่ไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีการเปิดเผยข้อมูลถูกต้องและครบถ้วนในรายงานประจำปีและแบบ 56-1

9. การบริหารงานและการควบคุมภายในที่ดี เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีข้อมูลที่สมบูรณ์และเชื่อถือได้ มีการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบข้อบังคับอย่างถูกต้อง รวมทั้งการใช้ทรัพยากรของบริษัทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการดูแลป้องกันระวังรักษาทรัพย์สินของบริษัท โดยบริษัทมีหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อทำหน้าที่วิเคราะห์ตรวจสอบ ประเมินผลให้คำปรึกษาและขอเสนอแนะ เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจการต่างๆ ของบริษัท และมีคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทำหน้าที่สอบทานให้บริษัท มีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสม หน่วยงานดังกล่าวมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ มีการทบทวนความเหมาะสมและความเพียงพอของระบบปีละครั้ง และคณะกรรมการตรวจสอบมีการให้ความเห็นเรื่องความเพียงพอของระบบควบคุมภายในไว้ในรายงานประจำปี

10 การบริหารความเสี่ยง อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบในการจัดให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงครอบคลุมทั้งองค์กร

11. การประชุมคณะกรรมการ บริษัทได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการและมีการแจ้งให้กรรมการทราบล่วงหน้าโดยทำเป็นตารางประจำปี ซึ่งกำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง (ในทุกๆ 3 เดือน) และมีการประชุมอีกหนึ่งครั้ง ภายใน 1 เดือนก่อนวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความคล่องตัวต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท ในแต่ละเดือน บริษัทได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหาร ซึ่งทำหน้าที่ตัดสินใจตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท โดยทุกครั้งที่มีการประชุมกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริหารได้นำเสนอสิ่งที่ผ่านการพิจารณา กลับมาแจ้งให้คณะกรรมการบริษัททราบ เพื่อการกำกับ ดูแล อย่างมีประสิทธิภาพ

12. ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท ประธานกรรมการ กรรมการบริหาร และเลขานุการบริษัท ร่วมกันพิจารณาเลือกเรื่องเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการ เพื่อให้แน่ใจว่าเรื่องที่สำคัญได้นำเข้าร่วมไว้แล้ว และกรรมการแต่ละคนมีความเป็นอิสระที่จะเสนอเรื่องเข้าสู่วาระการประชุมด้วย

13. สำนักเลขานุการบริษัท มีการจัดส่งเอกสารประกอบการประชุมให้แก่กรรมการเป็นการล่วงหน้า อย่างน้อย 7 วัน ซึ่งเอกสารดังกล่าวได้ให้ข้อมูลและรายละเอียดอย่างพอเพียงเพื่อประกอบการพิจารณาอย่างไรก็ตาม ในเรื่องที่ไม่สามารถเปิดเผยเป็นลายลักษณ์อักษร หรือเปิดเผยล่วงหน้าแล้วจะส่งผลกระทบต่อบริษัท คณะกรรมการบริษัทสามารถนำเรื่องมาอภิปรายในที่ประชุมได้

14. ในระหว่างการประชุม ประธานกรรมการจัดสรรเวลาไว้อย่างเพียงพอที่ฝ่ายจัดการจะเสนอเรื่องและมากพอที่กรรมการจะอภิปรายปัญหาสำคัญกันอย่างรอบคอบโดยทั่วกัน นอกจากนี้ ประธานกรรมการส่งเสริมให้มีการใช้ดุลยพินิจตัดสินใจ กรรมการให้ความสนใจกับทุกวาระที่นำเข้าสู่ที่ประชุม รวมถึงเรื่องการกำกับดูแลกิจการ นอกจากนี้ การประชุมคณะกรรมการบริษัท มีการเชิญผู้บริหารระดับสูงในแต่ละฝ่ายเข้าร่วมประชุม เพื่อนำเสนอข้อมูล ปัญหาและชี้แจงรายละเอียดเพื่อประกอบการตัดสินใจ ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกรรมการและผู้บริหารระดับสูง ทั้งยังเป็นการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นเพิ่มเติมผ่านการสอบถามผู้บริหารระดับสูง อีกทั้งในบางประเด็นที่มีข้อมูลไม่เพียงพอ กรรมการบริษัทสามารถติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ผ่านเลขานุการบริษัท

15. รายงานการประชุมของคณะกรรมการบริษัท จะประกอบด้วยสาระสำคัญ เช่น วันเวลาเริ่ม เวลาสิ้นสุดประชุม รายชื่อกรรมการที่เข้าประชุมและขาดประชุม สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่เสนอ สรุปประเด็นการอภิปรายและข้อสังเกต มติ คณะกรรมการและความเห็นของกรรมการที่ไม่เห็นด้วย ชื่อผู้จกรายงาน และชื่อผู้รับรองรายงาน บริษัทได้มีการจัดเก็บรายงานการประชุมของคณะกรรมการบริษัทเป็นรูปเล่มสามารถสืบค้นง่าย แต่แก้ไขไม่ได้ มีการบันทึกและเปิดเผยจำนวนครั้ง การเข้าประชุมคณะกรรมการ เนื่องจากการประชุมคณะกรรมการบริษัทจะจัดขึ้นทุกไตรมาส แต่การประชุมคณะกรรมการบริหารซึ่งเกี่ยวเนื่องกับผลการดำเนินงานของบริษัทจะจัดขึ้นทุกเดือน จึงมีการรายงานการประชุมของคณะกรรมการบริหารนำเสนอให้คณะกรรมการบริษัททราบด้วย

ในปี 2561 คณะกรรมการจัดให้มีการประเมินผลปฏิบัติงานของตนเอง โดยใช้หลักเกณฑ์ประเมินจากตลาดหลักทรัพย์ฯ

5. การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการและผู้บริหาร

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท เพื่อสรรหาผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการบริษัท แทนกรรมการที่ครบวาระในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเป็นประจำทุกปี และยังมีส่วนร่วมในการสรรหาและแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงด้วย

ในปี 2561 คณะกรรมการได้ปฏิบัติหน้าที่โดยสรุปดังนี้

1. การประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความสมบูรณ์ของโครงสร้าง การปฏิบัติหน้าที่ และการพัฒนาตนเองเพื่อเทียบกับแนวปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

2. การสรรหาบุคคลเป็นกรรมการบริษัทแทนกรรมการที่ครบวาระ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถเสนอรายชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการใหม่ เป็นประจำทุกปี โดยในปี 2561 ไม่มีผู้ถือหุ้นท่านใดเสนอรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมเป็นกรรมการ

อย่างไรก็ตามคณะกรรมการฯ ได้สรรหาบุคคลที่มีความรอบรู้ด้านพลังงานแสงอาทิตย์ทั้งในเรื่องการผลิตแผ่นเซลล์และแผงเซลล์แสงอาทิตย์ การออกแบบก่อสร้างระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และได้คัดสรรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถด้านการค้าระหว่างประเทศ การบริหารการเงินระหว่างประเทศ มาร่วมเป็นกรรมการใหม่เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่คณะกรรมการบริษัท

ปัจจุบันคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ประกอบด้วย คุณสุชาติ ไตรศิริเวทวัฒน์ เป็นประธานฯ คุณปัทมา วงษ์ถวิลทอง และคุณอัครเดช โรจน์เมธา เป็นกรรมการ การเลือกตั้งคณะกรรมการบริษัท โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นนั้น มีหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งมีคะแนนเสียงเท่ากับหนึ่งหุ้นต่อหนึ่งเสียง

(2) ให้ผู้ถือหุ้นลงคะแนนเสียงเลือกบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ในการออกเสียงลงคะแนน บุคคลแต่ละคนและผู้ถือหุ้นออกเสียงเลือกตั้งจะได้รับคะแนนเสียงจากผู้ถือหุ้นไม่เกินจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นนั้นมีอยู่ตาม (1) โดยผู้ถือหุ้นดังกล่าวจะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมากหรือน้อยเพียงใดไม่ได้ โดยบุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่าจำนวนกรรมการที่จะมี ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมา มีคะแนนเสียงเท่ากันเกินจำนวนที่จะมี ให้ผู้เป็นประธานเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด

ในการประชุมสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการจำนวนหนึ่งในสามออกจากตำแหน่ง ถ้าจำนวนกรรมการจะแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงกับส่วนหนึ่งในสาม

6. การใช้ข้อมูลภายใน

ตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ซึ่งประกาศให้ทราบทั่วกันว่า กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกระดับต้อง ไม่ใช้ข้อมูลภายใน (Inside Information) ของกลุ่มบริษัท ที่มีสาระสำคัญและยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นกรรมการผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทฯ มีสิทธิเสรีภาพในการลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ของกลุ่มบริษัท

7. ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน

บริษัทฯ ตระหนักดีว่าข้อมูลของบริษัทฯ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับการเงินและที่ไม่ใช่ทางการเงินล้วนมีผลต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียของบริษัทฯ ซึ่งฝ่ายจัดการได้ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลที่ครบถ้วนตรงต่อความเป็นจริงเชื่อถือได้ สม่าเสมอ ทันเวลา และเป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.ล.ต. และ ตลท. กำหนด จึงได้จัดให้มี

หน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ (Investor Relations) ขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการสื่อสารข้อมูลที่สำคัญต่อนักลงทุน ไม่ว่าจะเป็นรายงานทางการเงินข้อมูลด้านผลการดำเนินงานและแนวโน้มในอนาคตของบริษัทฯ รวมถึงข้อมูลต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทฯ และกำกับดูแลคุณภาพของข้อมูลที่เปิดเผยต่อผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียของบริษัทฯ ให้ได้รับทราบอย่างเท่าเทียมกัน บริษัทฯ ได้นำเสนอผลการดำเนินงานและการแจ้งสารสนเทศของบริษัทฯ ทั้งทางตรงและทางอ้อม สรุปได้ดังนี้

- ทางตรง : บริษัทฯ จัดให้ผู้บริหารได้มีโอกาสพบปะผู้ถือหุ้น นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ นักลงทุน และพนักงานผ่านกิจกรรมต่างๆ เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอในรูปแบบของการจัด Analyst Meeting, Conference Call, การเข้าร่วม Conference ทั้งในและต่างประเทศ หรือการจัดโครงการผู้ถือหุ้นเยี่ยมชมกิจการ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้เข้าใจการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ มากขึ้น นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้นักลงทุนสถาบันจากทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ สามารถทำนัดหมายเข้าพบผู้บริหารเพื่อสอบถามข้อมูลต่างๆ ของบริษัทผ่านกิจกรรม Company Visit ได้อีกด้วย
- ทางอ้อม : บริษัทฯ มีการให้ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับบริษัทฯ ผลการดำเนินงาน งบการเงิน รายงานสารสนเทศต่างๆ ที่บริษัทฯ แจ้งต่อ ตลท. รวมถึงมีการเผยแพร่ข้อมูลนำเสนอ ผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทฯ www.solartron.co.th ในหน้านักลงทุนสัมพันธ์ ซึ่งจะมีข้อมูลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่ได้ปรับปรุงให้ทันสมัยเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

10. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibilities : CSR)

บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด(มหาชน) บริหารงานภายใต้มาตรฐานสากลขององค์กรระหว่างประเทศในการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO14000,ISO18000,Environment System) ซึ่งเป็นมาตรการความรับผิดชอบต่อสังคมแบบยั่งยืน ผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัท จัดเป็น Corporate Social Responsibilities in Process เพราะแผ่นเซลล์แสงอาทิตย์และแผงเซลล์แสงอาทิตย์มีคุณลักษณะพิเศษ สามารถเปลี่ยนพลังงานแสงอาทิตย์เป็นพลังงานไฟฟ้า จึงเป็นหน่วยผลิตไฟฟ้าจากพลังงานสะอาดที่สำคัญของประเทศไทยและของโลกสามารถเสริมความมั่นคงทางพลังงานได้อย่างยั่งยืนอีกด้วย

ลักษณะเด่นของผลิตภัณฑ์ของบริษัทคือสามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ในช่วงกลางวันซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีการใช้ไฟฟ้าสูงสุดของประเทศ (Peak Demand)โดยในปี 2561 คือช่วงฤดูร้อนมียอดการใช้ไฟฟ้าสูงสุด(Peak) ของประเทศอยู่ที่ 32,000 เมกกะวัตต์ ซึ่งถือว่าเป็นตัวเลขที่สูงมาก หากสภาพอากาศยังคงร้อน และอุณหภูมิโลกมีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นนี้จะทำให้การใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ทางออกที่สำคัญทางหนึ่งเพื่อลดการใช้ไฟฟ้าสูงสุด คือ การติดตั้งระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาอาคาร (Solar Rooftop) เพราะประชาชน ธุรกิจ และโรงงาน สามารถใช้เนื้อที่บนหลังคาผลิตไฟฟ้าได้เองในช่วงกลางวันที่มีความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุด นับเป็นความร่วมมือในการแก้ปัญหาการใช้ไฟฟ้าแบบยั่งยืนระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และโรงงาน

นอกจากนี้ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ของบริษัท ยังเป็นระบบที่สามารถช่วยบริหารจัดการน้ำในภาวะภัยแล้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ที่การไฟฟ้าและการประปาเข้าไปไม่ถึง ช่วยลดการแพร่ระบาดของเชื้อโรคในฤดูแล้งที่เกิดจากแหล่งน้ำที่ไม่สะอาดอีกด้วย

พนักงานของบริษัททุกคนจึงภูมิใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่สามารถผลิตไฟฟ้าสะอาดมาใช้ ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม และมุ่งมั่นที่จะวิจัย และพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ โดยเน้นการ Reduce, Reuse และ Recycle ในทุกกระบวนการทำงานจนได้รับรางวัล Green Industry จากกระทรวงอุตสาหกรรม เป็น “อุตสาหกรรมสีเขียว ระดับ3”

SOLARTRON Product Certificate

ระบบสูบน้ำ มีภาพน้ำ

รางวัลอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry)

11. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

การควบคุมภายใน

บริษัทฯ บริหารงานโดยมีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอ เพื่อให้สามารถรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น พนักงาน และผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท

ในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 3/2561 เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2561 คณะกรรมการฯ ได้ประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายในจากรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ตามกรอบแนวทางปฏิบัติด้านการควบคุมภายในของ COSO ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบหลักของระบบควบคุมภายใน 5 ด้าน คือ

1. การควบคุมภายในองค์กร

- 1.1 แสดงความยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและจริยธรรม
- 1.2 คณะกรรมการมีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร ทำหน้าที่กำกับดูแล และตรวจสอบความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน
- 1.3 ฝ่ายบริหารได้จัดให้มีโครงสร้างสายการรายงาน การกำหนดอำนาจในการสั่งการและความรับผิดชอบที่เหมาะสม เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ
- 1.4 มุ่งมั่นในการจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ
- 1.5 กำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมภายใน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

2. การประเมินความเสี่ยง

- 2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนเพียงพอ เพื่อให้สามารถระบุและประเมินความเสี่ยงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร
- 2.2 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ไว้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร
- 2.3 พิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ในการประเมินความเสี่ยงที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร
- 2.4 สามารถระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายใน

3. การควบคุมการปฏิบัติงาน

- 3.1 มีมาตรการควบคุมที่ช่วยลดความเสี่ยงที่จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- 3.2 เลือกและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้วยระบบเทคโนโลยี เพื่อช่วยสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์
- 3.3 จัดให้มีกิจกรรมการควบคุมผ่านทางนโยบาย ซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อให้นโยบายที่กำหนดไว้นั้นสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

4. ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล

- 4.1 บริหารข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างมีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินไปได้ตามที่กำหนดไว้
- 4.2 สื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ซึ่งรวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายในที่เป็นต่อการสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินไปได้ตามที่วางไว้
- 4.3 สื่อสารกับหน่วยงานภายนอก เกี่ยวกับประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อการควบคุมภายใน

5. ระบบการติดตาม

- 5.1 ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน เพื่อให้มั่นใจว่าการควบคุมภายใน ไปอย่างครบถ้วน เหมาะสม
- 5.2 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อบุคคลที่รับผิดชอบซึ่งรวมถึงผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการตามความเหมาะสม

จากผลการพิจารณาคณะกรรมการมีความเห็นว่า ระบบควบคุมภายในของบริษัทมีความเพียงพอครบทั้ง 5 ด้านข้างต้น บริษัทฯ ให้ความสำคัญต่อการควบคุมและตรวจสอบภายในมาโดยตลอดโดยคณะกรรมการตรวจสอบได้จัดตั้งฝ่ายตรวจสอบภายในขึ้นตั้งแต่แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน เมื่อปีพ.ศ.2547 รายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้มั่นใจว่าระบบการควบคุมภายในของบริษัทสามารถช่วย บริหาร จัดการความเสี่ยงหรือความเสียหายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับบริษัทและผู้ที่มีส่วนได้เสียได้ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทที่จะต้องดำเนินการให้มั่นใจว่า บริษัทมีระบบควบคุมภายในที่เหมาะสม และเพียงพอในการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กฎหมาย ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันความเสียหาย รวมทั้งมีการจัดทำบัญชี รายงานที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ

การบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินธุรกิจ ปัจจุบันบริษัทฯ ได้นำมาตรฐานสากล COSO และพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงในทุกระดับขององค์กรเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทฯ จะสามารถบริหารกิจการได้อย่างยั่งยืน

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

กรรมการบริษัทฯ ผู้บริหาร และหน่วยงานทั้งหมดในองค์กรมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงของบริษัทฯ เพื่อติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงาน

ผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

ในปี 2561 บริษัทฯ ได้พิจารณาปัจจัยทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ ทั้งทางด้านความผันผวนของราคาวัตถุดิบและอุปกรณ์ในการผลิตแผ่นเซลล์ และแผงเซลล์แสงอาทิตย์ ระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ การแข่งขันของธุรกิจอุตสาหกรรม ภาวะเศรษฐกิจการเงิน การเติบโตทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ เช่น เทคโนโลยีด้านการกักเก็บพลังงาน ความก้าวหน้าของการพัฒนาด้านพลังงานไฟฟ้า ทั้งในระดับประเทศ และระดับโลก ฯลฯ มาร่วมวิเคราะห์ผลกระทบและทิศทางในอนาคตเพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและแผนธุรกิจ โดยได้จัดแบ่ง ความเสี่ยงประเภทต่างๆ ดังนี้

1. ความเสี่ยงจากการผันผวนของราคาวัตถุดิบที่ใช้การผลิต

ซึ่งส่งผลกระทบต่อความไม่แน่นอนของรายได้ของบริษัทฯ จึงมีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงรองรับความผันผวนของ ราคาวัตถุดิบทั้งในระยะสั้นและระยะยาวดังนี้

- ติดตามความเคลื่อนไหวราคาวัตถุดิบอย่างใกล้ชิด และพัฒนาเครื่องมือบริหารความเสี่ยงด้านราคา ทั้งส่วนต่างราคาของ วัตถุดิบ สินค้าสำเร็จรูป ตลอดจนระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อตัดสินใจในการบริหารจัดการด้านราคาให้มี ผลกระทบน้อยที่สุด
- ดำรงและจัดหาวัตถุดิบทดแทนที่มีระดับราคาที่เหมาะสม เพื่อป้องกันผลกระทบต่อรายได้
- วิจัยและพัฒนาสูตรการผลิตและการออกแบบทางวิศวกรรมที่จะช่วยลดต้นทุนโดยรวมของระบบ
- กระจายสัดส่วนการหารายได้ให้ครอบคลุมทั้งภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่น เพื่อเสนอสินค้าและบริการที่หลากหลายมากขึ้น

2. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมพลังงาน

- เปิดศูนย์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเป็นที่ต้องการของสังคม ชุมชน แล้วนำมาต่อยอด พัฒนาผลิตภัณฑ์ และบริการใหม่ๆ ของบริษัท ซึ่งช่วยลดการแข่งขันจากสินค้าและบริการจากต่างประเทศ
- พัฒนาระบบข้อมูลของลูกค้า เพื่อเข้าถึงและส่งมอบบริการที่รวดเร็วทั้งยังเป็นที่เป็นที่ปรึกษาทางธุรกิจให้กับลูกค้าอย่างต่อเนื่อง
- พัฒนาและปรับเทคโนโลยีด้านความปลอดภัยให้ทันสมัย สามารถตรวจสอบได้ตลอด 24 ชั่วโมง ทั้งทาง online และ off line
- จัดกิจกรรมให้ความรู้ ความเข้าใจ และปลูกจิตสำนึกด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัย ให้กับชุมชนรอบโรงงาน โรงไฟฟ้า ทั้งโรงเรียน ศาสนสถาน และที่อยู่อาศัย ด้วยการอบรมความรู้เรื่องการอพยพ และดับเพลิง อย่างต่อเนื่องเพื่อสื่อสารกับ ชุมชนด้านความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ

3. ความเสี่ยงจากภาวะโลกร้อน

วิกฤตการณ์ภาวะโลกร้อนอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ โดยเฉพาะสภาวะอากาศที่แปรปรวน ซึ่งบริษัทฯ ได้บริหารจัดการดังนี้

- ติดตามเฝ้าระวังความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง เช่นสถานการณ์น้ำท่วมโดยมีแผนบริหารความเสี่ยงรองรับตามระดับความรุนแรง เพื่อสร้างความมั่นใจว่าธุรกิจสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง
- ให้การดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมเป็นวัฒนธรรมองค์กร มุ่งเน้นการประหยัดพลังงานและการดูแลสิ่งแวดล้อม โดยบริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด(มหาชน) ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมสีเขียว
- ร่วมมือด้านการวิจัย พัฒนาและส่งเสริมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกซึ่งมีการประเมินในรูปแบบ Carbon Footprint จากองค์การก๊าซเรือนกระจกซึ่งโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ของบริษัทได้รับการขึ้นทะเบียนภายใต้ โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย เพื่อลดภาวะโลกร้อน

12. บุคคลที่มีผลประโยชน์และรายการระหว่างกัน

ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการระหว่างกัน

กรรมการตรวจสอบของบริษัทได้พิจารณารายการระหว่างกันตามประจำปี 2560 แล้วมีความเห็นว่ารายการซื้อขายผลิตภัณฑ์และบริการรวมถึง รายการซื้อสินทรัพย์ระหว่างกัน เป็น รายการที่เกิดขึ้นตามปกติของบริษัท และเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล และจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท โดยการเข้าทำ รายการดังกล่าวบริษัทได้พิจารณาถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้นโดยรวมเป็นสำคัญ โดยเงื่อนไขต่างๆ ของรายการระหว่างกันที่เกิดขึ้นจะถูกกำหนดให้เป็นไปตามเงื่อนไขการค้าทั่วไป และราคาเป็นไปตามกลไกการแข่งขัน หรือเป็นราคาที่มีความสมเหตุสมผล และมีเงื่อนไขไม่แตกต่างจากการทำรายการกับบุคคลภายนอก (Fair and at arm's length)

มาตรการหรือขั้นตอนในการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน

บริษัทมีขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน คือ รายการระหว่างกันต้องอยู่บนพื้นฐานของความจำเป็น มีความสมเหตุสมผล และยึดแนวทาง ปฏิบัติเช่นเดียวกับการทำรายการกับบุคคลภายนอก กรณีที่มีรายการระหว่างกันของบริษัทหรือบริษัทร่วมกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ มีส่วนได้ส่วนเสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในอนาคต คณะกรรมการตรวจสอบจะเป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็น ในการเข้าทำรายการและความเหมาะสมทางด้านราคาของรายการนั้นๆ โดยพิจารณาเงื่อนไขต่างๆ ให้เป็นไปตามลักษณะการดำเนินธุรกิจปกติใน อุตสาหกรรม และมีการเปรียบเทียบกับราคาของบุคคลภายนอกหรือราคาตลาด และในกรณีที่มีรายการระหว่างกันที่มีสาระสำคัญ บริษัทจะจัดให้ ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งการประชุมผู้ถือหุ้นตามแต่กรณี

ทั้งนี้หากคณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความชำนาญในการพิจารณารายการระหว่างกันที่อาจเกิดขึ้น บริษัทจะจัดให้ผู้เชี่ยวชาญอิสระ เป็นผู้ให้ความ เห็นเกี่ยวกับรายการระหว่างกันดังกล่าว เพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการ คณะกรรมการตรวจสอบ หรือผู้ถือหุ้นตามแต่กรณี โดย กรรมการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะไม่มีสิทธิออกเสียงในรายการดังกล่าว อีกทั้งจะมีการเปิดเผยรายการระหว่างกันในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ตรวจสอบ หรือสอบทานโดยผู้สอบบัญชีของบริษัท

นโยบายหรือแนวโหม้การทำรายการระหว่างกันในอนาคต

ในอนาคตบริษัทอาจมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าทำรายการระหว่างกัน บริษัทจะปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมทั้งเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี เรื่องการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล หรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งกำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ รวมถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล การทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน และการได้มาหรือจำหน่ายไป กรณีการเข้าทำรายการระหว่างกันที่เกิดขึ้นเป็นปกติ เช่น การจ้างผลิตชิ้นงาน การซื้อ ผลิตภัณฑ์และวัตถุดิบ และการขายผลิตภัณฑ์ เป็นรายการที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในอนาคต บริษัทได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการปฏิบัติให้เป็นไปตามลักษณะการค้าโดยทั่วไป โดยอ้างอิงกับราคาและเงื่อนไขที่เหมาะสม ให้มีความยุติธรรม สมเหตุสมผล และสามารถเปรียบเทียบกับราคาตลาด ที่ใช้กับลูกค้าทั่วไป รวมทั้งสามารถตรวจสอบได้ตามหลักเกณฑ์ของรายการที่เข้าข่ายเป็นรายการที่เกิดขึ้นเป็นปกติ และคณะกรรมการตรวจสอบได้ กำหนดให้มีการตรวจสอบการทำรายการระหว่างกันโดยว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบภายในมาดำเนินการตรวจสอบว่า ได้ปฏิบัติตามระเบียบของ บริษัท และเป็นไปตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์

อย่างไรก็ตาม หากมีการเข้าทำรายการระหว่างกันที่ไม่เข้าข่ายรายการที่เกิดขึ้นเป็นปกติดังกล่าวข้างต้น บริษัทจะปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลัก ทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อบังคับ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการ เปิดเผยข้อมูลการทำรายการระหว่างกัน และการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินของบริษัท และเปิดเผยรายการระหว่างกันไว้ในหมายเหตุประกอบ งบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีของบริษัท และได้รับการสอบทานจากคณะกรรมการตรวจสอบ ทั้งนี้หากมีรายการระหว่างกันเกิดขึ้นกับบุคคลที่เกี่ยวข้องมีส่วนได้

ส่วนเสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในอนาคต จะจัดให้คณะกรรมการตรวจสอบให้ความเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของรายการดังกล่าว ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความชำนาญในการพิจารณารายการระหว่างกันที่เกิดขึ้น บริษัทจะจัดให้มีบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญพิเศษ เช่น ผู้ประเมินราคาทรัพย์สินที่มีความเป็นอิสระ เป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการระหว่างกัน โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ หรือบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญพิเศษ จะถูกนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัท หรือผู้ถือหุ้น แล้วแต่กรณี เพื่อให้มีความมั่นใจว่าการเข้าทำรายการดังกล่าวจะไม่เป็นการโยกย้าย หรือถ่ายเทผลประโยชน์ระหว่างบริษัท หรือผู้ถือหุ้นของบริษัท แต่เป็นการทำรายการที่บริษัทได้คำนึงถึง ประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นทุกราย

12. รายการระหว่างกัน

12.1 รายการระหว่างกันโดยทั่วไป

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (บาท)		ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการ และนโยบายการกำหนดราคา
			ปี 2560	ปี 2561	
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 1 จำกัด	บริษัทย่อย ถือหุ้นโดยบมจ.โซลาร์ตรอน 99.96%	(1) ดอกเบี้ยรับ (2) รายได้ค่าบริการ (3) ลูกหนี้อื่น (4) ลูกหนี้เงินกู้ยืม (5) ดอกเบี้ยค้างรับ	364,921 720,000 898,800 5,300,000 970,948	380,301 720,000 1,669,220 5,700,000 1,351,249	คิดอัตราดอกเบี้ยที่ 7% ต่อปี (คิดตามต้นทุนทางการเงินจากอัตราเงินเบิกเกินบัญชี (O/D) ของธนาคาร เป็นรายการเรียกเก็บค่าบริการจัดการ ในด้านวิศวกรรม บัญชีการเงิน จัดซื้อ ธุรการ บุคคล
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 2 จำกัด	บริษัทย่อย ถือหุ้นโดยบมจ.โซลาร์ตรอน 90%	(1) ดอกเบี้ยรับ (2) ดอกเบี้ยจ่าย (3) รายได้ค่าบริการ (4) รายได้ ขายพร้อมติดตั้ง (5) ต้นทุนขายพร้อมติดตั้ง (6) ลูกหนี้การค้า (7) ลูกหนี้เงินกู้ยืม (8) ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (9) รายได้รับล่วงหน้า (10) เจ้าหนี้เงินกู้ยืม (11) รายได้บำรุงรักษา	31,548 100,445 1,200,000 2,240,710 3,467,418 5,934,500 500,000 - - - - 420,000	24,164 15,649 1,200,000 - - - - - - 800,000 928,000	คิดอัตราดอกเบี้ยที่ 7% ต่อปี (คิดตามต้นทุนทางการเงินจากอัตราเงินเบิกเกินบัญชี (O/D) ของธนาคาร เป็นรายการเรียกเก็บค่าบริการจัดการ ในด้านวิศวกรรม บัญชีการเงิน จัดซื้อ ธุรการ บุคคล ติดตั้งระบบโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด 2 MW โดยใช้ราคาตลาด
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 3 จำกัด	บริษัทย่อย ถือหุ้นโดยบมจ.โซลาร์ตรอน 100%	(1) ดอกเบี้ยจ่าย (2) รายได้ค่าบริการ (3) รายได้ ขายพร้อมติดตั้ง (4) รายได้บำรุงรักษา (5) รายได้ขาย (6) ต้นทุนขายพร้อมติดตั้ง (7) ลูกหนี้การค้า	159,562 1,200,000 2,155,196 2,000,000 - 5,157,033 167,785,461	- 1,200,000 66,026,530 2,400,000 14,260 64,850,149 181,408,505	คิดอัตราดอกเบี้ยที่ 7% ต่อปี (คิดตามต้นทุนทางการเงินจากอัตราเงินเบิกเกินบัญชี (O/D) ของธนาคาร เป็นรายการเรียกเก็บค่าบริการจัดการ ในด้านวิศวกรรม บัญชีการเงิน จัดซื้อ ธุรการ บุคคล ติดตั้งระบบพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาโดยใช้ราคาตลาด

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (บาท)		ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการ และนโยบายการกำหนดราคา
			ปี 2560	ปี 2561	
		(8) ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (9) รายได้รับล่วงหน้า (10) ลูกหนี้เงินกู้ยืม	- 37,263,240 -	- 34,791,666 -	
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 4 จำกัด	บริษัทย่อย ถือหุ้นโดยบมจ.โซลาร์ตรอน 100%	(1) ดอกเบี้ยจ่าย (2) รายได้ค่าบริการ (3) ลูกหนี้อื่น (4) เจ้าหนี้เงินกู้ยืม (5) ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	2,240,000 720,000 834,600 32,000,000 4,167,671	2,240,000 720,000 385,200 32,000,000 4,156,405	คิดอัตราดอกเบี้ยที่ 7% ต่อปี (คิดตามต้นทุนทางการเงินจากอัตราเงินเบิกเกินบัญชี (O/D) ของธนาคาร เป็นรายการเรียกเก็บค่าบริหารจัดการ ในด้านวิศวกรรม บัญชีการเงิน จัดซื้อ ธุรการ บุคคล
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 5 จำกัด	บริษัทย่อย ถือหุ้นโดยบมจ.โซลาร์ตรอน 51%	(1) ดอกเบี้ยจ่าย (2) ดอกเบี้ยรับ (3) รายได้ค่าบริการ (4) รายได้ ขายพร้อมติดตั้ง (5) ต้นทุนขายพร้อมติดตั้ง (6) ลูกหนี้การค้า (7) ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (8) รายได้รับล่วงหน้า (9) ลูกหนี้เงินกู้ยืม (10) รายได้บำรุงรักษา	17,452 11,101 1,200,000 30,688,364 8,610,702 29,510,900 - - - 1,344,000	- 1,515 1,800,000 - - 4,084,740 - - - 1,959,000	คิดอัตราดอกเบี้ยที่ 7% ต่อปี (คิดตามต้นทุนทางการเงินจากอัตราเงินเบิกเกินบัญชี (O/D) ของธนาคาร เป็นรายการเรียกเก็บค่าบริหารจัดการ ในด้านวิศวกรรม บัญชีการเงิน จัดซื้อ ธุรการ บุคคล ติดตั้งระบบโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด 7 MW โดยใช้ราคาตลาด
SLTT Joint Venture	กิจการร่วมค้าระหว่าง บมจ.โซลาร์ตรอน และ บมจ.ไทยโพลีคอนส์ โดยแบ่งประโยชน์กัน 50 : 50	(1) รายได้ ขายพร้อมติดตั้ง (2) รายได้ขายแผง (3) รายได้ ค่าบริการ (4) รายได้ดอกเบี้ยรับ (5) ต้นทุนขายพร้อมติดตั้ง (6) ลูกหนี้การค้า (7) รายได้รับล่วงหน้า (8) ลูกหนี้กู้ยืม	- 16,750 653,445 17,467 653,445 4,605,611 633,558 -	- 19,766 895,659 166,332 - 5,413,376 - 2,900,000	จัดกิจการร่วมค้า (Joint Venture) เพื่อร่วมกันทำงาน โครงการ Tesco Lotus โดยแบ่งประโยชน์กัน 50 : 50

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ความสัมพันธ์	ลักษณะรายการ	ขนาดของรายการ (บาท)		ความจำเป็นและความสมเหตุสมผลของรายการ และนโยบายการกำหนดราคา
			ปี 2560	ปี 2561	
บริษัท ไทยโซลาร์ฟิวเจอร์ จำกัด	1) มีกรรมการร่วมกัน คือ นายดุสิต เครื่องงาม	(1) รายได้ ขาย	1,281,680	206,292	ขายสินค้า และ รับจ้างติดตั้ง งานระบบพลังงานแสงอาทิตย์ โดยใช้ราคาตลาด
		(2) ต้นทุนขายพร้อมติดตั้ง	-	-	
		(3) เงินจ่ายล่วงหน้า	1,940,008	-	
		(4) เจ้าหนี้การค้า	45,730,679	26,299,143	
		(5) ลูกหนี้การค้า	-	220,732	
		(6) รายได้บริการ	-	2,259,699	

13. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ของงบการเงิน ดังต่อไปนี้

1) สรุปผลการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไร ของบริษัท

งบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับปี 2561 บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด(มหาชน) (“บริษัท”) ขาดทุนสุทธิ 350.51 ล้านบาท ลดลง 171.20 ล้านบาทคิดเป็น 95.48% เมื่อเปรียบเทียบกับจากปี 2560 ที่มีขาดทุนสุทธิ 179.31 ล้านบาท โดยมีขาดทุนต่อหุ้น 0.64 บาท

งบการเงินรวมสำหรับปี 2561 บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ขาดทุนสุทธิ 380.20 ล้านบาท ลดลง 37.22 ล้านบาท คิดเป็น 8.92% เมื่อเปรียบเทียบกับจากปี 2560 ที่มีขาดทุนสุทธิ 417.42 ล้านบาท โดยมีขาดทุนต่อหุ้น 0.70 บาท

1.1 รายได้รวม

งบการเงินเฉพาะกิจการบริษัท มีรายได้รวม สำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560 จำนวน 723.04 ล้านบาท และ 1,154.22 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 431.18 ล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 37.36 ทั้งนี้รายได้รวมแบ่งเป็นรายได้จากการขายโดยแบ่งรายได้จากการขายตามส่วนงานและรายได้อื่น ดังนี้

(งบการเงินเฉพาะกิจการ)

รายได้รวม	ปี 2561		ปี 2560		เพิ่ม(ลด)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รายได้จากการขาย	694.74	96.09%	897.96	77.80%	(203.22)	-22.63%
-รายได้จากการขายพร้อมติดตั้งและก่อสร้างโรงไฟฟ้า	483.91	66.93%	659.56	57.14%	(175.65)	-26.63%
-รายได้จากการขายและรับจ้างผลิต	210.83	29.16%	238.40	20.65%	(27.57)	-11.56%
กำไรจากการโอนเงินลงทุน	12.91	1.79%	228.24	19.77%	(215.33)	100.00%
รายได้อื่นๆ	15.39	2.13%	28.02	2.43%	(12.63)	-45.07%
รายได้รวม	723.04	100.00%	1,154.22	100.00%	(431.18)	-37.36%

รายได้จากการขาย

งบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท มีรายได้จากการขายสำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560 จำนวน 694.74 ล้านบาทและ 897.96 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 203.22 ล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 22.63

เนื่องจาก ปี 2561 นั้นบริษัทฯ มียอดขายลดลงมาจาก

- มีการขายระบบสูบน้ำ ลดลงจากสำหรับปี 2560 เป็นจำนวน 2.00 ล้านบาท
- มีการขายระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ลดลงจากสำหรับปี 2560 เป็นจำนวน 22.06 ล้านบาท
- มีการขายระบบ Solar Rooftop ลดลงจากสำหรับปี 2560 เป็นจำนวน 223.17 ล้านบาท

กำไรจากการโอนเงินลงทุน

งบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท เนื่องจากบริษัทฯ ได้โอนหุ้นบางส่วนในบริษัทย่อย 2 แห่ง เพื่อชำระหนี้เงินกู้ยืมจากบริษัทอื่นและกรรมการท่านหนึ่ง โดยบริษัทฯ ได้บันทึกกำไรจากการโอนหุ้นในบริษัทย่อยดังกล่าวไว้ในส่วนของกำไรขาดทุน โดยในปี 2561 เป็นจำนวนเงิน 12.91 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.79 ของรายได้รวม และในปี 2560 เป็นจำนวนเงิน 228.24 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.77 ของรายได้รวม

รายได้อื่น

งบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท มีรายได้อื่น สำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560 จำนวน 15.39 ล้านบาทและ 28.02 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 12.63 ล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 45.07 เนื่องจากมีการลดลงของกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน

1.2 รายได้รวม

งบการเงินรวม บริษัทฯ มีรายได้รวมสำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560 จำนวน 702.74 ล้านบาท และ 968.41 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 265.67 ล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 27.43 ทั้งนี้รายได้รวมแบ่งเป็นรายได้จากการขายโดยแบ่งรายได้จากการขายตามส่วนงานและรายได้อื่น ดังนี้

(งบการเงินรวม)

รายได้รวม	ปี 2561		ปี 2560		เพิ่ม(ลด)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รายได้จากการขาย	693.18	98.64%	945.56	97.64%	(252.38)	-26.69%
-รายได้จากการขายพร้อมติดตั้งและก่อสร้างโรงไฟฟ้า	390.98	55.64%	622.06	64.24%	(231.08)	-37.15%
-รายได้จากการขายไฟฟ้า	91.37	13.00%	85.10	8.79%	6.27	100.00%
-รายได้จากการขายและรับจ้างผลิต	210.83	30.00%	238.40	24.62%	(27.57)	-11.56%
กำไรจากการโอนเงินลงทุน	-	0.00%	-	0.00%	0.00	100.00%
รายได้อื่นๆ	9.56	1.36%	22.85	2.36%	(13.29)	-58.16%
รายได้รวม	702.74	100.00%	968.41	100.00%	(265.67)	-27.43%

รายได้จากการขาย

งบการเงินรวม ของบริษัท มีรายได้จากการขายสำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560 จำนวน 693.18 ล้านบาทและ 945.56 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 252.38 ล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 26.69

เนื่องจาก ปี 2561 นั้นบริษัทฯ มียอดขายลดลงจาก

- มีมีการขายระบบสูบน้ำ ลดลงจากสำหรับปี 2560 เป็นจำนวน 2.00 ล้านบาท
- มีการขายระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ลดลงจากสำหรับปี 2560 เป็นจำนวน 22.06 ล้านบาท
- มีการขายระบบ Solar Rooftop ลดลงจากสำหรับปี 2560 เป็นจำนวน 223.17 ล้านบาท

รายได้อื่น

งบการเงินรวม ของบริษัท มีรายได้อื่น สำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560 จำนวน 9.56 ล้านบาทและ 22.85 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 13.29 ล้านบาท หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 58.16 เนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นของกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน

1.3 ต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

(งบการเงินเฉพาะกิจการ)

งบการเงิน	ปี 2561		ปี 2560		เพิ่ม(ลด)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รายได้จากการขาย	694.74	100.00%	897.96	100.00%	(203.22)	-22.63%
ต้นทุนขาย	958.82	138.01%	1,173.32	130.67%	(214.50)	-18.28%
รวมค่าใช้จ่ายในการขาย และบริหาร	110.17	15.86%	135.83	15.13%	(25.66)	-18.89%
- ต้นทุนในการจัด จำหน่าย	18.97	2.73%	19.02	2.12%	(0.05)	-0.26%
-ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	91.20	13.13%	116.81	13.01%	(25.61)	-21.92%

ต้นทุนขาย

งบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯ มีต้นทุนขาย สำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560 จำนวน 958.82 ล้านบาทและ 1,173.32 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 214.50 ล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 18.28 โดยลดลงตามรายได้จากการขาย

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

งบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร สำหรับปี 2561และสำหรับปี 2560 จำนวน 110.17 ล้านบาทและ 135.83 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 25.66 ล้านบาท หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.89

1.4 ต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

(งบการเงินรวม)

งบการเงิน	ปี 2561		ปี 2560		เพิ่ม(ลด)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รายได้จากการขาย	693.18	100.00%	945.56	100.00%	(252.38)	-26.69%
ต้นทุนขาย	941.59	135.84%	1,196.06	126.49%	(254.47)	-21.28%
รวมค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	117.74	16.99%	145.87	15.43%	(28.13)	-19.28%
- ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	18.97	2.74%	19.02	2.01%	(0.05)	-0.26%
-ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	98.77	14.25%	126.85	13.42%	(28.08)	-22.14%

ต้นทุนขาย

งบการเงินรวม ของบริษัทฯ มีต้นทุนขาย สำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560 จำนวน 941.59 ล้านบาทและ 1,196.06 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 254.47 ล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 21.28 โดยลดลงตามรายได้จากการขาย

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

งบการเงินรวม ของบริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร สำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560 จำนวน 117.74 ล้านบาทและ 145.87 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 28.13 ล้านบาท หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.28

กำไร

(งบการเงินเฉพาะกิจการ)

งบการเงิน	ปี 2561		ปี 2560		เพิ่ม(ลด)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รายได้จากการขาย	694.74	100.00%	897.96	100.00%	(203.22)	-22.63%
ต้นทุนขาย	958.82	138.01%	1,173.32	130.67%	(214.50)	-18.28%
กำไรขั้นต้น	(264.08)	-38.01%	(275.36)	-30.67%	11.28	-4.10%
รวมค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	110.17	15.86%	135.83	15.13%	(25.66)	-18.89%
กำไรจากการดำเนินงาน	(345.95)	-49.80%	(154.93)	-17.25%	(191.02)	-123.29%
ต้นทุนทางการเงิน	(41.51)	-5.97%	(62.14)	-6.92%	20.63	-33.20%
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	36.95	5.32%	37.76	4.21%	(0.81)	-2.15%
กำไรสุทธิสำหรับปี	(350.51)	-50.45%	(179.31)	-19.97%	(171.20)	95.48%

กำไรขั้นต้น

งบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท มีกำไร(ขาดทุน)ขั้นต้นสำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560 จำนวน (264.08) ล้านบาท และ (275.36) ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 25.66 ล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 18.89

กำไรจากการดำเนินงาน

งบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท มีกำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงาน สำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560 จำนวน (345.95) ล้านบาทและ (154.93) ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 191.02 ล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 123.29

กำไรสุทธิสำหรับปี

งบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทมีกำไร(ขาดทุน)สุทธิ สำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560 จำนวน (350.51) ล้านบาท และ (179.31) ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 171.20 ล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 95.48

กำไร

(งบการเงินรวม)

งบการเงิน	ปี 2561		ปี 2560		เพิ่ม(ลด)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รายได้จากการขาย	693.18	100.00%	945.56	100.00%	(252.38)	-26.69%
ต้นทุนขาย	941.59	135.84%	1,196.06	126.49%	(254.47)	-21.28%
กำไรขั้นต้น	(248.41)	-35.84%	(250.50)	-26.49%	2.09	-0.83%
รวมค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	117.74	16.99%	145.87	15.43%	(28.13)	-19.28%
กำไรจากการดำเนินงาน	(356.59)	-51.44%	(373.52)	-39.50%	16.93	-4.53%
ต้นทุนทางการเงิน	(59.62)	-8.60%	(78.98)	-8.35%	19.36	-24.51%
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในกิจการร่วมค้า	(0.19)	-0.03%	(2.16)	-0.23%	1.97	-91.20%
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	36.20	5.22%	37.24	3.94%	(1.04)	-2.79%
กำไรสุทธิสำหรับปี	(380.20)	-54.85%	(417.42)	-44.15%	37.22	-8.92%
การแบ่งกำไร-ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(383.32)	-55.30%	(417.42)	-44.15%	34.10	-8.17%

กำไรขั้นต้น

งบการเงินรวม ของบริษัท มีกำไร(ขาดทุน)ขั้นต้นสำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560จำนวน (248.41) ล้านบาทและ (250.50) ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 2.09 ล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 0.83

กำไรจากการดำเนินงาน

งบการเงินรวม ของบริษัท มีกำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงาน สำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560 จำนวน (356.59) ล้านบาทและ (373.52) ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 16.93 ล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 4.53

กำไรสุทธิสำหรับปี

งบการเงินรวม ของบริษัทมีกำไร(ขาดทุน)สุทธิ สำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560จำนวน (380.20) ล้านบาท และ (417.42) ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 37.22 ล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 8.92

การแบ่งกำไร – ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่

งบการเงินรวม ของบริษัทมีกำไร(ขาดทุน)สุทธิ สำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560จำนวน (383.32) ล้านบาท และ (417.42) ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 34.10 ล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 8.17

2) ความสามารถในการบริหารสินทรัพย์

2.1 ส่วนประกอบของสินทรัพย์ งบการเงินเฉพาะกิจการ

ตารางงบแสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบ สำหรับปี 2561 และงบ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

(งบการเงินเฉพาะกิจการ)

	หน่วย: ล้านบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณวันที่ 31 ธันวาคม 2561 (ตรวจสอบแล้ว)			ณวันที่ 31 ธันวาคม 2560 (ตรวจสอบแล้ว)
		%		%
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	0.69	0.03%	4.77	0.18%
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	252.14	9.27%	478.89	17.60%
รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระ	198.03	7.28%	80.08	2.94%
ลูกหนี้เงินประกันผลงาน	3.79	0.14%	1.94	0.07%
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	5.70	0.21%	5.80	0.21%
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการร่วมค้า	2.90	0.11%		
สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	286.05	10.51%	666.05	24.48%
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	36.64	1.35%	52.64	1.93%
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	785.94	28.89%	1,290.17	47.42%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	45.56	1.67%	134.23	4.93%
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	199.55	7.33%	210.36	7.73%
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	1,579.22	58.04%	1,718.89	63.18%
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	14.83	0.55%	18.17	0.67%
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	85.90	3.16%	48.69	1.79%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	9.77	0.36%	12.76	0.47%
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	1,934.83	71.11%	2,143.10	78.77%
รวมสินทรัพย์	2,720.77	100.00%	3,433.27	126.19%

คุณภาพของสินทรัพย์

งบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทมีสินทรัพย์รวม สำหรับปี 2561 และงบ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 2,720.77 ล้านบาทและ 3,433.27 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 712.50 ล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 20.75 ซึ่งส่วนใหญ่มาจากการลดลงของลูกหนี้การค้า และสินค้าคงเหลือ

2.2 ส่วนประกอบของสินทรัพย์ งบการเงินรวม

ตารางงบแสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบ สำหรับปี 2561 และงบ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 (งบการเงินรวม)

	หน่วย: ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	ณวันที่ 31 ธันวาคม 2561 (ตรวจสอบแล้ว)	%	ณวันที่ 31 ธันวาคม 2560 (ตรวจสอบแล้ว)	%
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	23.22	0.78%	19.17	0.64%
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	125.23	4.21%	376.72	12.67%
รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระ	110.94	3.73%	26.84	0.90%
ลูกหนี้เงินประกันผลงาน	3.79	0.13%	1.94	0.07%
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	-	0.00%	-	0.00%
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการร่วมค้า	2.90	0.10%	-	-
สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	286.05	9.62%	666.05	22.39%
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	47.19	1.59%	96.37	3.24%
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	599.32	20.15%	1,187.09	39.91%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	45.56	1.53%	134.23	4.51%
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	-
เงินลงทุนในกิจการร่วมค้า	0.68	0.02%	0.86	0.03%
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	2,197.17	73.87%	2,311.68	77.72%
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	14.83	0.50%	18.18	0.61%
สิทธิในการใช้ที่ดิน	20.80	0.70%	21.70	0.73%
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	85.90	2.89%	48.69	1.64%
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	9.97	0.34%	13.46	0.45%
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	2,374.91	79.85%	2,548.80	85.70%
รวมสินทรัพย์	2,974.23	100.00%	3,735.89	125.61%

คุณภาพของสินทรัพย์

งบการเงินรวม ของบริษัทมีสินทรัพย์รวม สำหรับปี 2561 และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 2,974.23 ล้านบาทและ 3,735.89 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งลดลงจำนวน 761.66 ล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 20.39 ซึ่งส่วนใหญ่มาจากการลดลงของลูกหนี้การค้า และสินค้าคงเหลือ

3) สภาพคล่องและความเพียงพอของเงินทุนของบริษัท

3.1 สภาพคล่อง – งบการเงินเฉพาะกิจการ

ส่วนประกอบงบกระแสเงินสด

ตารางงบกระแสเงินสดเปรียบเทียบ สำหรับปี 2561 และปี 2560

(งบการเงินเฉพาะกิจการ)

หน่วย : ล้านบาท

งบกระแสเงินสด	31-ธ.ค.-61	31-ธ.ค.-60
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	(5.30)	644.02
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน) กิจกรรมการลงทุน	95.86	(74.12)
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน) กิจกรรมการจัดหาเงิน	(94.64)	(603.59)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)-สุทธิ	(4.08)	(33.69)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ต้นงวด	4.77	38.46
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ปลายงวด	0.69	4.77

บริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมการดำเนินงาน สำหรับปี 2561 ลดลง 5.30 ล้านบาท ในขณะที่สำหรับปี 2560 บริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมการดำเนินงานเพิ่มขึ้น 644.02 ล้านบาท เนื่องจากปี 2561 บริษัทมียอดลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นลดลง รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระเพิ่มขึ้น สินค้าคงเหลือลดลง เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ลดลง

กระแสเงินสดสุทธิจากการใช้ไปในกิจกรรมการลงทุน สำหรับปี 2561 เพิ่มขึ้นจำนวน 95.86 ล้านบาท ในปี 2560 บริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมการลงทุนลดลง 74.12 ล้านบาท

กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมการจัดหาเงิน สำหรับปี 2561 ลดลง 94.64 ล้านบาท และในปี 2560 บริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมการจัดหาเงินลดลง 603.59 ล้านบาท เนื่องจากปี 2561 มีเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินลดลง มีการชำระคืนตัวแลกเงินขายลดลง มีการรับเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกรรมการลดลง

ทั้งนี้จากกระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน การลงทุน และการจัดหาเงิน ของบริษัท มีผลทำให้เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด สำหรับปี 2561 ลดลงสุทธิ จำนวน 4.08 ล้านบาท เมื่อรวมกับเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นงวด 4.77 ล้านบาท ทำให้บริษัทมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด เท่ากับ 0.69 ล้านบาท

อัตราส่วนสภาพคล่อง

ในงบเฉพาะกิจการสำหรับปี 2561 บริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่องเท่ากับ 0.67 เท่า ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับ งบ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ซึ่งเท่ากับ 0.91 เท่า

3.2 สภาพคล่อง – งบการเงินรวม

ส่วนประกอบงบกระแสเงินสด

ตารางงบกระแสเงินสดเปรียบเทียบ สำหรับปี 2561 และสำหรับปี 2560

(งบการเงินรวม)

หน่วย : ล้านบาท

งบกระแสเงินสด	31-ธ.ค.-61	31-ธ.ค.-60
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	74.91	178.62
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน) กิจกรรมการลงทุน	28.05	(29.62)
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน) กิจกรรมการจัดหาเงิน	(98.92)	(170.93)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)-สุทธิ	4.04	(21.93)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ต้นงวด	19.17	41.10
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ปลายงวด	23.21	19.17

บริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมการดำเนินงาน สำหรับปี 2561 เพิ่มขึ้น 74.91 ล้านบาท ในขณะที่ในสำหรับปี 2560 บริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมการดำเนินงานเพิ่มขึ้น 178.62 ล้านบาท เนื่องจากสำหรับปี 2561 บริษัทมียอดลูกหนี้การค้า และลูกหนี้อื่นลดลง สินค้าคงเหลือลดลง เจ้าหนี้การค้าลดลง

กระแสเงินสดสุทธิจากการใช้ไปในกิจกรรมการลงทุน สำหรับปี 2561 เพิ่มขึ้นจำนวน 28.05 ล้านบาท ในสำหรับปี 2560 บริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมการลงทุนลดลง 29.62 ล้านบาท

กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมการจัดการจัดหาเงิน สำหรับปี 2561 ลดลง 98.92 ล้านบาท และในสำหรับปี 2560 บริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมการจัดการจัดหาเงินลดลง 170.93 ล้านบาท เนื่องจากสำหรับปี 2561 มีเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินลดลง มีการชำระคืนตั๋วแลกเงินขายลดลง มีการรับเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกรรมการลดลง

ทั้งนี้จากกระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน การลงทุน และการจัดหาเงิน ของบริษัท มีผลทำให้เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด สำหรับปี 2561 เพิ่มขึ้นสุทธิ จำนวน 4.05 ล้านบาท เมื่อรวมกับเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นงวด 19.17 ล้านบาท ทำให้บริษัทมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด เท่ากับ 23.22 ล้านบาท

อัตราส่วนสภาพคล่อง

ในงบการเงินรวม สำหรับปี 2561 บริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่องเท่ากับ 0.52 เท่า เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับ งบ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ซึ่งเท่ากับ 0.84 เท่า

4) แหล่งที่มาของเงินทุน

4.1) แหล่งที่มาของเงินทุน – งบการเงินเฉพาะกิจการ

4.1.1 โครงสร้างเงินทุน

ในงบเฉพาะกิจการ สำหรับปี 2561 บริษัท มีหนี้สินต่อทุน (D/E Ratio) อยู่ในระดับ 0.78 เท่า ขณะที่บ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 อยู่ที่ระดับ 0.82 เท่า

4.1.2 ส่วนของผู้ถือหุ้น

ในงบเฉพาะกิจการสำหรับปี 2561 บริษัท มีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 1,529.30 ล้านบาท เปรียบเทียบกับบ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 1,880.81 ล้านบาท ซึ่งลดลง 351.51 ล้านบาทหรือร้อยละ 18.69 เนื่องจากบริษัทมีขาดทุนสุทธิ

4.1.3 หนี้สิน

ในงบเฉพาะกิจการสำหรับปี 2561 บริษัท มีหนี้สิน จำนวน 1,191.48 ล้านบาท ส่วนในบ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัท มีหนี้สินจำนวน 1,552.47 ล้านบาท ลดลงจำนวน 360.99 ล้านบาทหรือลดลงร้อยละ 23.25 เนื่องจากมีการลดลงของเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น

4.2) แหล่งที่มาของเงินทุน – งบการเงินรวม

4.2.1 โครงสร้างเงินทุน

ในงบการเงินรวม สำหรับปี 2561 บริษัท มีหนี้สินต่อทุน (D/E Ratio) อยู่ในระดับ 1.01 เท่า ขณะที่บ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 อยู่ที่ระดับ 1.04 เท่า

4.2.2 ส่วนของผู้ถือหุ้น

ในงบการเงินรวม สำหรับปี 2561 บริษัท มีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 1,478.03 ล้านบาท เปรียบเทียบกับบง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 1,835.52 ล้านบาท ซึ่งลดลง 357.49 ล้านบาทหรือร้อยละ 19.48 เนื่องจากบริษัทมีขาดทุนสุทธิ

4.2.3 หนี้สิน

ในงบการเงินรวม สำหรับปี 2561 บริษัท มีหนี้สิน จำนวน 1,496.19 ล้านบาท ส่วนในบง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัท มีหนี้สินจำนวน 1,900.37 ล้านบาท ลดลงจำนวน 404.18 ล้านบาทหรือลดลงร้อยละ 21.27 เนื่องจากการลดลงของเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น

บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)และบริษัทย่อย

รายงานผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ ผู้ถือหุ้นบริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของ บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมของบริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ผลการดำเนินงานรวมและเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากบริษัทและกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ) - 2 -**เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (ต่อ)**

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รวมถึงวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม ข้าพเจ้าได้กำหนดเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมทั้งวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องดังต่อไปนี้

การรับรู้รายได้ตามสัญญาระยะยาว

กลุ่มกิจการ มีรายได้จากการรับจ้างก่อสร้างโรงไฟฟ้ารวมถึงรับจ้างติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังแสงอาทิตย์บนพื้นดินและบนอาคารซึ่งทำสัญญากับหน่วยงานราชการและภาคเอกชนหลายแห่ง โดยในปี 2561 กลุ่มกิจการมีรายได้ดังกล่าวแสดงรวมอยู่ในส่วนของกำไรขาดทุนเป็นจำนวนเงิน 281.45 ล้านบาท สำหรับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม และ 374.38 ล้านบาท สำหรับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 53.89 ของรายได้รวมสำหรับงบการเงินรวม และร้อยละ 40.60 ของรายได้รวมสำหรับงบการเงินเฉพาะกิจการ บริษัทฯ ได้เปิดเผยนโยบายการรับรู้รายได้จากการให้บริการตามสัญญาระยะยาว ประมาณการต้นทุนโครงการตามสัญญาระยะยาว ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 4.1.1 ข้าพเจ้าพิจารณาว่า การรับรู้รายได้ และประมาณการต้นทุนโครงการและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องเหล่านี้เป็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญในการตรวจสอบ เนื่องจากเป็นเรื่องที่ต้องใช้ดุลยพินิจที่มีนัยสำคัญของผู้บริหารในการประเมินขั้นความสำเร็จของงาน

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบการรับรู้รายได้และประมาณการต้นทุนโครงการตามสัญญาระยะยาว โดยการสุ่มเลือกสัญญาระยะยาวที่บริษัทฯ ทำกับลูกค้าเพื่อทดสอบระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับวิธีการที่ฝ่ายบริหารใช้ในการประเมินขั้นความสำเร็จของงาน การประมาณการต้นทุนงานโครงการ และค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นหากโครงการล่าช้า และการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงอ่านสัญญาระยะยาวเพื่อพิจารณาเงื่อนไขต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้ และสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับเงื่อนไขและความเสี่ยงต่างๆ ของสัญญาดังกล่าว และข้าพเจ้าได้ประเมินวิธีการที่บริษัทฯ ใช้ในการประเมินขั้นความสำเร็จของงาน การประมาณต้นทุนตลอดทั้งโครงการและประมาณการค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นโครงการล่าช้า โดยการสอบถามฝ่ายบริหารและผู้บริหารโครงการเกี่ยวกับความคืบหน้าของงานโครงการ และตรวจสอบเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ) - 3 -**เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (ต่อ)****ข้อมูลอื่น**

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปีของบริษัทและกลุ่มบริษัท แต่ไม่รวมถึงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานนั้น ซึ่งคาดว่ารายงานประจำปีจะถูกจัดเตรียมให้ข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการดังกล่าวไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่น และข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ คือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้า หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของบริษัทและกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบเพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขข้อมูลที่แสดงขัดต่อข้อเท็จจริงที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของบริษัทและกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกบริษัทและกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัทและกลุ่มบริษัท

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ) - 4 -

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่า การปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้ และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของบริษัทและกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้บริษัทและกลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอโครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ) - 5 -

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ (ต่อ)

- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแลและการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขต และช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายใน หากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมด ตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องที่ได้สื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้า เพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้ คือ นางสาววันเพ็ญ อุ่นเรือน

(นางสาววันเพ็ญ อุ่นเรือน)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 7750

บริษัท สำนักงานปิติเสวี จำกัด

8/4 ชั้น 1, 3 ซอยวิภาวดีรังสิต 44

เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2562

บริษัท โชลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	หน่วย : บาท					
	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	1 มกราคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	
		(ปรับปรุงใหม่)				
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	7	23,216,663	19,169,161	19,169,161	690,621	4,769,032
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - สุทธิ	6.2 และ 8	125,233,898	376,717,737	376,717,737	252,144,238	478,886,349
รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระ	6.2 และ 9	110,936,445	26,836,683	26,836,683	198,027,880	80,085,771
ลูกหนี้เงินประกันผลงาน		3,792,242	1,936,741	1,936,741	3,792,242	1,936,741
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นกับบริษัทย่อย	6.2	-	-	-	5,700,000	5,800,000
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการร่วมค้า	6.2	2,900,000	-	-	2,900,000	-
สินค้ายืดหยุ่น - สุทธิ	10	286,051,860	666,054,455	666,054,455	286,051,860	666,054,455
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	11	47,189,342	96,373,526	96,373,526	36,637,740	52,640,351
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		599,320,450	1,187,088,303	1,187,088,303	785,944,581	1,290,172,699
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	12	45,564,551	134,231,779	134,231,779	45,564,551	134,231,779
เงินลงทุนในบริษัทย่อย - สุทธิ	13	-	-	-	199,548,950	210,358,600
เงินลงทุนในกิจการร่วมค้า	14	681,119	866,203	866,203	-	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	15	2,197,166,882	2,311,677,269	2,311,677,269	1,579,220,502	1,718,886,096
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	16	14,825,923	18,175,484	18,175,484	14,825,923	18,175,484
สิทธิในการใช้ที่ดิน - สุทธิ	17	20,799,653	21,701,716	21,701,716	-	-
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	18	85,895,865	48,690,319	48,690,319	85,895,865	48,690,319
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		9,974,077	13,461,367	13,461,367	9,777,854	12,762,185
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		2,374,908,070	2,548,804,137	2,548,804,137	1,934,833,645	2,143,104,463
รวมสินทรัพย์		2,974,228,520	3,735,892,440	3,735,892,440	2,720,778,226	3,433,277,162

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โชลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	หน่วย : บาท					
	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	1 มกราคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	
		(ปรับปรุงใหม่)				
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้น						
จากสถาบันการเงิน	19	451,700,881	447,897,064	447,897,064	448,591,055	444,029,873
เจ้าหนี้ตามสัญญาแพคตอริง	20	10,885,828	-	-	10,885,828	-
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	6.2 และ 21	260,772,925	523,571,946	523,571,946	262,117,597	524,014,540
ตั๋วแลกเงินขายลด	22	40,000,000	50,000,000	50,000,000	40,000,000	50,000,000
หุ้นกู้	23	-	34,300,000	34,300,000	-	34,300,000
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย	6.2	-	-	-	32,800,000	32,000,000
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกรรมการ	6.2	128,940,106	116,619,666	116,619,666	128,940,106	116,619,666
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลอื่น	24	47,000,000	47,000,000	47,000,000	47,000,000	47,000,000
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระในปี						
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	25	187,868,109	142,094,250	142,094,250	160,463,109	115,668,000
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ	26	583,271	555,748	555,748	583,272	555,748
ประมาณการหนี้สินสำหรับ						
ผลประโยชน์พนักงาน	27	9,863,468	2,868,720	2,868,720	9,863,468	2,868,720
รายได้ค้างรับล่วงหน้า	6.2 และ 9	2,153,223	25,494,305	25,494,305	16,681,317	25,494,305
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		366,253	255,260	255,260	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		16,679,098	23,915,928	23,915,928	16,177,979	23,528,503
รวมหนี้สินหมุนเวียน		1,156,813,162	1,414,572,887	1,414,572,887	1,174,103,731	1,416,079,355
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ	25	322,008,750	464,978,859	464,978,859	-	115,565,109
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ - สุทธิ	26	251,475	834,746	834,746	251,475	834,746
ประมาณการหนี้สินสำหรับ						
ผลประโยชน์พนักงาน - สุทธิ	27	17,121,273	19,985,981	19,985,981	17,121,273	19,985,981
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		339,381,498	485,799,586	485,799,586	17,372,748	136,385,836
รวมหนี้สิน		1,496,194,660	1,900,372,473	1,900,372,473	1,191,476,479	1,552,465,191

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โชลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	หน่วย : บาท				
	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560	1 มกราคม 2560	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2560
		(ปรับปรุงใหม่)			
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น					
ทุนจดทะเบียน					
หุ้นสามัญ 870,597,723 หุ้น					
มูลค่าหุ้นละ 1 บาท ในปี 2561	28	870,597,723		870,597,723	
หุ้นสามัญ 544,124,723 หุ้น					
มูลค่าหุ้นละ 1 บาท ในปี 2560		544,124,723	544,124,723		544,124,723
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว					
หุ้นสามัญ 544,124,723 หุ้น					
มูลค่าหุ้นละ 1 บาท		544,124,723	544,124,723	544,124,723	544,124,723
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น		1,218,760,870	1,218,760,870	1,218,760,870	1,218,760,870
กำไร (ขาดทุน) สะสม					
จัดสรรแล้ว - สรรองตามกฎหมาย		55,965,054	55,965,054	55,965,054	55,965,054
ยังไม่ได้จัดสรร	4	(657,023,758)	(272,708,244)	(44,467,710)	(289,548,900)
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	4	236,424,992	228,240,534	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่		1,398,251,881	1,774,382,937	1,774,382,937	1,529,301,747
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		79,781,979	61,137,030	61,137,030	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		1,478,033,860	1,835,519,967	1,835,519,967	1,529,301,747
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		2,974,228,520	3,735,892,440	3,735,892,440	2,720,778,226
					3,433,277,162

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	หน่วย : บาท				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ปี 2561	ปี 2560 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2561	ปี 2560	
รายได้					
รายได้จากการขายพร้อมติดตั้ง	6.1	390,976,810	622,058,391	483,905,888	659,562,660
รายได้จากการขายไฟฟ้า		91,368,743	85,096,860	-	-
รายได้จากการขายและรับจ้างผลิต	6.1	210,826,542	238,399,892	210,826,542	238,399,892
กำไรจากการโอนเงินลงทุน	6.1 และ 13	-	-	12,906,910	228,240,534
รายได้อื่น	6.1	9,558,327	22,847,149	15,390,748	28,019,002
รวมรายได้		702,730,422	968,402,292	723,030,088	1,154,222,088
ค่าใช้จ่าย					
ต้นทุนขายพร้อมติดตั้ง	6.1	663,155,253	779,276,392	719,996,190	792,363,952
ต้นทุนขายไฟฟ้า		39,609,843	35,822,861	-	-
ต้นทุนขายและรับจ้างผลิต		238,827,554	380,955,983	238,827,554	380,955,983
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย		18,970,454	19,023,875	18,970,454	19,023,875
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		98,774,977	126,847,460	91,195,331	116,807,094
ต้นทุนทางการเงิน	6.1	59,617,783	78,985,123	41,513,318	62,145,293
รวมค่าใช้จ่าย		1,118,955,864	1,420,911,694	1,110,502,847	1,371,296,197
กำไร (ขาดทุน) ก่อนส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จาก					
กิจการร่วมค้าและภาษีเงินได้		(416,225,442)	(452,509,402)	(387,472,759)	(217,074,109)
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในกิจการร่วมค้า	14	(185,085)	(2,156,935)	-	-
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้		(416,410,527)	(454,666,337)	(387,472,759)	(217,074,109)
รายได้(ค่าใช้จ่าย)ภาษีเงินได้	18.2	36,202,268	37,242,490	36,956,944	37,761,345
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี		(380,208,259)	(417,423,847)	(350,515,815)	(179,312,764)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น					
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรขาดทุนในภายหลัง					
ขาดทุนจากการวัดมูลค่าใหม่ของภาระผูกพัน					
ผลประโยชน์พนักงาน - สุทธิจากภาษีเงินได้	18.2	(994,409)	(1,505,673)	(994,409)	(1,505,673)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จสำหรับปี		(381,202,668)	(418,929,520)	(351,510,224)	(180,818,437)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	หน่วย : บาท			
	ปี 2561	ปี 2560 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2561	ปี 2560
การแบ่งกำไร (ขาดทุน)				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(383,321,105)	(417,421,476)		
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	3,112,846	(2,371)		
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	(380,208,259)	(417,423,847)		
การแบ่งกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จ				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(384,315,514)	(418,927,149)		
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	3,112,846	(2,371)		
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จสำหรับปี	(381,202,668)	(418,929,520)		
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท : หุ้น)	30	<u>(0.70)</u>	<u>(0.77)</u>	<u>(0.64)</u>
			<u>(0.33)</u>	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการงบการเงินนี้

บริษัท โกลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

งบการเงินรวม

ส่วนของบริษัทใหญ่

หมายเหตุ	ทุนเรือนหุ้นที่ออก และเรียกชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้น	กำไร (ขาดทุน) สะสม		องค์ประกอบอื่น			รวมส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนได้เสียที่ไม่มี อำนาจควบคุม	รวมส่วนของผู้ถือหุ้น
			จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้จัดสรร	ของส่วนของผู้ถือหุ้น				
					กำไรจากการ โอนเงินลงทุน	กำไรจากการ รวมส่วนของผู้ถือหุ้น			
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	544,124,723	1,218,760,870	55,965,054	146,218,905	-	1,965,069,552	(399)	1,965,069,153	
ผลสะสมของการแก้ไขข้อผิดพลาด	4	-	-	-	224,209,009	224,209,009	4,031,525	228,240,534	
การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	61,139,800	61,139,800	
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี									
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	-	-	-	(417,421,476)	-	(417,421,476)	(2,371)	(417,423,847)	
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	18.2	-	-	(1,505,673)	-	(1,505,673)	-	(1,505,673)	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	544,124,723	1,218,760,870	55,965,054	(272,708,244)	224,209,009	1,770,351,412	65,168,555	1,835,519,967	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560 (ก่อนปรับปรุง)	544,124,723	1,218,760,870	55,965,054	(44,467,710)	-	1,774,382,937	61,137,030	1,835,519,967	
ผลสะสมของการแก้ไขข้อผิดพลาด	4	-	-	(228,240,534)	224,209,009	(4,031,525)	4,031,525	-	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 (หลังปรับปรุง)	544,124,723	1,218,760,870	55,965,054	(272,708,244)	224,209,009	1,770,351,412	65,168,555	1,835,519,967	
การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	11,500,578	11,500,578	
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี									
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	-	-	-	(383,321,105)	12,215,983	(371,105,122)	3,112,846	(367,992,276)	
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	18.2	-	-	(994,409)	-	(994,409)	-	(994,409)	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	544,124,723	1,218,760,870	55,965,054	(657,023,758)	236,424,992	1,398,251,881	79,781,979	1,478,033,860	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โขลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)
 สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท					
งบการเฉพาะกิจการ					
หมายเหตุ	ทุนเรือนหุ้นที่ออกและ เรียกชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้น	กำไร (ขาดทุน) สะสม		รวมส่วนของผู้ถือหุ้น บริษัทใหญ่
			จัดสรรแล้ว สำรองตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	544,124,723	1,218,760,870	55,965,054	242,779,761	2,061,630,408
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จสำหรับปี					
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	-	-	-	(179,312,764)	(179,312,764)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	(1,505,673)	(1,505,673)
18.2	-	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	544,124,723	1,218,760,870	55,965,054	61,961,324	1,880,811,971
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จสำหรับปี					
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	-	-	-	(350,515,815)	(350,515,815)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	(994,409)	(994,409)
18.2	-	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	544,124,723	1,218,760,870	55,965,054	(289,548,900)	1,529,301,747

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โชลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	หน่วย : บาท				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน					
ขาดทุนก่อนภาษีเงินได้		(380,208,259)	(454,666,337)	(387,472,759)	(217,074,109)
รายการปรับกระทบกำไร (ขาดทุน) สุทธิ					
เป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน					
ค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจ่าย	15, 16 และ 17	181,446,202	180,660,030	148,831,413	151,291,884
หนี้สูญ		-	1,277,180	-	1,277,180
หนี้สงสัยจะสูญ	8	2,105,069	6,604,265	2,105,069	6,604,266
กลับรายการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	8	(1,774,875)	(1,847,070)	(1,774,875)	(1,847,070)
ค่าเผื่อผลขาดทุนจากการลดมูลค่าของสินค้า	10	3,917,353	2,346,620	3,917,353	2,346,619
กลับรายการค่าเผื่อผลขาดทุนจากการลดมูลค่าของสินค้า	10	(247,959)	(608,789)	(247,959)	(608,789)
ค่าเผื่อตัดจ่ายเงินลงทุน		-	-	-	999,600
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตัดจ่าย		22,053	-	-	-
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงาน	27	3,842,039	2,327,950	3,842,039	2,327,950
ตัดจ่ายสินทรัพย์โครงการเป็นค่าใช้จ่าย		-	4,500,000	-	-
ขาดทุน (กำไร) จากการจำหน่ายสินทรัพย์	15	(129,076)	(342,783)	(129,076)	(342,783)
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์		3,297	1,641	3,297	1,641
ส่วนแบ่ง (กำไร) ขาดทุนจากกิจการร่วมค้า		185,085	2,156,935	-	-
ขาดทุน (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง		100,656	651,974	100,656	651,973
กำไรจากการโอนเงินลงทุน	13	-	-	(12,906,910)	(228,240,534)
ดอกเบี้ยรับ		(15,649)	(17,567)	(405,981)	(425,137)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย		66,216,349	78,985,123	50,014,638	62,145,293
ขาดทุนจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงใน					
สินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน		(124,537,715)	(177,970,828)	(194,123,095)	(220,892,016)
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น) :					
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น		250,856,519	(258,333,351)	227,346,907	181,585,260
รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระ		(98,627,856)	164,717,268	(117,942,108)	241,300,168
ลูกหนี้เงินประกันผลงาน		(1,855,501)	4,285,759	(1,855,501)	4,285,759
สินค้าคงเหลือ		376,333,200	182,935,013	376,333,200	178,842,905
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		15,185,384	36,870,757	16,002,611	39,333,357
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		623,597	(20,130)	142,372	(20,130)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โชลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ต่อ)				
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง) :				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	(272,879,931)	275,973,759	(275,447,626)	273,322,001
รายได้ค้างงานรับล่วงหน้า	(8,812,988)	25,494,305	(8,812,988)	3,460,320
ผลประโยชน์พนักงานจ่ายจริงระหว่างปี	(955,010)	-	(955,010)	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(7,236,830)	(21,071,311)	(7,350,524)	(21,422,570)
เงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	128,092,869	232,881,241	13,338,238	679,795,054
จ่ายดอกเบี้ย	(54,355,867)	(50,282,399)	(34,385,211)	(32,301,341)
จ่ายภาษีเงินได้	1,177,025	(3,974,156)	2,841,960	(3,473,159)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	74,914,027	178,624,686	(18,205,013)	644,020,554
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกันลดลง (เพิ่มขึ้น)	88,677,687	(2,916,779)	88,667,228	(2,916,779)
เงินลงทุนในบริษัทย่อยเพิ่มขึ้น	-	-	10,809,650	(66,750,000)
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	6.2	-	(1,200,000)	(800,000)
รับคืนเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	6.2	-	1,300,000	3,405,000
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการร่วมค้า	6.2	(2,900,000)	(2,900,000)	-
ซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	15	(57,875,749)	(24,851,706)	(1,007,816)
ซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	-	(2,220,660)	-	(2,220,660)
เงินสดรับจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	132,015	347,537	132,015	347,537
ดอกเบี้ยรับ	15,649	17,567	57,227	31,933
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	28,049,602	(29,624,041)	95,858,304	(74,120,974)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจาก				
สถาบันการเงินเพิ่มขึ้น (ลดลง)	3,803,817	(136,948,052)	4,571,642	(140,815,242)
เจ้าหนี้ตามสัญญาแพดตอริงเพิ่มขึ้น	10,885,828	-	10,885,828	-
เงินสดรับจากการออกตั๋วแลกเงินขายลด	-	1,116,000,000	-	1,116,000,000
ชำระคืนตั๋วแลกเงินขายลด	22	(10,000,000)	(1,666,000,000)	(1,666,000,000)
ดอกเบี้ยจ่ายจากการออกตั๋วแลกเงินขายลด	(7,590,774)	(29,057,202)	(7,590,774)	(29,057,202)
เงินสดรับจากการออกหุ้นกู้	-	34,300,000	-	34,300,000

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โชลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	หน่วย : บาท				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน (ต่อ)					
ชำระคืนหุ้นกู้	23	(34,300,000)	-	(34,300,000)	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย	6.2	-	-	800,000	2,600,000
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย		-	-	-	(55,550,000)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกรรมการ	6.2	46,337,000	249,460,000	46,337,000	249,460,000
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกรรมการ	6.2	(10,300,000)	(43,460,000)	(21,109,650)	(43,460,000)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลอื่น	24	-	100,000,000	-	100,000,000
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลอื่น	24	-	(53,000,000)	-	(53,000,000)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน		-	391,500,000	-	-
ชำระเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	25	(97,196,250)	(131,272,891)	(70,770,000)	(115,612,891)
ชำระคืนหนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ		(555,748)	(2,450,229)	(555,748)	(2,450,229)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน		(98,916,127)	(170,928,374)	(81,731,702)	(603,585,564)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) - สุทธิ		4,047,502	(21,927,729)	(4,078,411)	(33,685,984)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี		19,169,161	41,096,890	4,769,032	38,455,016
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันปลายปี		23,216,663	19,169,161	690,621	4,769,032

ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบงบกระแสเงินสด

1. รายการที่ไม่ใช่เงินสด

1.1 ซื้อสินทรัพย์โดยการก่อหนี้	15	4,814,678	193,326	4,814,678	12,017
1.2 โอนเงินลงทุนในบริษัทย่อยชำระหนี้เงินกู้ยืม	6.2 และ 13	10,809,650	-	10,809,650	-
2. จำนวนที่ยังไม่ได้เบิกใช้ของสินเชื่อที่อาจจะนำมาใช้					
เพื่อกิจกรรมดำเนินงานในอนาคต		407,522,105	688,931,261	392,631,930	674,798,451

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**หมายเหตุประกอบงบการเงิน****สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561****1. ข้อมูลทั่วไป**

บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) จัดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นในประเทศไทยเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2529 และได้จดทะเบียนสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2547 บริษัทฯ มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ อาคาร พี.บี.ทาวเวอร์ ชั้นที่ 16 เลขที่ 1000/65, 66, 67 ซอยสุขุมวิท 71 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร และมีสาขา 2 แห่ง ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงงาน ตั้งอยู่เลขที่ 88/8 และ 88/9 หมู่ที่ 10 ตำบลหนองน้ำแดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจผลิตและจำหน่าย ขยายพร้อมติดตั้งแผงเซลล์แสงอาทิตย์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงรับจ้างก่อสร้าง โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ สำหรับบริษัทย่อยห้าแห่งจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินธุรกิจหลักในการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ รวมถึงรับเหมางานก่อสร้างทุกชนิด

การดำเนินงานของบริษัทย่อย

บริษัทย่อยสองแห่ง ได้ดำเนินการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ตามโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนพื้นดินกับสหกรณ์สามแห่งซึ่งเป็นผู้ได้รับสิทธิในการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้แก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแล้วเสร็จในปริมาณการผลิตไฟฟ้ารวม 9 เมกะวัตต์ โดยวันที่จ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ คือ วันที่ 30 ธันวาคม 2559 และบริษัทย่อยอีกหนึ่งแห่งได้ทยอยส่งมอบงานระยะที่ 1 (กำหนดส่งมอบภายในเดือนธันวาคม 2559) ตามสัญญาติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาอาคารของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งซึ่งตามสัญญามีปริมาณการผลิตไฟฟ้าขนาด 21 เมกะวัตต์ ทั้งนี้ ตามสัญญากำหนดให้แบ่งการส่งมอบงานติดตั้งเป็น 3 ระยะ และต้องติดตั้งให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ภายในเดือนธันวาคม 2560 ต่อมาบริษัทฯ และคู่สัญญาได้ตกลงร่วมกันเพื่อขยายระยะเวลาสิ้นสุดของสัญญาการส่งมอบงานไปจนกว่างานจะแล้วเสร็จ

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน**2.1 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน**

งบการเงินนี้ ได้จัดทำขึ้นตามกฎหมายเป็นภาษาไทย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษได้จัดทำขึ้นเพื่อความสะดวกของผู้อ่านงบการเงินที่ไม่คุ้นเคยกับภาษาไทย

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทย ภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งหมายความถึงมาตรฐานการบัญชีที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงการตีความและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี และตามข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน ภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ นำเสนอตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีไทยฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง “การนำเสนองบการเงิน” และแสดงรายการตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง “กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559”

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน (ต่อ)

2.1 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน (ต่อ)

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ แสดงหน่วยเงินตราเป็นเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย และมีการปรับเศษในหมายเหตุประกอบงบการเงินเพื่อให้เห็นเป็นหลักบาท ยกเว้นที่จะระบุเป็นอย่างอื่น

2.2 เกณฑ์การจัดทำงบการเงินรวม

ก) งบการเงินรวมนี้ ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน) บริษัทย่อย และส่วนได้เสียของกิจการร่วมค้า โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้.-

รายชื่อบริษัท	การดำเนินธุรกิจ		สัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ	
	ประเภทธุรกิจหลัก	ประเทศ	ปี 2561	ปี 2560
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท :				
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี จำกัด (*)	ผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	99.96	99.96
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี จำกัด (**)	ผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	51.00	90.00
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี จำกัด	ผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	100.00	100.00
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี จำกัด (*)	ผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	100.00	100.00
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี จำกัด	ผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	51.00	51.00

(*) บริษัทย่อยที่ยังไม่ได้ดำเนินธุรกรรมเชิงพาณิชย์

(**) เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2561 บริษัทฯ มีการโอนหุ้นของบริษัทย่อยให้กรรมการท่านหนึ่ง เพื่อชำระเงินกู้ ส่งผลให้สัดส่วนถือหุ้นของบริษัทฯ ในบริษัทย่อยดังกล่าวเปลี่ยนไป อย่างไรก็ตามภายหลังการโอนหุ้น บริษัทฯ ยังคงมีอำนาจควบคุมบริษัทย่อย (ดูหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13)

ข) บริษัทย่อย หมายถึง กิจการที่กลุ่มบริษัทมีอำนาจในการควบคุมนโยบายการเงินและการดำเนินงาน และโดยทั่วไปแล้วบริษัทฯ จะถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่ง

ค) งบการเงินของบริษัทย่อยได้ถูกนำมารวมในการจัดทำงบการเงินรวม โดยเริ่มตั้งแต่วันที่บริษัทใหญ่มีอำนาจควบคุมดังกล่าวจนถึงวันที่การควบคุมสิ้นสุดลง

ง) กลุ่มบริษัทจัดทำงบการเงินรวมโดยบันทึกเงินลงทุนในกิจการร่วมค้าตามวิธีส่วนได้เสีย โดยรับรู้รายการเงินลงทุนเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุน และบันทึกส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนและการเปลี่ยนแปลงในส่วนได้เสียของกิจการร่วมค้าตั้งแต่วันที่กลุ่มบริษัทมีอิทธิพลอย่างเป็นทางการสำคัญจนถึงวันที่การมีอิทธิพลอย่างเป็นทางการสำคัญสิ้นสุดลง

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน (ต่อ)

2.2 หลักการจัดทำงบการเงินรวม (ต่อ)

จ) กลุ่มบริษัทควบคุมกิจการ เมื่อกลุ่มบริษัทมีการเปิดรับหรือมีสิทธิในผลตอบแทนผันแปรจากการเกี่ยวข้องกับผู้ได้รับการลงทุนและมีความสามารถทำให้เกิดผลกระทบต่อผลตอบแทนจากการใช้อำนาจเหนือผู้ได้รับการควบคุม ในการประเมินว่ากลุ่มบริษัทมีการควบคุมกิจการอื่นหรือไม่ กลุ่มบริษัทพิจารณาถึงการมีอยู่และผลกระทบจากสิทธิในการออกเสียงที่เป็นไปได้ที่กลุ่มบริษัทสามารถใช้สิทธิหรือแปลงสภาพตราสารนั้นในปัจจุบันรวมถึงสิทธิในการออก

เสียงที่เป็นไปได้ซึ่งกิจการอื่นถืออยู่ด้วย

วันที่ซื้อกิจการ คือ วันที่อำนาจในการควบคุมนั้นได้ถูกโอนไปยังผู้ซื้อ การกำหนดวันที่ซื้อกิจการและการระบุเกี่ยวกับการโอนอำนาจควบคุมจากฝ่ายหนึ่งไปยังอีกฝ่ายหนึ่งต้องใช้ดุลยพินิจเข้ามาเกี่ยวข้อง

ฉ) เมื่อมีการสูญเสียอำนาจควบคุม กลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สินในบริษัทย่อย ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมและส่วนประกอบอื่นในส่วนของผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อยนั้น กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียอำนาจควบคุมในบริษัทย่อยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ส่วนได้เสียในบริษัทย่อยเดิมที่ยังคงเหลืออยู่ให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม วันที่สูญเสียอำนาจควบคุม และจัดประเภทเงินลงทุนเป็นเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียหรือเป็นสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขายขึ้นอยู่กับระดับของอิทธิพลที่คงเหลืออยู่

ช) ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ ส่วนของกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่เป็นส่วนได้เสียที่ไม่ได้เป็นของบริษัทใหญ่ ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม แสดงเป็นรายการแยกต่างหากในงบกำไรขาดทุนรวม และแสดงในส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม โดยแสดงแยกต่างหากจากส่วนของผู้ถือหุ้นที่เป็นของบริษัทใหญ่

ซ) งบการเงินของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม จัดทำขึ้นโดยมีวันที่ในงบการเงินเช่นเดียวกันกับบริษัทใหญ่

ฌ) งบการเงินของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับบริษัทใหญ่ สำหรับรายการบัญชีที่เหมือนกันหรือเหตุการณ์บัญชีที่คล้ายกัน

ญ) ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯ และบริษัทย่อย รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินของบริษัทฯ กับส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยได้ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว

ฎ) กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงซึ่งเป็นผลมาจากรายการกับบริษัทร่วมถูกตัดรายการกับเงินลงทุนเท่าที่กลุ่มบริษัทมีส่วนได้เสียในกิจการที่ถูกลงทุนนั้น ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงถูกตัดรายการในลักษณะเดียวกับกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง แต่เท่าที่เมื่อไม่มีหลักฐานการด้อยค่าเกิดขึ้น

2.3 หลักการจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัทฯ ได้จัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยตามวิธีราคาทุน

3. การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีใหม่ระหว่างปี

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

ในระหว่างปีปัจจุบัน บริษัทฯ และบริษัทย่อย ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความ มาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่ปรับปรุงใหม่ โดยสภาวิชาชีพบัญชี ดังนี้-

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560)	การนำเสนองบการเงิน
ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560)	สินค้าคงเหลือ
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560)	งบกระแสเงินสด
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560)	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาก่อสร้าง
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	ภาษีเงินได้
ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2560)	ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาเช่า
ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	รายได้
ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560)	ผลประโยชน์ของพนักงาน
ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2560)	การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2560)	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2560)	ต้นทุนการกู้ยืม
ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2560)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2560)	การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2560)	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2560)	เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560)	การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2560)	กำไรต่อหุ้น
ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2560)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2560)	การด้อยค่าของสินทรัพย์
ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2560)	ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2560)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2560)	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
ฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2560)	เกษตรกรรม

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560)	การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2560)	การรวมธุรกิจ
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาประกันภัย
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2560)	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
ฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2560)	การสำรวจและการประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่

3. การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ระหว่างปี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการบัญชีใหม่ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน (ต่อ)

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน (ต่อ)

ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560)	ส่วนงานดำเนินงาน
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	งบการเงินรวม
ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	การร่วมการงาน
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	การวัดมูลค่ายุติธรรม
<u>การตีความมาตรฐานการบัญชี</u>	
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	ความช่วยเหลือจากรัฐบาล - กรณีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจการดำเนินงาน
ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาเช่าดำเนินงาน - สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า
ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2560)	ภาษีเงินได้ - การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2560)	การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560)	การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2560)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ต้นทุนเว็บไซต์

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560)	การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2560)	การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2560)	สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรื้อถอน การบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560)	การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่มีเงินเฟ้อรุนแรง
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	ข้อตกลงสัมปทานบริการ
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2560)	ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินลงทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน
ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560)	การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้เจ้าของ
ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า
ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2560)	ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับเหมืองผิวดิน
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2560)	เงินนำส่งรัฐ

3. การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ระหว่างปี (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการบัญชีใหม่ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน (ต่อ)

มาตรฐานดังกล่าวข้างต้น ได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความ และการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐานและการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทฯ และบริษัทฯ ย่อย

3.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่ออกในระหว่างปีแต่ยังไม่มีผลบังคับใช้

ในระหว่างปีปัจจุบัน สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความ มาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่ปรับปรุงและออกใหม่ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว บริษัทฯ ยังไม่ได้นำมาถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ ดังนี้-

3.2.1 ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561)	การนำเสนอของงบการเงิน
ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2561)	สินค้างเหลือ
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2561)	งบกระแสเงินสด
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561)	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	ภาษีเงินได้
ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2561)	ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2561)	สัญญาเช่า
ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2561)	ผลประโยชน์ของพนักงาน
ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2561)	การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2561)	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2561)	ต้นทุนการกู้ยืม
ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2561)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2561)	การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2561)	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2561)	เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561)	การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2561)	กำไรต่อหุ้น
ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2561)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2561)	การตัดจ่ายของสินทรัพย์
ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2561)	ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2561)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2561)	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

3. การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ระหว่างปี (ต่อ)

3.2.1 ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 (ต่อ)

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2561)   เกษตรกรรม

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 1		การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาใช้เป็นครั้งแรก
ฉบับที่ 2	(ปรับปรุง 2561)	การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
ฉบับที่ 3	(ปรับปรุง 2561)	การรวมธุรกิจ
ฉบับที่ 4	(ปรับปรุง 2561)	สัญญาประกันภัย
ฉบับที่ 5	(ปรับปรุง 2561)	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
ฉบับที่ 6	(ปรับปรุง 2561)	การสำรวจและการประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
ฉบับที่ 8	(ปรับปรุง 2561)	ส่วนงานดำเนินงาน
ฉบับที่ 10	(ปรับปรุง 2561)	งบการเงินรวม
ฉบับที่ 11	(ปรับปรุง 2561)	การร่วมการงาน
ฉบับที่ 12	(ปรับปรุง 2561)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
ฉบับที่ 13	(ปรับปรุง 2561)	การวัดมูลค่ายุติธรรม
ฉบับที่ 15		รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

การตีความมาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 10	(ปรับปรุง 2561)	ความช่วยเหลือจากรัฐบาล - กรณีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน
ฉบับที่ 15	(ปรับปรุง 2561)	สัญญาเช่าดำเนินงาน - สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า
ฉบับที่ 25	(ปรับปรุง 2561)	ภาษีเงินได้ - การเปลี่ยนแปลงสภาพทางภาษีของกิจการหรือผู้ถือหุ้น
ฉบับที่ 27	(ปรับปรุง 2561)	การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
ฉบับที่ 29	(ปรับปรุง 2561)	การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
ฉบับที่ 32	(ปรับปรุง 2561)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ต้นทุนเว็บไซต์

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 1	(ปรับปรุง 2561)	การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
ฉบับที่ 4	(ปรับปรุง 2561)	การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
ฉบับที่ 5	(ปรับปรุง 2561)	สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรื้อถอนการบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
ฉบับที่ 7	(ปรับปรุง 2561)	การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561) เรื่องการรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่มีเงินเฟ้อรุนแรง
ฉบับที่ 10	(ปรับปรุง 2561)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการตัดย่อค่า
ฉบับที่ 12	(ปรับปรุง 2561)	ข้อตกลงสัมปทานบริการ
ฉบับที่ 14	(ปรับปรุง 2561)	ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 (ปรับปรุง

2561) เรื่องผลประโยชน์ของพนักงาน

3. การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ระหว่างปี (ต่อ)

3.2.1 ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 (ต่อ)

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (ต่อ)

ฉบับที่ 17	(ปรับปรุง 2561)	การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้เจ้าของ
ฉบับที่ 20	(ปรับปรุง 2561)	ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับเหมืองผิวดิน
ฉบับที่ 21	(ปรับปรุง 2561)	เงินที่นำส่งรัฐ

3.2.2 ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 32	การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน
------------	-----------------------------------

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 7	การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
ฉบับที่ 9	เครื่องมือทางการเงิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 16	การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ
ฉบับที่ 19	การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานดังกล่าวข้างต้น ได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศโดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความ การให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน และการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ และบริษัทฯ ย่อมเชื่อว่าจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินในปีที่นำมาตรฐานดังกล่าวมาถือปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินตามที่กล่าวข้างต้นบางฉบับเป็นมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานดังต่อไปนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

มาตรฐานฉบับนี้ ให้หลักการโดยรวมในการรับรู้รายได้ทั้งจำนวนที่รับรู้และช่วงเวลาที่รับรู้ โดยรายได้จะรับรู้เมื่อ (หรือ ณ วันที่) กิจการส่งมอบการควบคุมสินค้าหรือบริการให้แก่ลูกค้าด้วยมูลค่าของรายได้ที่กิจการคาดว่าจะได้รับ กิจการต้องใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กับสัญญาที่ทำกับลูกค้าทุกสัญญา ยกเว้นสัญญาที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ได้กำหนดหลักการ 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ที่เกิดขึ้นจากสัญญาที่ทำกับลูกค้า โดยกิจการจะรับรู้รายได้ในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่ได้ส่งมอบให้แก่ลูกค้า และกำหนดให้กิจการต้องใช้ดุลยพินิจและพิจารณาข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการพิจารณาตามหลักการในแต่ละขั้นตอน มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้นำมาใช้แทนมาตรฐานรายงานทางการเงินเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาก่อสร้าง
ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	รายได้

การตีความมาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
----------------------------	---

3. การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ระหว่างปี (ต่อ)

3.2.2 ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 (ต่อ)

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกใหม่ดังกล่าว ผู้บริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อย อยู่ในระหว่างการประเมินผลกระทบของมาตรฐานบัญชีนี้ต่องบการเงินในปีที่เริ่มนำมาถือปฏิบัติ

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่าย โดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน และเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มีผลบังคับใช้จะทำให้มาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐานการบัญชีและแนวปฏิบัติทางการบัญชีบางฉบับที่มีผลบังคับใช้อยู่ปัจจุบัน ถูกยกเลิกไป ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 101	หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ
ฉบับที่ 103	การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธนาคารและสถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกัน
ฉบับที่ 104	การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา
ฉบับที่ 105	การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน
ฉบับที่ 106	การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน
ฉบับที่ 107	การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อยอยู่ในระหว่างการประเมินผลกระทบของมาตรฐานกลุ่มดังกล่าวที่ออกใหม่ดังกล่าวข้างต้นต่องบการเงินในปีที่เริ่มนำมาถือปฏิบัติ

4. การแก้ไขข้อผิดพลาด

ในปี 2561 บริษัทฯ ได้ปรับปรุงข้อผิดพลาดทางการบัญชีที่มีสาระสำคัญในปีก่อนเกี่ยวกับการบันทึกกำไรจากการโอนเงินลงทุนในบริษัทย่อย ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมมาเป็นการบันทึกเข้าองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นโดยตรง การปรับปรุงรายการดังกล่าวมีผลกระทบต่องบการเงินรวม ดังนี้.-

	หน่วย : บาท		
	ก่อนปรับปรุง	ผลกระทบจาก การปรับปรุง	หลังปรับปรุง
งบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560			
กำไร (ขาดทุน) สะสม	(44,467,710)	(228,240,534)	(272,708,244)
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	-	224,209,009	224,209,009
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	61,137,030	4,031,525	65,168,555
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี 2560			
กำไรจากการโอนเงินลงทุนลดลง	228,240,534	(228,240,534)	-

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการได้จัดทำขึ้นโดยถือหลักเกณฑ์การบันทึกตามราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบงบการเงินยกเว้นตามที่กล่าวไว้ในนโยบายการบัญชีแต่ละข้อ

นโยบายการบัญชีที่นำเสนอตั้งต่อไปนี้ ได้ถือปฏิบัติโดยสม่ำเสมอสำหรับงบการเงินทุกรอบระยะเวลาที่รายงาน

5.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้รับรู้เมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างหน้าที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับรายการบัญชีจะเข้าสู่กิจการและสามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ ได้อย่างน่าเชื่อถือ

5.1.1 รายได้ตามสัญญาก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์และการขายพร้อมติดตั้งตามสัญญาระยะยาว

รายได้ตามสัญญาก่อสร้างโรงไฟฟ้า และการขายพร้อมติดตั้งตามสัญญาระยะยาวจะรับรู้เป็นรายได้ตามวิธีอัตราส่วนของงานที่สำเร็จ ซึ่งคำนวณโดยการเปรียบเทียบต้นทุนงานก่อสร้างที่เกิดขึ้นแล้วจนถึงวันสิ้นปีกับต้นทุนงานก่อสร้างทั้งหมดที่คาดว่าจะใช้ในการก่อสร้างตามสัญญา รายได้ที่ได้รับรู้แล้วตามขั้นความสำเร็จของงานแต่ยังไม่ถึงกำหนดเรียกชำระตามสัญญาแสดงไว้เป็น "รายได้ที่ยังไม่ได้เรียกชำระ" ภายใต้สินทรัพย์หมุนเวียน สำหรับรายได้ที่ยังไม่ได้รับรู้ตามขั้นความสำเร็จของงานแต่ได้เรียกชำระเงินตามสัญญาแล้ว แสดงไว้เป็น "รายได้ค่าก่อสร้างรับล่วงหน้า" ภายใต้หนี้สินหมุนเวียน

5.1.2 รายได้จากการขายพร้อมติดตั้งตามสัญญาระยะสั้น

รายได้จากการขายพร้อมติดตั้ง จะรับรู้เป็นรายได้เมื่อติดตั้งแล้วเสร็จ ลูกค้านำมอบงานและบริษัทฯ ได้ออกใบแจ้งหนี้ให้กับลูกค้าแล้ว

5.1.3 รายได้จากการขาย รับรู้เมื่อส่งมอบ โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญของความเป็นเจ้าของในสินค้าให้แก่ผู้ซื้อแล้ว บริษัทฯ จะไม่รับรู้รายได้ถ้าฝ่ายบริหารยังมีการควบคุมหรือบริหารสินค้าที่ขายไปแล้วนั้น

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย (ต่อ)

5.1.4 รายได้จากการให้บริการ รับรู้เป็นรายได้เมื่อให้บริการเสร็จสิ้นแล้ว

5.1.5 รายได้จากการขายไฟฟ้าเป็นจำนวนที่สุทธิจากภาษีขายและส่วนลด รายได้จากการขายตามสัญญาซื้อขายไฟฟ้า คำนวณตามอัตราที่กำหนดในสัญญาซื้อขายไฟฟ้า โดยจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อมีการส่งมอบและลูกค้ายอมรับการส่งมอบนั้น

5.1.6 รายได้อื่นและค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

5.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสด เงินฝากธนาคาร ซึ่งเป็นเงินฝากกับสถาบันการเงินต่างๆ ที่มีกำหนดไถ่ถอนไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มา และไม่มีภาระผูกพันใดๆ และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งพร้อมที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนที่ทราบได้และการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าน้อยหรือไม่มีสาระสำคัญรวมถึงตัวเงินประเภทเพื่อเรียกและตัวเงินที่มีวันถึงกำหนดภายใน 3 เดือนหรือน้อยกว่า และไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

เงินฝากประจำเกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน บริษัทฯ บันทึกเป็นเงินลงทุนชั่วคราว

เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้ แยกแสดงเป็น "เงินฝากธนาคารติดภาระค้ำประกัน" แสดงภายใต้สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงิน

5.3 ลูกหนี้การค้า ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ลูกหนี้การค้า แสดงตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ

บริษัทฯ และบริษัทย่อย ประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์ในการเก็บหนี้ การวิเคราะห์อายุลูกหนี้ และสถานะการเงินปัจจุบันของลูกหนี้

5.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือ แสดงตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาต่ำกว่าและสุทธิด้วยจำนวนค่าเผื่อผลขาดทุนจากสินค้าเสื่อมสภาพ ราคาทุนคำนวณโดยวิธีถ่วงน้ำหนัก

ต้นทุนสินค้าประกอบด้วยต้นทุนที่ซื้อ ต้นทุนในการแปลงสภาพและต้นทุนอื่นเพื่อให้สินค้าอยู่ในสถานที่และสภาพปัจจุบัน ในกรณีของสินค้าสำเร็จรูปและสินค้าระหว่างผลิตที่ผลิตเสร็จ ต้นทุนสินค้านรวมการปันส่วนของค่าแรงทางตรงและ ค่าวัสดุการผลิตอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงระดับกำลังการผลิตปกติ

มูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นการประมาณราคาที่จะขายได้จากการดำเนินธุรกิจปกติหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการขาย

ค่าเผื่อการลดมูลค่าสินค้าเมื่อสินค้ามีการเคลื่อนไหวช้าหรือเสื่อมคุณภาพ บันทึกบัญชีโดยพิจารณาตามสภาพปัจจุบันของสินค้าคงเหลือ และสินค้าที่ราคาทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.5 เงินลงทุน

เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการ แสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี) บริษัทฯ จะทดสอบการด้อยค่าของเงินลงทุนต่อเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าเงินลงทุนนั้นอาจมีการด้อยค่าเกิดขึ้น ถ้าราคาตามบัญชีของเงินลงทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่เกิดขึ้นจะบันทึกในกำไรหรือขาดทุน (กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ)

เงินลงทุนในกิจการร่วมค้า

เงินลงทุนในกิจการร่วมค้าในงบการเงินเฉพาะกิจการ แสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุน

เงินลงทุนในกิจการร่วมค้าในงบการเงินรวม แสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย เงินลงทุนในการร่วมค้าวัดมูลค่าเริ่มแรกด้วยราคาทุนและปรับปรุงภายหลังโดยรับรู้ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนหลังการได้มาสำหรับส่วนที่เป็นของบริษัทฯ และบริษัทย่อย และรายการเคลื่อนไหวของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ เมื่อส่วนแบ่งขาดทุนของบริษัทฯ และบริษัทย่อยในการร่วมค้ามีมูลค่าเท่ากับหรือเกินกว่ามูลค่าเงินลงทุนของบริษัทฯ และบริษัทย่อยในการร่วมค้า บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะไม่รับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนอีกต่อไป เว้นแต่บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีภาระผูกพันในหนึ่งของการร่วมค้าหรือรับว่าจะจ่ายหนี้แทนการร่วมค้า

5.6 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ที่ดิน แสดงมูลค่าด้วยราคาทุน สุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี)

ส่วนปรับปรุงที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่า

ราคาทุนรวมถึงต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์ ต้นทุนของการก่อสร้างสินทรัพย์ที่กิจการก่อสร้างเอง รวมถึงต้นทุนของวัสดุ แรงงานทางตรงและต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ ต้นทุนในการรื้อถอน การขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์และต้นทุนการกู้ยืม

ส่วนประกอบของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แต่ละรายการที่มีอายุในการให้ประโยชน์ไม่เท่ากันต้องบันทึกแต่ละส่วนประกอบที่มีนัยสำคัญแยกต่างหากจากกัน

บริษัทฯ และบริษัทย่อย คำนวณค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์ทุกประเภทหลังจากหักมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้ -

ส่วนปรับปรุงที่ดิน	5, 10 และ 20 ปี
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	5 - 25 ปี
เครื่องจักรและอุปกรณ์โรงงาน	5 - 20 ปี
ระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนพื้นดิน	21 ปี
เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและอุปกรณ์สำนักงาน	5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.6 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา (ต่อ)

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน และสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้างและติดตั้ง

ทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานได้มีการทบทวน และปรับปรุงมูลค่าคงเหลือ และอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ให้เหมาะสม

5.7 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดจากเงินกู้ยืมที่นำไปใช้ในการจัดหาหรือก่อสร้างสินทรัพย์ ที่ต้องใช้ระยะเวลานานในการแปลงสภาพให้พร้อมที่จะใช้หรือขายได้ นำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ ได้ตามประสงค์ ต้นทุนการกู้ยืมอื่นๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

5.8 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และค่าตัดจำหน่าย

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการใช้งานจำกัด แสดงในราคาทุนด้วยมูลค่าที่จ่ายเริ่มแรกสุทธิจากค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี)

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัด ตัดจำหน่ายอย่างมีระบบโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้น และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นอาจเกิดการด้อยค่า

ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน คำนวณตามอายุการให้ประโยชน์ ดังนี้-

ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	5 ปี
ใบรับรองคุณภาพ	25 ปี

5.9 สิทธิการเช่าที่ดิน

สิทธิการเช่าที่ดิน แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

สิทธิการเช่าที่ดินกับรัฐวิสาหกิจ ตัดจำหน่ายโดยวิธีเส้นตรงตามอายุสัญญาเช่า (21 ปี)

5.10 ผลประโยชน์พนักงาน

5.10.1 ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

ภาระผูกพันของผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน ซึ่งประกอบด้วย เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคม วัตถุประสงค์โดยมิได้คิดลดกระแสเงินสด และบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อพนักงานทำงานให้

5.10.2 โครงการสมทบเงิน (กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ)

บริษัทฯ บริษัทย่อยและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัทฯ เงินที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.10 ผลประโยชน์พนักงาน (ต่อ)

5.10.3 โครงการผลประโยชน์

ผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ คือ ผลประโยชน์ที่พนักงานจะได้รับตามกฎหมายแรงงานไทยเมื่อเกษียณอายุ ซึ่งขึ้นอยู่กับอายุและจำนวนปีที่ทำงาน

หนี้สินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุจะถูกรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย โดยคิดจากมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน ณ วันที่รายงาน และต้นทุนบริการในอดีต ผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุถูกคำนวณขึ้นทุกปีโดยผู้ชำนาญทางสถิติอิสระโดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ คำนวณจากการคิดลดกระแสเงินสดที่เข้ามาในอนาคตโดยใช้อัตราดอกเบี้ยตามพันธบัตรรัฐบาลที่ใช้สกุลเงินเดียวกับสกุลเงินของภาระผูกพัน และมีอายุการครบกำหนดชำระใกล้เคียงกับระยะเวลาที่ต้องจ่ายผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ

กำไรขาดทุนทางสถิติที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์ และการเปลี่ยนสมมติฐานทางสถิติจะถูกบันทึกเข้ากำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

5.11 หุ้นกู้

หุ้นกู้ บันทึกมูลค่าเริ่มแรกด้วยราคาทุนโดยคำนวณจากมูลค่ายุติธรรมของเงินที่ได้รับ ซึ่งประกอบด้วย เงินกู้ที่ได้รับสุทธิด้วยต้นทุนทางตรงในการออกหุ้นกู้ ส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยอื่นแสดงมูลค่าด้วยราคาทุนซึ่งบันทึกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเกิดหนี้สินเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับปี

5.12 ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สินจะรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน ก็ต่อเมื่อบริษัทฯ และบริษัทย่อย มีภาระผูกพันตามกฎหมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าจะสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ เพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าวและสามารถประมาณจำนวนภาระหนี้สินได้อย่างน่าเชื่อถือ

5.13 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เกิดขึ้นระหว่างปีที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ ยอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินและเป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่รายงานแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน กำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการแปลงค่าได้บันทึกเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายของรอบระยะเวลาบัญชี

บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ใช้สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเป็นการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าซึ่งเป็นอัตราแลกเปลี่ยนที่ทำให้บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะต้องจ่ายชำระเงินตราต่างประเทศในอนาคตตามจำนวนและวันที่ที่ได้ตกลงเป็นการล่วงหน้าลูกหนี้ตามสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าจะแปลงค่าตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ในงบแสดงฐานะทางการเงิน

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.13 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ (ต่อ)

กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศดังกล่าวจะบันทึกเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนทางการเงิน ส่วนเจ้าหนี้ตามสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าบันทึกตามอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าส่วนเพิ่มหรือส่วนลดที่เท่ากับส่วนแตกต่างระหว่างอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ทำสัญญาและอัตราแลกเปลี่ยนที่ได้ตกลงเป็นการล่วงหน้าตามสัญญาจะตัดจำหน่ายตลอดอายุสัญญา ลูกหนี้และเจ้าหนี้ตามสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าแสดงสุทธิในงบแสดงฐานะทางการเงิน

5.14 ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปี ประกอบด้วยภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ยกเว้นส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นหรือรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นในกรณีนี้ภาษีเงินได้ต้องรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นหรือโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น ตามลำดับ

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน :

บริษัทฯ และบริษัทย่อย บันทึกภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันบันทึกตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรับรู้เต็มจำนวนตามวิธีหนี้สิน เมื่อเกิดผลต่างชั่วคราวระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินและราคาตามบัญชีที่แสดงอยู่ในงบการเงิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่เสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จะแสดงหักกลบกันก็ต่อเมื่อบริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมาหักลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน

บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

5.15 กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน คำนวณโดยการหารกำไร(ขาดทุน)สุทธิสำหรับปีด้วยจำนวนหุ้นสามัญถาวรเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกและเรียกชำระแล้วในระหว่างปี

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.16 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ หรือถูกบริษัทฯ ควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ

นอกจากนี้ บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลที่มีสิทธิออกเสียงโดยตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญกับบริษัทฯ ผู้บริหารคนสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯ ที่มีอำนาจในการวางแผน และควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯ ตลอดทั้งสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว ซึ่งมีอำนาจชักจูงหรือชักจูงให้ปฏิบัติตามบุคคลดังกล่าว และกิจการที่บุคคลดังกล่าวมีอำนาจควบคุมหรือมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ของบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน บริษัทฯ และบริษัทย่อยคำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

5.17 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทำการประเมินว่ามีข้อบ่งชี้ซึ่งแสดงว่าสินทรัพย์ของบริษัทฯ และบริษัทย่อยด้อยค่าลงหรือไม่ หากมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าหรือเมื่อต้องทำการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์เป็นรายปี บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทำการประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์หรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หักต้นทุนในการขายแล้วแต่มูลค่าใดจะสูงกว่า ในการประเมินมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคตจะคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน โดยใช้อัตราคิดลดก่อนคำนึงภาษีเงินได้เพื่อให้สะท้อนมูลค่าที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบันซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อสินทรัพย์ สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับโดยอิสระจากสินทรัพย์อื่น ให้พิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนรวมกับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่สินทรัพย์นั้นเกี่ยวข้องด้วย

ขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้รายการในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะประเมินว่ามีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่ารายการขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่ค่าความนิยมที่บริษัทฯ และบริษัทย่อย ได้รับรู้ในงวดก่อนได้หมดไปหรือลดลงหรือไม่ หากมีข้อบ่งชี้ดังกล่าว บริษัทฯ และบริษัทย่อยต้องประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้นและกลับรายการบัญชีขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่ค่าความนิยมที่บริษัทฯ ได้รับรู้ในงวดก่อน

ขาดทุนจากการด้อยค่าจะถูกกลับรายการ เพียงเพื่อให้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่เกินกว่ามูลค่าตามบัญชีภายหลังหักค่าเสื่อมราคาหรือค่าตัดจำหน่ายเสมือนหนึ่งไม่เคยมีการบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่ามาก่อน

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.18 สัญญาเช่า

ในการประเมินว่าข้อตกลงเป็นสัญญาเช่า หรือมีสัญญาเช่าเป็นส่วนประกอบหรือไม่นั้น บริษัทฯ และบริษัทย่อยพิจารณาถึงเนื้อหาสาระสำคัญของข้อตกลงนั้นมากกว่ารูปแบบของสัญญา โดยพิจารณาแยกแต่ละสัญญา กล่าวคือข้อตกลงเป็นสัญญาเช่า หรือมีสัญญาเช่าเป็นส่วนประกอบก็ต่อเมื่อ (ก) การปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวขึ้นอยู่กับการใช้สินทรัพย์ที่เฉพาะเจาะจง และ (ข) ข้อตกลงดังกล่าวเป็นการให้สิทธิในการใช้สินทรัพย์ที่เฉพาะเจาะจงนั้น

หากบริษัทฯ และบริษัทย่อยพิจารณาและพบว่าข้อตกลงใดเป็นสัญญาเช่าหรือมีสัญญาเช่าเป็นส่วนประกอบ บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะแยกจำนวนเงินที่จะได้รับตามทีระบุไว้ในข้อตกลงดังกล่าวเป็นค่าตอบแทนสำหรับสัญญาเช่าสินทรัพย์ และค่าตอบแทนสำหรับส่วนที่เป็นองค์ประกอบอื่น โดยใช้มูลค่ายุติธรรมเป็นเกณฑ์ในการแยก รวมทั้งพิจารณาจัดประเภทสำหรับค่าตอบแทนของสัญญาเช่าสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นสัญญาเช่าการเงินหรือสัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าการเงิน - ด้านผู้เช่า

สัญญาเช่า ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้รับโอนผลตอบแทนและความเสี่ยงส่วนใหญ่ของการเป็นเจ้าของสินทรัพย์ ยกเว้นกรรมสิทธิ์ทางกฎหมายถือเป็นสัญญาเช่าทางการเงิน บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกสินทรัพย์ที่เช่าในราคายุติธรรม ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า พร้อมภาระหนี้สินที่จะต้องจ่ายค่าเช่าในอนาคตหักส่วนที่เป็นดอกเบี้ย และคิด ค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดอกเบี้ยหรือค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าเสื่อมราคารับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

สัญญาเช่าดำเนินงาน - ด้านผู้เช่า

สัญญาเช่าซึ่งความเสี่ยงและผลตอบแทนแก่เจ้าของสินทรัพย์ยังเป็นของผู้ให้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน ค่าเช่าที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาที่เช่า

5.19 การนำเสนอส่วนงานดำเนินงาน

ส่วนงานธุรกิจที่ทำหน้าที่จัดหาผลิตภัณฑ์หรือให้บริการ โดยมีความเสี่ยงและผลตอบแทนที่แตกต่างไปจากความเสี่ยงและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์หรือบริการของส่วนธุรกิจอื่น ส่วนงานภูมิศาสตร์ทำหน้าที่จัดหาผลิตภัณฑ์หรือให้บริการในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งมีความเสี่ยงและผลตอบแทนที่แตกต่างไปจากความเสี่ยงและผลตอบแทนของการดำเนินงานในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจอื่น

ผลการดำเนินงานของส่วนงานที่รายงานต่อกรรมการผู้จัดการ (ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงาน) จะแสดงถึงรายการที่เกิดขึ้นจากส่วนงานดำเนินงานนั้นโดยตรงรวมถึงรายการที่ได้รับการปันส่วนอย่างสมเหตุสมผล รายการที่ไม่สามารถปันส่วนได้ส่วนใหญ่เป็นรายการสินทรัพย์เงินลงทุน ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และสินทรัพย์ภาษีเงินได้

5.20 เครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น หนี้สินทางการเงินที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน ประกอบด้วย เงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาวจากสถาบันการเงิน เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นและหนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ นโยบายการบัญชีเฉพาะสำหรับรายการแต่ละรายการได้เปิดเผยแยกไว้ในแต่ละหัวข้อที่เกี่ยวข้อง

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.21 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่นโดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า บริษัทฯ และบริษัทย่อยใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

5.22 การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจ การประมาณการและข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อข้อกำหนดนโยบายและการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย การประมาณและข้อสมมติฐานมาจากประสบการณ์ในอดีตและปัจจัยต่างๆ ที่ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลภายใต้สภาวะการณ์แวดล้อมนั้น ดังนั้นผลที่เกิดขึ้นจริงต่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินอาจแตกต่างไปจากที่ประมาณและตั้งข้อสมมติฐานไว้

ประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่ประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวนและในงวดอนาคตที่ได้รับผลกระทบ

การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ ได้แก่

5.22.1 การรับรู้และการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน

ในการพิจารณาการรับรู้หรือการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อย ได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวแล้วหรือไม่ โดยใช้ ดุลยพินิจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ดีที่สุดที่รับรู้ได้ในสภาวะปัจจุบัน

5.22.2 การประมาณการต้นทุนโครงการ

บริษัทฯ และบริษัทย่อย ประมาณการต้นทุนการก่อสร้างของแต่ละโครงการโดยวิศวกรของบริษัทฯ และบริษัทย่อยซึ่งคำนวณจากการประมาณการวัสดุ ค่าแรง และค่าวัสดุที่ต้องใช้ในการให้บริการก่อสร้างจนเสร็จ ประกอบกับการพิจารณาถึงแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงราคาวัสดุก่อสร้าง บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะทำการทบทวนประมาณการต้นทุนอย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากประมาณการต้นทุนอย่างเป็นสาระสำคัญ

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.22 การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

5.22.3 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ เกิดจากการปรับมูลค่าของลูกหนี้จากความเสียด้านสินเชื่อที่อาจเกิดขึ้น ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยใช้การวิเคราะห์สถานะของลูกหนี้รายตัว ประสิทธิภาพการเก็บเงินในอดีต การวิเคราะห์อายุลูกหนี้ และการเปลี่ยนแปลงของสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การใช้ประมาณการและข้อสมมติฐานที่แตกต่างกันอาจมีผลต่อจำนวนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ดังนั้นการปรับปรุงค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญอาจมีขึ้นได้ในอนาคต

5.22.4 ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ

ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ เป็นการปรับมูลค่าของสินค้าคงเหลือด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะเกิดความเสียหายเนื่องจากสินค้าล้าสมัยและการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ ผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณค่าเผื่อสินค้าล้าสมัยและการลดมูลค่าสินค้าคงเหลือสำหรับยอดสินค้าคงเหลือ โดยพิจารณาจากการวิเคราะห์อายุของสินค้าคงเหลือ

5.22.5 อาคาร และอุปกรณ์ และ ค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารต้องใช้การประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และได้มีการทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือหากมีการเปลี่ยนแปลง

5.22.6 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของสินทรัพย์ในแต่ละช่วงเวลา และบันทึกผลขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์นั้น

5.22.7 สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่า บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้นั้น ในการนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อย ควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใดโดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

5.22.8 ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

ในการประมาณการภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงานเมื่อเกษียณอายุ ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการถึงความน่าจะเป็นที่พนักงานจะทำงานจนครบเกษียณอายุโดยคำนึงถึงข้อมูลในอดีตซึ่งจะทบทวนทุกปี สมมติฐานที่ใช้ในการคำนวณจะคำนึงถึงต้นทุนบริการในอดีต ตลอดจนอายุการให้ประโยชน์ของพนักงานซึ่งจะถูกคำนวณขึ้นทุกปี

6. รายการบัญชีกับบุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัทฯ มีรายการบัญชีกับบริษัทย่อย บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน กิจการร่วมค้า และบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งของบริษัทฯ เกิดขึ้นจากรายการบัญชีกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันดังกล่าว บริษัทเหล่านี้เกี่ยวข้องกับโดยการถือหุ้น และ/หรือ การเป็นกรรมการร่วมกัน โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้.-

กิจการที่เกี่ยวข้องกันนอกเหนือจากบริษัทย่อยที่อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2 ประกอบด้วย

	ลักษณะ ความสัมพันธ์	ดำเนินกิจการ		สัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ	
		ประเภทธุรกิจ	ในประเทศไทย	ปี 2561	ปี 2560
บริษัท แฟ็ค เ็นท์ จำกัด	1	ให้เช่าโกดังสินค้า และอาคารโรงงาน	ไทย	-	-
บริษัท ไทยโซลาร์ฟิวเจอร์ จำกัด	2	สำรวจ ออกแบบและ ติดตั้งแผงเซลล์ แสงอาทิตย์	ไทย	-	-
กิจการร่วมค้า เอส แอล ที ที	3	จำหน่ายพร้อมติดตั้งแผง เซลล์แสงอาทิตย์และ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง	ไทย	-	-

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทฯ กับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันและกิจการร่วมค้า

1. กรรมการของบริษัทฯ ดังกล่าวเป็นบุคคลใกล้ชิดกับกรรมการของบริษัทฯ
2. กรรมการท่านหนึ่งของบริษัทฯ ดังกล่าวเป็นกรรมการของบริษัทฯ
3. กิจการร่วมค้ากับบริษัทแห่งหนึ่ง โดยมีส่วนแบ่งกำไรขาดทุนและความรับผิดชอบตามสัดส่วนร้อยละ 50 เท่ากัน

6. รายการบัญชีกับบุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

6.1 รายการบัญชีที่มีสาระสำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างกัน มีรายละเอียดดังนี้.-

	นโยบายการ กำหนดราคา	หน่วย : บาท			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
บริษัทย่อย					
รายได้จากการขายพร้อมติดตั้งและ					
ก่อสร้างโรงไฟฟ้า	ตามสัญญา	-	-	46,364,499	33,740,269
รายได้ค่าบริการจัดการ	ตามสัญญา	-	-	5,640,000	5,040,000
ดอกเบียร์รับ	ร้อยละ 7 ต่อปี	-	-	405,981	407,570
ดอกเบียร์จ่าย	ร้อยละ 7 ต่อปี	-	-	2,255,649	2,517,459
กิจการร่วมค้า					
รายได้จากการขายพร้อมติดตั้ง					
แผงเซลล์แสงอาทิตย์	ตามสัญญา	581,034	653,445	581,034	653,445
รายได้จากการขาย	ราคาตลาด	19,766	16,740	19,766	16,740
ดอกเบียร์รับ	ร้อยละ 7 ต่อปี	166,332	17,567	166,332	17,567
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน					
รายได้จากการขาย	ราคาตลาด	206,292	1,281,681	206,292	1,281,681
ต้นทุนขายพร้อมติดตั้งแผงเซลล์แสงอาทิตย์	ราคาตลาด	28,511,815	-	28,511,815	-
บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน					
กำไรจากการโอนเงินลงทุน	ตามสัญญา	-	-	12,906,910	70,496,234

คำตอบแทนผู้บริหาร

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีค่าใช้จ่ายสำหรับเงินเดือน โบนัส ค่าเบี้ยประชุม เงินสมทบกองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สวัสดิการอื่น และผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงานให้แก่กรรมการและผู้บริหารโดยสรุปได้ดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ผลประโยชน์ระยะสั้น	27,769,280	33,936,264	27,769,280	33,936,264
ผลประโยชน์ระยะยาวหลังออกจากงาน	1,104,952	906,057	1,104,952	906,057
รวม	28,874,232	34,842,321	28,874,232	34,842,321

6. รายการบัญชีกับบุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

6.2 ยอดคงเหลือของบัญชีที่เกิดขึ้นระหว่างกัน มีรายละเอียดดังนี้.- (ต่อ)

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น				
บริษัทย่อย	-	-	140,793,281	115,454,429
กิจการร่วมค้า	5,579,708	4,605,611	5,579,708	4,605,611
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	220,732	1,940,008	220,732	1,940,008
รวม	5,800,440	6,545,619	146,593,721	122,000,048
รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระ				
บริษัทย่อย	-	-	87,091,434	53,249,088

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น				
บริษัทย่อย	-	-	4,174,054	4,167,671
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	26,299,143	45,730,679	26,299,143	45,730,679
รวม	26,299,143	45,730,679	30,473,197	49,898,350
รายได้รับล่วงหน้า				
กิจการร่วมค้า	791,948	633,558	791,948	633,558

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย

รายการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้.-

หน่วย : บาท

	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ : ต่อปี)	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
		ยอดคงเหลือ	รายการเคลื่อนไหวระหว่างปี	ยอดคงเหลือ	
		1 ม.ค. 61	ให้กู้เพิ่ม	รับชำระคืน	
บริษัทย่อย	7.00	5,800,000	1,200,000	(1,300,000)	5,700,000

เงินกู้ยืมดังกล่าวข้างต้น ครอบคลุมชำระภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 ถึง พฤษภาคม 2562

6. รายการบัญชีกับบุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

6.2 ยอดคงเหลือของบัญชีที่เกิดขึ้นระหว่างกัน มีรายละเอียดดังนี้.- (ต่อ)

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการร่วมค้า

รายการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการร่วมค้า มีรายละเอียดดังนี้.-

	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ : ต่อ ปี)	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
		ยอดคงเหลือ	รายการเคลื่อนไหวระหว่างปี		ยอดคงเหลือ
		1 ม.ค. 61	ให้กู้เพิ่ม	รับชำระคืน	31 ธ.ค. 61
กิจการร่วมค้า	7.00	-	2,900,000	-	2,900,000

เงินกู้ยืมดังกล่าวข้างต้น ครอบคลุมชำระภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 และ พฤษภาคม 2562

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้.-

	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ : ต่อปี)	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
		ยอดคงเหลือ	รายการเคลื่อนไหวระหว่างปี		ยอดคงเหลือ
		1 ม.ค. 61	กู้เพิ่ม	จ่ายชำระ	31 ธ.ค. 61
บริษัทย่อย	7.00	32,000,000	800,000	-	32,800,000

บริษัทฯ กู้ยืมจากบริษัทย่อย 2 แห่ง โดยการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน 3 ฉบับ เงินกู้ยืมดังกล่าวครบกำหนดชำระคืนภายในเดือนเมษายน 2562

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกรรมการ

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกรรมการ มีรายละเอียดดังนี้.-

	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ : ต่อ ปี)	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
		ยอดคงเหลือ	รายการเคลื่อนไหวระหว่างปี		ยอดคงเหลือ
		1 ม.ค. 61	กู้เพิ่ม	จ่ายชำระ	31 ธ.ค. 61
กรรมการท่านที่ 1	-	6,000,000	6,087,000	(3,800,000)	8,287,000
กรรมการท่านที่ 2	5.00	110,619,666	40,250,000	(30,216,560)	120,653,106
รวม		116,619,666	46,337,000	(34,016,560)	128,940,106

บริษัทฯ มีเงินกู้ยืมจากกรรมการ 2 ท่าน โดยออกตั๋วสัญญาใช้เงินและครบกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถาม ในระหว่างปี 2561 บริษัทฯ ได้ชำระคืนเงินกู้บางส่วนแก่กรรมการท่านที่ 2 เป็นเงินสดและโดยการโอนหุ้นในบริษัทย่อยแห่งหนึ่ง ตามที่อธิบายในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13

6. รายการบัญชีกับบุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)**6.3 ข้อมูลอื่น**

บริษัทฯ ค้ำประกันวงเงินสินเชื่อให้กับบริษัทย่อยสามแห่งและกิจการร่วมค้าแห่งหนึ่ง ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 12

7. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
เงินสดในมือ	142,191	121,035	117,191	102,611
เงินฝากธนาคาร - ประเภทออมทรัพย์				
และ				
กระแสรายวัน	22,648,815	18,626,657	147,773	4,244,952
- ประเภทประจำ 3	425,657	421,469	425,657	421,469
เดือน				
รวม	23,216,663	19,169,161	690,621	4,769,032

เงินฝากธนาคารประเภทประจำดังกล่าวข้างต้นได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.00 ต่อปี

8. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - สุทธิ

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ลูกหนี้การค้า				
ลูกหนี้การค้า - ในประเทศ - บริษัทย่อย	-	-	136,531,632	107,154,533
ลูกหนี้การค้า - ในประเทศ - กิจการร่วม				
ค้า	3,369,403	3,399,286	3,369,403	3,399,286
ลูกหนี้การค้า - ในประเทศ - บริษัทที่				
เกี่ยวข้องกัน	220,732	-	220,732	-
ลูกหนี้การค้า - ในประเทศ - บริษัทอื่น	124,196,642	252,370,583	110,505,594	239,275,310
ลูกหนี้การค้า - ต่างประเทศ	5,224,170	124,176,645	5,224,170	124,176,645
รวมลูกหนี้การค้า	133,010,947	379,946,514	255,851,531	474,005,774
หัก				
ก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(26,247,157)	(25,916,963)	(26,247,157)	(25,916,963)
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ	106,763,790	354,029,551	229,604,374	448,088,811

8. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - สุทธิ (ต่อ)

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย.- (ต่อ)

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
<u>ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น</u>				
ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - บริษัทย่อย	-	-	2,910,400	7,297,400
ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - กิจการร่วมค้า	2,043,973	1,206,325	2,043,973	1,206,325
เงินทตรงจ่าย	5,632,078	9,331,760	5,530,498	9,248,160
ดอกเบี้ยค้างรับ - บริษัทย่อย	-	-	1,351,249	1,002,496
ดอกเบี้ยค้างรับ - กิจการร่วมค้า	166,332	-	166,332	-
ดอกเบี้ยค้างรับ - บริษัทอื่น	407,376	657,367	407,376	657,367
เงินจ่ายล่วงหน้า - บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	-	1,940,008	-	1,940,008
เงินจ่ายล่วงหน้า - บริษัทอื่น	6,391,435	5,969,426	6,391,435	5,958,426
ลูกหนี้ค่าใช้จ่ายโครงการ	1,781,106	1,722,081	1,781,106	1,722,081
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	2,047,808	1,861,219	1,957,495	1,765,275
<u>รวมลูกหนี้หมุนเวียนอื่น</u>	<u>18,470,108</u>	<u>22,688,186</u>	<u>22,539,864</u>	<u>30,797,538</u>
<u>รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - สุทธิ</u>	<u>125,233,898</u>	<u>376,717,737</u>	<u>252,144,238</u>	<u>478,886,349</u>

ลูกหนี้การค้า แยกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระได้ดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ลูกหนี้ที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	17,989,658	183,395,482	29,820,582	173,009,266
ลูกหนี้ที่ค้างเกินกำหนดชำระ :				
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน	26,639,110	149,662,237	55,076,413	151,093,053
มากกว่า 3 เดือน ถึง 6 เดือน	10,196,685	15,565,811	30,533,743	20,150,230
มากกว่า 6 เดือน ถึง 12 เดือน	41,873,765	6,867,090	42,199,760	105,297,331
มากกว่า 12 เดือน ขึ้นไป	36,311,729	24,455,894	98,221,033	24,455,894
<u>รวม</u>	<u>133,010,947</u>	<u>379,946,514</u>	<u>255,851,531</u>	<u>474,005,774</u>
<u>หัก</u> ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>(26,247,157)</u>	<u>(25,916,963)</u>	<u>(26,247,157)</u>	<u>(25,916,963)</u>
<u>สุทธิ</u>	<u>106,763,790</u>	<u>354,029,551</u>	<u>229,604,374</u>	<u>448,088,811</u>

8. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - สุทธิ (ต่อ)

รายการเปลี่ยนแปลงของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ มีดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ยอดคงเหลือ ณ วันต้นปี	25,916,963	19,882,587	25,916,963	19,882,587
<u>บวก</u> เพิ่มระหว่างปี	2,105,069	7,881,446	2,105,069	7,881,446
<u>หัก</u> โอนกลับรายการระหว่างปี	(1,774,875)	(1,847,070)	(1,774,875)	(1,847,070)
ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี	26,247,157	25,916,963	26,247,157	25,916,963

9. รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระและรายได้ค้างงานรับล่วงหน้า

รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระและรายได้ค้างงานรับล่วงหน้า ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
มูลค้างงานตามสัญญาก่อสร้างระยะยาวที่ทำกับ				
- บริษัทย่อย	-	-	379,465,380	287,574,000
- กิจการร่วมค้า	791,693	191,948	791,963	191,948
- บริษัทอื่น	381,979,171	475,201,846	381,979,171	475,201,846
รวมมูลค่าตามสัญญาก่อสร้างระยะยาว	382,770,864	475,393,794	762,236,514	762,967,794
เงินประกันผลงานตามสัญญา	2,492,242	636,741	2,492,242	636,741
รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระ				
การรับรู้รายได้ตามอัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จ				
บริษัทย่อย	-	-	107,355,006	90,512,328
บริษัทอื่น	269,718,355	118,889,378	269,718,355	118,889,378
รวม	269,718,355	118,889,378	377,073,361	209,401,706
<u>หัก</u> มูลค้างงานที่เรียกเก็บ	(158,781,910)	(92,052,695)	(179,045,481)	(129,315,935)
รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระ	110,936,445	26,836,683	198,027,880	80,085,771
รายได้ค้างงานรับล่วงหน้า				
มูลค้างงานที่เรียกเก็บ				
บริษัทย่อย	-	-	34,791,666	-
กิจการร่วมค้า	791,948	633,558	791,948	633,558
บริษัทอื่น	32,923,468	315,055,222	25,650,497	315,055,222
รวม	33,715,416	315,688,780	61,234,111	315,688,780
<u>หัก</u> การรับรู้รายได้ตามอัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จ	(31,562,193)	(290,194,475)	(44,552,794)	(290,194,475)
รายได้ค้างงานรับล่วงหน้า	2,153,223	25,494,305	16,681,317	25,494,305

10. สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ

สินค้ำคงเหลือ ประกอบด้วย-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
สินค้ำสำเร็จรูป	167,233,525	388,292,735	167,233,525	388,292,735
งานระหว่างทำ	-	66,680,687	-	66,680,687
วัตถุดิบ	83,529,403	168,488,583	83,529,403	168,488,583
อะไหล่และวัสดุสิ้นเปลือง	40,702,015	39,646,894	40,702,015	39,646,894
สินค้ำระหว่างทาง	-	4,689,245	-	4,689,245
รวม	291,464,943	667,798,144	291,464,943	667,798,144
<u>หัก</u> ค่าเผื่อผลขาดทุนจากการลดมูลค่า ของสินค้ำ	(5,413,083)	(1,743,689)	(5,413,083)	(1,743,689)
สุทธิ	286,051,860	666,054,455	286,051,860	666,054,455

รายการเคลื่อนไหวของการตั้งสำรองค่าเผื่อผลขาดทุนจากการลดมูลค่าของสินค้ำ มีรายละเอียดดังนี้-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ยอดคงเหลือ ณ วันต้นปี	1,743,689	5,859	1,743,689	5,859
<u>บวก</u> ตั้งเพิ่มระหว่างปี	3,917,353	2,346,619	3,917,353	2,346,619
<u>หัก</u> โอนกลับระหว่างปี	(247,959)	(608,789)	(247,959)	(608,789)
ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี	5,413,083	1,743,689	5,413,083	1,743,689

11. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
ลูกหนี้กรมสรรพากร	29,246,014	78,516,479	27,933,112	42,337,478
ภาษีซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	17,936,537	17,855,516	8,696,237	10,299,802
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	6,794	1,531	8,391	3,071
รวม	47,189,342	96,373,526	36,637,740	52,640,351

12. เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน

เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน ประกอบด้วย.-

ประเภทเงินฝาก	หน่วย : บาท					
	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ : ต่อปี)		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
เงินฝากประจำ 3 - 12 เดือน	0.65 - 1.375	0.65 - 1.375	41,200,000	133,297,500	41,200,000	133,297,500
เงินฝากออมทรัพย์	0.375	0.375	4,364,551	934,279	4,364,551	934,279
รวม			<u>45,564,551</u>	<u>134,231,779</u>	<u>45,564,551</u>	<u>134,231,779</u>

เงินฝากประจำข้างต้น บริษัทฯ ได้นำไปค้ำประกันวงเงินสินเชื่อและการใช้ไฟฟ้าของบริษัทฯ และบริษัทฯ ย่อยรวมเป็นเงิน 24.72 ล้านบาท และค้ำประกันการใช้ไฟฟ้าของบริษัทฯ ย่อยแห่งหนึ่ง รวมเป็นเงิน 0.01 ล้านบาท

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย - สหกิจ

เงินลงทุนในบริษัทย่อย ประกอบด้วย.-

	ทุนจดทะเบียน (พันบาท)		ทุนชำระแล้ว (พันบาท)		สัดส่วนการลงทุน (ร้อยละ)	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 1 จำกัด	1,000	1,000	1,000	1,000	99.96	99.96
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 2 จำกัด	100,000	100,000	33,250	33,250	51.00	90.00
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 3 จำกัด	100,000	100,000	100,000	100,000	100.00	100.00
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 4 จำกัด	100,000	100,000	33,250	33,250	100.00	100.00
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 5 จำกัด	105,000	105,000	105,000	105,000	51.00	51.00

	หน่วย : พันบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	เงินลงทุนตามวิธีราคาทุน		เงินปันผลรับสำหรับงวด	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 1 จำกัด	998	998	-	-
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 2 จำกัด	12,749	23,559	-	-
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 3 จำกัด	100,000	100,000	-	-
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 4 จำกัด	33,250	33,250	-	-
บริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 5 จำกัด	53,550	53,550	-	-
รวม	<u>200,547</u>	<u>211,357</u>	-	-
หัก ค่าเผื่อผลขาดทุนเงินลงทุนในบริษัทย่อย	<u>(998)</u>	<u>(998)</u>	-	-
สุทธิ	<u>199,549</u>	<u>210,359</u>	-	-

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย - สุทธิ (ต่อ)

เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2561 บริษัทฯ ได้โอนหุ้นส่วนที่เหลือของบริษัท โซลาร์ตรอน เอ็นเนอร์ยี 2 จำกัด ที่ถือโดยบริษัทฯ จำนวน 393,098 หุ้น โดยแบ่งเป็นการโอนหุ้น จำนวน 13,096 หุ้น มูลค่าสุทธิตามบัญชี คิดเป็นหุ้นละ 100 บาท ในราคาหุ้นละ 473.31 บาท และจำนวน 380,002 หุ้น มูลค่าสุทธิตามบัญชี คิดเป็นหุ้นละ 25 บาท ในอัตราหุ้นละ 46.10 บาท คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 23.72 ล้านบาท เพื่อชำระหนี้เงินยืมให้กับกรรมการท่านหนึ่งของบริษัทฯ มีผลทำให้สัดส่วนการถือหุ้นบริษัทย่อยดังกล่าวลดลงจากเดิมร้อยละ 90 เป็นร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียนของบริษัทดังกล่าว

บริษัทฯ มีกำไรจากการโอนเงินลงทุนเพื่อชำระหนี้ดังกล่าวข้างต้นเป็นเงินทั้งสิ้น 12.91 ล้านบาท โดยบันทึกในงบกำไรขาดทุนของเฉพาะกิจการสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

14. เงินลงทุนในกิจการร่วมค้า

เงินลงทุนในกิจการร่วมค้า ประกอบด้วย.-

ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) (ร้อยละ)		หน่วย : บาท				
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
		เงินลงทุน ตามวิธีส่วนได้เสีย		เงินลงทุน ตามวิธีราคาทุน		
ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	
กิจการร่วมค้า เอส แอล ที ที	50.00	50.00	681,119	866,203	-	-

บริษัทฯ ได้ทำสัญญาการร่วมค้ากับบริษัทแห่งหนึ่ง ภายใต้ชื่อ “กิจการร่วมค้า เอส แอล ที ที” มีวัตถุประสงค์เพื่อรับงานโครงการงานก่อสร้างจากบริษัทแห่งหนึ่ง โดยทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะทำงานร่วมกัน โดยมี ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนและความรับผิดชอบตามสัดส่วนร้อยละ 50 เท่ากัน โครงการดังกล่าวดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

15. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ ประกอบด้วย-

	หน่วย : บาท								
	งบการเงินรวม								
	ที่ดิน และ ส่วนปรับปรุง ที่ดิน	อาคาร และ ส่วนปรับปรุง อาคาร	เครื่องจักรและ อุปกรณ์โรงงาน	โรงไฟฟ้า พลังงานแสง อาทิตย์	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ อุปกรณ์สำนักงาน	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่างก่อสร้าง และติดตั้ง	งานระหว่างติดตั้ง โครงการผลิตไฟฟ้า พลังงานแสงอาทิตย์	รวม
ราคาทุน									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	55,556,589	201,808,187	1,949,904,586	71,354,163	17,788,853	35,822,043	9,362,524	550,894,942	2,892,491,887
ซื้อเพิ่มระหว่างปี	-	-	2,258,568	7,227,648	1,305,204	-	2,270,000	11,983,612	25,045,032
จำหน่ายระหว่างปี	-	-	(1,790)	-	(18,500)	(2,371,028)	-	-	(2,391,318)
รับเข้า(โอนออก)	(6,206,785)	-	3,074,600	458,116,088	-	-	(11,368,924)	(478,614,318)	(34,999,339)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	49,349,804	201,808,187	1,955,235,964	536,697,899	19,075,557	33,451,015	263,600	84,264,236	2,880,146,262
ค่าเสื่อมราคาสะสม									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	21,983,527	47,647,934	273,389,232	317,756	11,187,436	28,076,080	-	-	382,601,965
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1,952,153	9,640,939	129,999,223	28,498,157	2,706,139	3,870,595	-	-	176,667,206
จำหน่ายระหว่างปี	-	-	(149)	-	(13,748)	(2,371,026)	-	-	(2,384,923)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	23,935,680	57,288,873	403,388,306	28,815,913	13,879,827	29,575,649	-	-	556,884,248
ค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่า									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	10,524,186	1,060,559	-	-	-	-	-	-	11,584,745
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	10,524,186	1,060,559	-	-	-	-	-	-	11,584,745
มูลค่าสุทธิตามบัญชี									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	23,048,876	153,099,694	1,676,515,354	71,036,407	6,601,417	7,745,963	9,362,524	550,894,942	2,498,305,177
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	14,889,938	143,458,755	1,551,847,658	60,083,951	5,195,730	3,875,366	263,600	84,264,236	2,311,677,269

15. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ (ต่อ)

	หน่วย : บาท								
	งบการเงินรวม								
	ที่ดิน และ ส่วนปรับปรุง ที่ดิน	อาคาร และ ส่วนปรับปรุง อาคาร	เครื่องจักรและ อุปกรณ์โรงงาน	โรงไฟฟ้า พลังงานแสง อาทิตย์	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ อุปกรณ์สำนักงาน	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่างก่อสร้าง และติดตั้ง	งานระหว่างติดตั้ง โครงการผลิตไฟฟ้า พลังงานแสงอาทิตย์	รวม
ราคาทุน									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	49,349,804	201,808,187	1,955,235,964	88,899,864	19,075,557	33,451,015	263,600	532,062,270	2,880,146,262
ซื้อเพิ่มระหว่างปี	-	40,500	5,715,502	13,000	82,518	-	-	56,840,938	62,692,458
จำหน่ายระหว่างปี	-	-	(1,804,556)	-	(1,261,329)	(117,500)	-	-	(3,183,385)
รับเข้า(โอนออก)	-	-	263,600	67,169,560	-	-	(263,600)	(67,169,560)	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	49,349,804	201,848,687	1,959,410,510	156,082,424	17,896,746	33,333,515	-	521,733,648	2,939,655,335
ค่าเสื่อมราคาสะสม									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	23,935,680	57,288,874	403,388,306	28,815,913	13,879,826	29,575,649	-	-	556,884,248
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1,952,156	9,632,330	129,657,630	31,683,392	2,117,431	2,153,669	-	-	177,196,608
จำหน่ายระหว่างปี	-	-	(1,804,464)	-	(1,257,918)	(114,767)	-	-	(3,177,149)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	25,887,836	66,921,204	531,241,472	60,499,305	14,739,340	31,614,551	-	-	730,903,707
ค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่า									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	10,524,186	1,060,560	-	-	-	-	-	-	11,584,746
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	10,524,186	1,060,560	-	-	-	-	-	-	11,584,746
มูลค่าสุทธิตามบัญชี									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	14,889,938	143,458,755	1,551,847,658	60,083,951	5,195,730	3,875,366	263,600	532,062,271	2,311,677,269
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	12,937,782	133,866,925	1,428,169,038	95,949,743	3,157,406	1,718,964	-	521,733,649	2,197,166,882
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย-								ปี 2561	ปี 2560
ต้นทุนการผลิต และต้นทุนขาย								171,537,343	171,175,681
ค่าใช้จ่ายบริหาร								5,659,265	5,491,525
รวม								177,196,608	176,667,206

15. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ (ต่อ)

	หน่วย : บาท						รวม
	งบการเงินเฉพาะกิจการ						
	ที่ดิน และ ส่วนปรับปรุงที่ดิน	อาคาร และ ส่วนปรับปรุงอาคาร	เครื่องจักรและ อุปกรณ์โรงงาน	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ อุปกรณ์สำนักงาน	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่างก่อสร้าง และติดตั้ง	
ราคาทุน							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	49,349,804	201,808,187	1,949,904,586	17,788,853	35,822,043	4,862,524	2,259,535,997
ซื้อเพิ่มระหว่างปี	-	-	1,654,818	1,305,204	-	2,270,000	5,230,022
จำหน่ายระหว่างปี	-	-	(1,790)	(18,500)	(2,371,028)	-	(2,391,318)
รับเข้า(โอนออก)	-	-	3,028,400	-	-	(6,868,924)	(3,840,524)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	49,349,804	201,808,187	1,954,586,014	19,075,557	33,451,015	263,600	2,258,534,177
ค่าเสื่อมราคาสะสม							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	21,983,527	47,647,934	273,389,232	11,187,436	28,076,080	-	382,284,209
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1,952,153	9,640,939	129,994,224	2,706,139	3,870,595	-	148,164,050
จำหน่ายระหว่างปี	-	-	(149)	(13,748)	(2,371,026)	-	(2,384,923)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	23,935,680	57,288,873	403,383,307	13,879,827	29,575,649	-	528,063,336
ค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่า							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	10,524,186	1,060,559	-	-	-	-	11,584,745
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	10,524,186	1,060,559	-	-	-	-	11,584,745
มูลค่าสุทธิตามบัญชี							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	16,842,091	153,099,694	1,676,515,354	6,601,417	7,745,963	4,862,524	1,865,667,043
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	14,889,938	143,458,755	1,551,202,707	5,195,730	3,875,366	263,600	1,718,886,096

15. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ (ต่อ)

	หน่วย : บาท						รวม
	งบการเงินเฉพาะกิจการ						
	ที่ดิน และ ส่วนปรับปรุงที่ดิน	อาคาร และ ส่วนปรับปรุงอาคาร	เครื่องจักรและ อุปกรณ์โรงงาน	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ อุปกรณ์สำนักงาน	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่างก่อสร้าง และติดตั้ง	
ราคาทุน							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	49,349,804	201,808,187	1,954,586,014	19,075,557	33,451,015	263,600	2,258,534,177
ซื้อเพิ่มระหว่างปี	-	40,500	5,699,476	82,518	-	-	5,822,494
จำหน่ายระหว่างปี	-	-	(1,804,556)	(1,261,329)	(117,500)	-	(3,183,385)
รับเข้า(โอนออก)	-	-	263,600	-	-	(263,600)	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	49,349,804	201,848,687	1,958,744,534	17,896,746	33,333,515	-	2,261,173,286
ค่าเสื่อมราคาสะสม							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	23,935,680	57,288,873	403,383,307	13,879,827	29,575,649	-	528,063,336
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1,952,156	9,632,330	129,626,265	2,117,431	2,153,669	-	145,481,852
จำหน่ายระหว่างปี	-	-	(1,804,464)	(1,257,918)	(114,767)	-	(3,177,149)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	25,887,836	66,921,203	531,205,108	14,739,340	31,614,551	-	670,368,039
ค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่า							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	10,524,186	1,060,559	-	-	-	-	11,584,745
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	10,524,186	1,060,559	-	-	-	-	11,584,745
มูลค่าสุทธิตามบัญชี							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	14,889,938	143,458,755	1,551,202,707	5,195,730	3,875,366	263,600	1,718,886,096
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	12,937,782	133,866,925	1,427,539,426	3,157,406	1,718,964	-	1,579,220,502
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย-						ปี 2561	ปี 2560
ต้นทุนการผลิต และต้นทุนขาย						138,960,823	142,672,525
ค่าใช้จ่ายบริหาร						6,521,029	5,491,525
รวม						145,481,852	148,164,050

15. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ดังนี้.-

- 1) ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง และเครื่องจักร ซึ่งมีมูลค่าตามบัญชีจำนวน 1,118.16 ล้านบาท (ปี 2560 : 1,118.16 ล้านบาท) ได้จัดจำนองไว้เป็นหลักประกันสำหรับสินเชื่อที่ทำกับธนาคารพาณิชย์สองแห่งตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 19 และข้อ 25
- 2) บริษัทฯ มีราคาทุนของสินทรัพย์ที่คิดค่าเสื่อมราคาจนหมดมูลค่าแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ จำนวน 111.01 ล้านบาท (ปี 2560 : 84.62 ล้านบาท) และมีสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าซื้อตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 26

16. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท		
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ซอฟต์แวร์ คอมพิวเตอร์	ใบรับรอง คุณภาพ	รวม
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	5,187,456	10,054,678	15,242,134
ซื้อเพิ่มระหว่างปี	505,000	1,715,661	2,220,661
รับโอนระหว่างปี	3,150,000	690,524	3,840,524
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(1,535,208)	(1,592,626)	(3,127,834)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	7,307,248	10,868,237	18,175,485
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(1,562,144)	(1,787,418)	(3,349,562)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	5,745,104	9,080,819	14,825,923

17. สิทธิในการใช้ที่ดิน - สุทธิ

สิทธิในการใช้ที่ดิน ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท
	งบการเงินรวม
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	21,701,716
หัก ตัดจำหน่ายสำหรับปี	(902,063)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	20,799,653

บริษัทฯ ย่อยแห่งหนึ่งได้รับสิทธิในการใช้ที่ดินเป็นระยะเวลา 25 ปี สำหรับดำเนินการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ตามโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนพื้นดินกับสหกรณ์สองแห่ง ซึ่งเป็นผู้ได้รับสิทธิในการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้แก่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

18. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธ.ค. 61	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 61	31 ธ.ค. 60
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	85,895,865	48,690,319	85,895,865	48,690,319

18.1 รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในระหว่างปี มีดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	บันทึกเป็น (รายจ่าย) รายได้ใน			
	ณ วันที่	ทำไรหรือขาดทุน		ณ วันที่
1 ม.ค. 61	ทำไรหรือขาดทุน	เบ็ดเสร็จอื่น	31 ธ.ค. 61	
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ลูกหนี้การค้า	4,072,156	1,177,275	-	5,249,431
สินค้าคงเหลือ	348,738	733,879	-	1,082,617
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	199,920	-	-	199,920
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	2,316,949	-	-	2,316,949
หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	4,570,940	577,406	248,602	5,396,948
ผลขาดทุนทางภาษี	37,181,616	34,468,384	-	71,650,000
รวม	48,690,319	36,956,944	248,602	85,895,865

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	บันทึกเป็น (รายจ่าย) รายได้ใน			
	ณ วันที่	ทำไรหรือขาดทุน	ทำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	ณ วันที่
1 ม.ค. 60	ขาดทุน	เบ็ดเสร็จอื่น	31 ธ.ค. 60	
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ลูกหนี้การค้า	2,872,258	1,199,898	-	4,072,156
สินค้าคงเหลือ	1,172	347,566	-	348,738
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	199,920	-	199,920
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	2,316,949	-	-	2,316,949
หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	3,728,932	465,590	376,418	4,570,940
ผลขาดทุนทางภาษี	89,011	37,092,605	-	37,181,616
ขาดทุนจากสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	1,544,234	(1,544,234)	-	-
รวม	10,552,556	37,761,345	376,418	48,690,319

18. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

18.2 ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ สรุปได้ดังนี้-
 ภาษีเงินได้ที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

	หน่วย : บาท			
	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
<u>ภาษีเงินได้ปัจจุบัน</u>				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับงวด	754,676	518,855	-	-
<u>ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี</u>				
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่				
เกี่ยวข้องกับผลแตกต่างชั่วคราวที่รับรู้				
เมื่อเริ่มแรกและที่กลับรายการ	(36,956,944)	(37,761,345)	(36,956,944)	(37,761,345)
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้	(36,202,268)	(37,242,490)	(36,956,944)	(37,761,345)

	หน่วย : บาท					
	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ปี 2561			ปี 2560		
จำนวน	รายได้	จำนวน	จำนวน	รายได้	จำนวน	
เงิน		เงิน	เงิน		เงิน	
ก่อนภาษี	(ค่าใช้จ่าย	สุทธิจาก	ก่อนภาษี	(ค่าใช้จ่าย	สุทธิจาก	
	)ทางภาษี	ภาษี		)ทางภาษี	ภาษี	
ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ :						
ขาดทุนจากการวัดมูลค่าใหม่ของ						
ประมาณการหนี้สินสำหรับ	1,243,01	(248,602		1,882,09		1,505,67
ผลประโยชน์พนักงาน	1	)	994,409	1	(376,418)	3

18. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

18.3 การกระทบยอดเพื่อหาอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง

	หน่วย : บาท			
	ปี 2561			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	อัตราภาษี (ร้อยละ)	จำนวนเงินภาษี (บาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	จำนวนเงินภาษี (บาท)
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	20%	(394,228,423)	20%	(387,472,759)
จำนวนภาษีตามอัตราภาษี		-		-
ผลกระทบทางภาษีของค่าใช้จ่าย ที่ไม่สามารถนำมาหักใน การคำนวณกำไรทางภาษี		-		-
ภาษีเงินได้ (อัตราที่แท้จริง)		-		-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีได้รับรู้รายการผลขาดทุนทางภาษีจำนวนเงิน 271 ล้านบาท เป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี เนื่องจากยังไม่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ชัดว่าบริษัทฯ จะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ทางภาษีดังกล่าว

18.4 อัตราภาษี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิตามบัญชีสำหรับปีภายหลังปรับปรุงด้วยรายการที่ไม่ถือเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายตามประมวลรัษฎากร

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ฉบับที่ 42 พ.ศ. 2559 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2559 ให้ปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเหลืออัตราร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป

รายการปรับปรุงหลัก ได้แก่ ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน รายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ประมวลรัษฎากรกำหนด

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องได้ถูกวัดมูลค่าด้วยอัตราร้อยละ 20 ซึ่งเป็นอัตราภาษีที่รัฐบาลกำหนด ณ วันที่รายงาน

19. เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ประกอบด้วย-

	หน่วย : บาท					
	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	2.80 - 7.125	2.80 - 7.125	60,873,533	45,455,793	57,763,707	41,588,602
ทรัสต์รีซีท	3.05 - 15.50	3.15, 4.45	258,127,348	259,882,093	258,127,348	259,882,093
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	5.25	4.75, 5.25	132,700,000	142,559,178	132,700,000	142,559,178
รวม			451,700,881	447,897,064	448,591,055	444,029,873

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีวงเงินเบิกเกินบัญชีและสินเชื่ออื่นกับธนาคารพาณิชย์หลายแห่ง รวมจำนวน 809.17 ล้านบาท วงเงินดังกล่าวค้าประกันโดยใช้หลักประกันต่างๆ เช่นเดียวกับหลักประกันเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 25 นอกจากนี้ในการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน และตั๋วอาวัล บริษัทฯ ต้องมอบอำนาจการรับเงินจากโครงการติดตั้งแผงเซลล์แสงอาทิตย์จำนวนหลายสัญญาให้แก่สถาบันการเงิน

20. เจ้าหนี้ตามสัญญาแพคตอริง

บริษัทฯ ได้ทำสัญญาแพคตอริงกับบริษัทอื่นแห่งหนึ่ง โดยสรุปเนื้อหาสาระและเงื่อนไขที่สำคัญของสัญญาได้ดังนี้-

- การชำระเงินเบื้องต้นสำหรับค่าสิทธิเรียกร้องจะต้องไม่เกินร้อยละ 90 ของมูลค่าในใบกำกับสินค้า/ใบกำกับภาษี
  - ได้รับวงเงินรวมของจำนวนเงินขายโอนสิทธิเรียกร้องจำนวน 11 ล้านบาท
  - กำหนดชำระคืนของใบแจ้งหนี้ไม่เกิน 120 วัน ทั้งนี้ สถาบันการเงินสามารถที่จะทำการเปลี่ยนแปลงเครดิตเทอมของ
- ใบแจ้งหนี้ดังกล่าวได้ตามความเหมาะสม
- เงินสำรองเพื่อชำระหนี้ ไม่น้อยกว่าอัตราร้อยละ 10 ของมูลค่ารวมในใบกำกับสินค้า/ใบกำกับภาษี
  - ชำระค่าธรรมเนียมการชำระเงินเบื้องต้นในอัตราร้อยละ 14.50 ต่อปี โดยค่าธรรมเนียมนี้จะคำนวณเป็นรายวันจากยอดค้างจากจำนวนเงินที่ได้ชำระล่วงหน้า
  - ชำระค่าธรรมเนียมการขายโอนสิทธิเรียกร้องในอัตราที่กำหนดต่อรายการ

21. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
เจ้าหนี้การค้า				
เจ้าหนี้การค้า - บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	26,299,143	45,730,679	26,299,143	45,730,679
เจ้าหนี้การค้า - บริษัทอื่น	176,168,734	413,646,117	175,190,324	413,323,110
ตัวเงินจ่าย	13,392,367	26,986,525	13,392,367	26,986,525
รวมเจ้าหนี้การค้า	215,860,244	486,363,321	214,881,834	486,040,314
เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น				
เจ้าหนี้ค่าทรัพย์สิน	4,814,678	8,674,817	4,814,678	8,480,817
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย - บริษัทย่อย	-	-	4,174,054	4,167,671
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	26,110,527	17,006,615	24,259,555	13,798,545
รายได้รับล่วงหน้า	501,560	447,884	501,560	447,884
เงินประกันผลงาน	13,485,916	11,079,309	13,485,916	11,079,309
รวมเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	44,912,681	37,208,625	47,235,763	37,974,226
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	260,772,925	523,571,946	262,117,597	524,014,540

22. ตัวแลกเปลี่ยนขายลด

ตัวแลกเปลี่ยนขายลด ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560
ตัวแลกเปลี่ยนขายลดยกมา	50,000,000	800,000,000
บวก ออกตัวเพิ่มระหว่างงวด/ปี	-	190,000,000
หัก จ่ายชำระระหว่างงวด/ปี	(10,000,000)	(940,000,000)
สุทธิ	40,000,000	50,000,000

รายละเอียดของตัวแลกเปลี่ยนขายลด ดังนี้

จำนวนตัว (ฉบับ)	วันครบกำหนด		อัตราคิดลด (ร้อยละ : ต่อปี)		งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
	1	16 ม.ค. 62	5 ม.ค. 61 5 ม.ค. - 19 ก.พ.	12.00	10.00	20,000,000
1	1 ก.พ. 62	61	10.00	10.00 - 20.00	20,000,000	30,000,000
รวมตัวแลกเปลี่ยนขายลด					40,000,000	50,000,000

23. หุ้นกู้

ที่ประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 ของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2560 มีมติอนุมัติให้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ไม่
 ต้อยสิทธิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาเงินทุนสำหรับการลงทุน ปรับปรุงโครงสร้างแหล่งเงินทุนและ/หรือเป็นเงินทุนหมุนเวียน
 ทั่วไป โดยมีมูลค่าคงค้างไม่เกิน 5,000 ล้านบาท ณ ขณะใดขณะหนึ่ง เมื่อมีการไถ่ถอนหุ้นกู้แล้ว บริษัทฯ สามารถนำมูลค่าไถ่
 ถอนดังกล่าวกลับมาเสนอขายได้ใหม่ โดยมีมูลค่าคงค้างรวม ณ ขณะใดขณะหนึ่งต้องไม่เกิน 5,000 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2560 บริษัทฯ ได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ จำนวน 100,000 หน่วย มูลค่าหน่วยที่ตราไว้หน่วย
 ละ 1,000 บาท รวมเป็นมูลค่า 100 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดหุ้นกู้ที่จำหน่าย ดังนี้-

ชนิดหุ้นกู้	จำนวนหุ้นกู้ ที่จำหน่าย (หน่วย)	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	วันครบกำหนด
				16 มิถุนายน
หุ้นกู้ไม่ต้อยสิทธิครั้งที่ 1/2560	34,300	34.30	6.00	2561

ในระหว่างปี บริษัทฯ ได้ไถ่ถอนหุ้นกู้ดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว

24. เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลอื่น

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ระยะสั้นจากบุคคลอื่น มีรายละเอียดดังนี้-

	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	หน่วย : บาท			
		งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
		ยอดคงเหลือ 1 ม.ค. 61	รายการเคลื่อนไหวระหว่างปี		ยอดคงเหลือ 31 ธ.ค. 61
			กู้เพิ่ม	จ่ายชำระ	
วงเงินที่ 1	5.00	7,000,000	-	-	7,000,000
วงเงินที่ 2	5.00	40,000,000	-	-	40,000,000
วงเงินที่ 3	10.00	-	4,475,000	(4,475,000)	-
รวม		47,000,000	4,475,000	(4,475,000)	47,000,000

วงเงินที่ 1 : บริษัทฯ กู้ยืมเงินโดยการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน จำนวน 2 ฉบับ ครบกำหนดชำระเมื่อทวงถาม

วงเงินที่ 2 : บริษัทฯ กู้ยืมเงินโดยการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน จำนวน 1 ฉบับ ครบกำหนดชำระ 18 มีนาคม 2562

วงเงินที่ 3 : บริษัทฯ กู้ยืมเงินโดยการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน จำนวน 1 ฉบับ ครบกำหนดชำระเมื่อทวงถาม
 โดยในระหว่างงวดบริษัทฯ ได้จ่ายชำระเงินกู้ยืมดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว

25. เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ

เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
เงินกู้ยืมระยะยาวยกมา	607,073,109	346,846,000	231,233,109	346,846,000
<u>บวก</u> กู้เพิ่มระหว่างปี	-	391,500,000	-	-
<u>หัก</u> จ่ายชำระระหว่างปี	(97,196,250)	(131,272,891)	(70,770,000)	(115,612,891)
เงินกู้ยืมระยะยาวคงเหลือ	509,876,859	607,073,109	160,463,109	231,233,109
<u>หัก</u> ส่วนที่ครบกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(187,868,109)	(142,094,250)	(160,463,109)	(115,668,000)
สุทธิ	322,008,750	464,978,859	-	115,565,109

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสัญญากู้ยืมเงินกับธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 โดยมีรายละเอียดของเงินกู้ดังนี้.-

วงเงินกู้ (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	เงื่อนไขการชำระคืน เงินต้นและดอกเบี้ย	หน่วย : บาท			
			งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
			ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
350.00	BIBOR + 2.91	ชำระเงินต้นรายเดือนๆ ละ 12.34 ล้านบาท พร้อม ดอกเบี้ย โดยเริ่มชำระคืน เงินต้นงวดแรกในเดือน ก.ค. 61 และต้องชำระให้ เสร็จสิ้นภายในเดือน ก.ค. 62 เมื่อ ก.ย. 61 ได้ทำข้อตกลง เพิ่มเติม ขยายกำหนดการ ชำระหนี้ออกไป โดยเริ่ม ชำระเดือน ธ.ค. 61 เดือน ละ 20.06 ล้านบาท และ ชำระให้เสร็จสิ้นตาม กำหนดเดิม	160,463,109	160,463,109	160,463,109	160,463,109
150.00	MLR - 2.25	ชำระเงินต้นรายเดือนๆ ละ 4.17 ล้านบาท พร้อม ดอกเบี้ย และต้องชำระหนี้ ทั้งหมดให้เสร็จสิ้นภายใน 3 ปี นับตั้งแต่วันที่รับเงินกู้ (*)	-	70,770,000	-	70,770,000

25. เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ (ต่อ)

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสัญญากู้ยืมเงินกับธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 โดยมีรายละเอียดของเงินกู้ ดังนี้.- (ต่อ)

วงเงินกู้ (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	เงื่อนไขการชำระคืน เงินต้นและดอกเบี้ย	หน่วย : บาท			
			งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
			ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
304.50	5.50	ชำระเงินต้นรายไตรมาส จำนวน 58 งวด พร้อม ดอกเบี้ย โดยเริ่มชำระคืน เงินต้นงวดแรก ในเดือน มิ.ย. 60 และต้องชำระให้ เสร็จสิ้นภายในเดือน ก.ย. 74	271,766,250	292,320,000	-	-
87.00	5.50	ชำระเงินต้นรายไตรมาส จำนวน 58 งวด พร้อม ดอกเบี้ย โดยเริ่มชำระคืน เงินต้นงวดแรก ในเดือน มิ.ย. 60 และต้องชำระให้ เสร็จสิ้นภายในเดือน ก.ย. 74	77,647,500	83,520,000	-	-
<u>891.50</u>			<u>509,876,859</u>	<u>607,073,109</u>	<u>160,463,109</u>	<u>231,233,109</u>

(*) เพื่อลงทุนในโครงการโรงงานผลิตแผ่นเซลล์แสงอาทิตย์

รายละเอียดเงื่อนไขการกู้ยืม มีดังนี้.-

บริษัทฯ :

ค้ำประกันโดยการจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง เครื่องจักรและอุปกรณ์ของบริษัทฯ จำนำสิทธิในการรับคืนเงินฝากธนาคาร และหลักประกันทางธุรกิจ (เงินฝากออมทรัพย์และสินค้ำคงเหลือ) และบริษัทฯ ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ซึ่งได้กำหนดข้อปฏิบัติและข้อจำกัดบางประการ ซึ่งรวมถึงการให้บริษัทฯ ดำรงอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) ไม่เกิน 2 : 1 และดำรงอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยและเงินต้น (Debt Service Coverage Ratio : DSCR) ไว้ในอัตราส่วนไม่น้อยกว่า 1.20 เท่า

บริษัทย่อย :

บริษัทย่อย 2 แห่งค้ำประกันโดยการจำนองที่ดินและโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และต้องมอบสิทธิในการรับเงินค่าซื้อไฟฟ้าจากโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนพื้นดิน กับสหกรณ์ 3 แห่ง แก่สถาบันการเงินดังกล่าว และบริษัทย่อย ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ซึ่งได้กำหนดข้อปฏิบัติและข้อจำกัดบางประการ ซึ่งรวมถึงการให้บริษัทย่อย ดำรงอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) ไม่เกิน 3 : 1 และดำรงอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยและเงินต้น (Debt Service Coverage Ratio : DSCR) ไว้ในอัตราส่วนไม่น้อยกว่า 1.20 เท่า

26. หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ - สุทธิ

หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ	865,395	1,476,262	865,395	1,476,262
<u>หัก</u> ดอกเบี่ยรอดตัดบัญชี	(30,649)	(85,768)	(30,649)	(85,768)
มูลค่าปัจจุบันของค่าเช่าซื้อขั้นต่ำ	834,746	1,390,494	834,746	1,390,494
<u>หัก</u> ส่วนที่ครบกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(583,271)	(555,748)	(583,271)	(555,748)
สุทธิ	251,475	834,746	251,475	834,746

27. ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน - สุทธิ

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีนโยบายจ่ายค่าชดเชยผลประโยชน์หลังออกจากงานและบำเหน็จตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ในการให้ผลประโยชน์เมื่อเกษียณ และผลประโยชน์ระยะยาวอื่นแก่พนักงานตามสิทธิและอายุงาน

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 1 มกราคม	22,854,701	18,644,660
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	3,042,124	2,324,155
ต้นทุนดอกเบี้ย	799,915	652,563
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานสำหรับปี	(955,010)	(648,768)
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าใหม่ของประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	1,243,011	1,882,091
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	26,984,741	22,854,701
<u>หัก</u>		
<u>ก</u> ส่วนที่ครบกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(9,863,468)	(2,868,720)
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานระยะยาว - สุทธิ	17,121,273	19,985,981

27. ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน (ต่อ)

กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าใหม่ของประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงานเกิดขึ้นจากรายการดังต่อไปนี้.-

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	งบการเงินรวมและ	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560
สมมติฐานทางการเงิน	-	(462,516)
การปรับปรุงจากประสบการณ์	-	1,786,739
สมมติฐานทางประชากรศาสตร์	1,243,011	557,868
รวม	1,243,011	1,882,091

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนข้างต้น แสดงรวมในรายการดังต่อไปนี้.-

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวมและ	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560
รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน :		
ต้นทุนขายและบริการ	1,384,387	905,709
ต้นทุนจัดจำหน่าย	181,326	163,866
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	1,171,374	1,001,086
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	1,104,952	906,057
รวม	3,842,039	2,976,718
รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น :		
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าใหม่ของประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน -		
สุทธิจากภาษีเงินได้	994,409	1,505,673

กำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น แสดงได้ดังนี้

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวมและ	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560
รวมในกำไร(ขาดทุน)สะสม		
ณ วันที่ 1 มกราคม	3,886,504	2,380,831
รับรู้ระหว่างปี	994,409	1,505,673
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	4,880,913	3,886,504

27. ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน (ต่อ)

ข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันที่รายงาน ประกอบด้วย.-

	งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560
อัตราคิดลด (ร้อยละ) *	3.50	3.50
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน (ร้อยละ)	7.00	7.00
อัตราการหมุนเวียนพนักงาน (ร้อยละ)	5	5
อัตรามรณะ (ร้อยละ) **	100	100
อายุครบเกษียณ (ปี)	60	60

* อ้างอิงจากอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลระยะยาว

** อ้างอิงตามตารางมรณะไทย 2551 ประเภทสามัญ (TMO2008 : Thai Mortality Ordinary Table of 2008) โดยในปี 2561 บริษัทย่อยหนึ่งแห่งใช้ตารางมรณะไทย 2560 (ประเภทสามัญ (TMO2017 : Thai Mortality Ordinary Table of 2017)

การวิเคราะห์ความอ่อนไหว

การเปลี่ยนแปลงในแต่ละข้อสมมติฐานที่เกี่ยวข้อง ในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่อาจจะเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผล ณ วันที่รายงาน โดยถือว่าข้อสมมติฐานอื่นๆ คงที่ จะมีผลกระทบต่อประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ที่กำหนดไว้เป็นจำนวนเงินดังต่อไปนี้

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ปี 2561		ปี 2560	
	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เพิ่มขึ้น	ลดลง
ภาวะผูกพันของโครงการผลประโยชน์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	(2,140,885	2,618,629	(2,140,885	
อัตราคิดลด (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1)	)	)	)	2,618,629
การเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในขนาดเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1)	2,486,277	(2,084,480		(2,084,480
		)	2,486,277	)
	(2,344,815	2,861,465	(2,344,815	
อัตราการลาออก (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1)	)	)	)	2,861,465

เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2561 สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติผ่านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอยู่ในระหว่างรอประกาศในราชกิจจานุเบกษา พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่นี้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไป ให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน จากปัจจุบันอัตราค่าชดเชยสูงสุด คือ 300 วัน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการ

สำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน และมีผลกระทบต่อให้บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เพิ่มขึ้นจำนวน 0.47 ล้านบาท สำหรับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ทั้งนี้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของปีที่กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้

28. สำรองตามกฎหมาย

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯ ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหลังจากหักขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลได้

29. ทุนเรือนหุ้น

ที่ประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2561 มีมติอนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียน จำนวน 326,473,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้ 1 บาท เพื่อรองรับการเพิ่มทุนแบบมอบอำนาจทั่วไป (General Mandate) โดยเพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิม 544,124,723 บาท เป็น 870,597,723 บาท บริษัทฯ ได้ดำเนินการจดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเสร็จ เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2561

30. กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน คำนวณโดยการหารกำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับงวด (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ถือโดยบุคคลภายนอกที่ออกในระหว่างปี โดยแสดงการคำนวณดังนี้-

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
		(417,421,476)	(350,515,815)	(179,312,764)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี (บาท)	(383,321,105)	)	)	)
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยที่ออกจำหน่ายระหว่างปี (หุ้น)	544,124,723	544,124,723	544,124,723	544,124,723
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท : หุ้น)	(0.70)	(0.77)	(0.64)	(0.33)

31. ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่น่าเสนอนี้ สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทฯ ที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมิน ผลการดำเนินงานของส่วนงาน ทั้งนี้ ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของบริษัทฯ คือ กรรมการผู้จัดการบริษัทฯ และบริษัทย่อยนำเสนอข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานดำเนินงานเป็นรูปแบบหลักในการรายงาน ส่วนงานดำเนินงานพิจารณาจากระบบการบริหารจัดการ และโครงสร้างการรายงานทางการเงินภายใต้รายงานต่อผู้มีอำนาจการตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทเป็นเกณฑ์ในการกำหนดส่วนงานสินทรัพย์ รายได้จากส่วนงานเป็นรายการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับส่วนงานหรือที่สามารถปันส่วนให้กับส่วนงานได้อย่างสมเหตุสมผล

31. ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

ส่วนงานธุรกิจ :

ส่วนงาน 1 : จำหน่ายพร้อมติดตั้งแผงเซลล์แสงอาทิตย์

ส่วนงาน 2 : จำหน่ายแผงเซลล์แสงอาทิตย์

ส่วนงาน 3 : จำหน่ายไฟฟ้า

ส่วนงาน 4 : รับจ้างผลิต

ส่วนงาน 5 : อื่นๆ

ส่วนงานภูมิศาสตร์ :

ในการนำเสนอการจำแนกส่วนงานภูมิศาสตร์ รายได้ตามส่วนงานแยกตามเขตภูมิศาสตร์โดยกำหนดจากสถานที่ตั้งของลูกค้า

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 (หน่วย : ล้านบาท)

	ส่วนงานที่ 1		ส่วนงานที่ 2		ส่วนงานที่ 3		ส่วนงาน	ส่วนงาน	รวม
	ส่วนงานที่ 1		ส่วนงานที่ 2		ส่วนงานที่ 3		ที่ 4	ที่ 5	
	ในประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ในประเทศ	ในประเทศ	ในประเทศ	ในประเทศ	
รายได้จากการขายพร้อมติดตั้ง และก่อสร้างโรงไฟฟ้า	456.22	77.73	107.14	91.37	27.68	2.33			786.10
หัก รายได้ขายระหว่างกัน	(92.93)	-	-	-	-	-	-	-	(92.93)
รายได้จากการขายพร้อมติดตั้งและ ก่อสร้างไฟฟ้า	363.29	77.73	107.14	91.37	27.68	2.33			693.17
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน									(484.50)
รายได้ที่ไม่สามารถปันส่วนได้									9.56
ต้นทุนทางการเงิน									(59.62)
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) ในกิจการร่วมค้า									(1.09)
รายได้ภาษีเงินได้									36.20
กำไรส่วนของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม									-
กำไร(ขาดทุน)สุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่									(380.21)
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น									(0.99)
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นที่เป็นของบริษัทใหญ่									(381.20)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ									
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561									-
ส่วนที่ปันส่วนได้									-
ส่วนที่ปันส่วนไม่ได้									2,197
รวมที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์									2,197
สินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561									2,974

31. ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 (หน่วย : ล้านบาท)

	ส่วนงานที่ 1	ส่วนงานที่ 2		ส่วนงานที่ 3	ส่วนงานที่ 4	ส่วนงานที่ 5	รวม
	ในประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ในประเทศ	ในประเทศ	
รายได้จากการขายพร้อมติดตั้ง และก่อสร้างโรงไฟฟ้า	632.98	53.44	173.95	85.10	34.02	3.57	983.06
หัก รายได้ขายระหว่างกัน	(37.50)	-	-	-	-	-	(37.50)
รายได้จากการขายพร้อมติดตั้งและ ก่อสร้างโรงไฟฟ้า	595.48	53.44	173.95	85.10	34.02	3.57	945.56
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน							(396.36)
รายได้ที่ไม่สามารถปันส่วนได้							22.85
ต้นทุนทางการเงิน							(78.99)
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) ในกิจการร่วมค้า							(2.16)
รายได้ภาษีเงินได้							37.24
กำไรส่วนของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม							-
กำไร(ขาดทุน)สุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่							(417.42)
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น							(1.51)
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นที่เป็นของบริษัทใหญ่							(418.93)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ							
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560							
ส่วนที่ปันส่วนได้							2,197
ส่วนที่ปันส่วนไม่ได้							2,311.68
รวมที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์							2,311.68
สินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560							3,735.90

32. ค่าใช้จ่ายจำแนกตามลักษณะ

ค่าใช้จ่ายจำแนกตามลักษณะที่สำคัญ ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
การเปลี่ยนแปลงในสินค้าสำเร็จรูปและงานระหว่างทำ	287,739,897	16,238,795	287,739,898	16,238,795
วัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป	123,272,871	432,253,855	123,272,871	432,253,855
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	28,874,232	34,842,321	28,874,232	34,842,321
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	105,248,220	69,617,248	105,248,220	69,617,248
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	181,446,202	180,660,031	148,831,413	151,291,885
ต้นทุนทางการเงิน	59,617,783	78,985,123	41,513,318	62,145,293

33. สิทธิประโยชน์จากการได้รับส่งเสริมการลงทุน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้รับสิทธิและประโยชน์จากการส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยการอนุมัติของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดบางประการ สิทธิประโยชน์ที่สำคัญดังนี้.-

	รายละเอียด	สิทธิประโยชน์ที่ได้รับ				
		บริษัทฯ		บริษัทย่อย		
1.	บัตรส่งเสริมเลขที่	2181(9)/2548	2523(1)/2557	59-1491-1-00-1-0	59-1492-1-00-1-0	59-1520-1-00-1-0
2.	ส่งเสริมในกิจการ	ผลิตเซลล์แสงอาทิตย์	ผลิตเซลล์แสงอาทิตย์	ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์	ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์	ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์
3.	วันที่อนุมัติการส่งเสริม	23 ธันวาคม 2548	11 ธันวาคม 2557	17 พฤศจิกายน 2559	17 พฤศจิกายน 2559	24 พฤศจิกายน 2559
4.	วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ	29 มกราคม 2557	20 ธันวาคม 2559	16 มกราคม 2560	16 มกราคม 2560	16 มกราคม 2560
5.	สิทธิประโยชน์สำคัญที่ได้รับ					
5.1	ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ	ได้รับ	ได้รับ	ได้รับ	ได้รับ	ได้รับ
5.2	ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับจากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น	8 ปี	8 ปี	8 ปี	8 ปี	8 ปี
5.3	ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นที่ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศ เพื่อใช้ในการผลิตเพื่อส่งออกเป็นระยะเวลาที่กำหนดไว้ในบัตรส่งเสริมฯ	ครบกำหนดวันที่ 7 พฤศจิกายน 2563	ครบกำหนดวันที่ 28 สิงหาคม 2565	-	-	-
5.4	ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตลอดระยะเวลาที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล	ได้รับ	ได้รับ	ได้รับ	ได้รับ	ได้รับ
5.5	ได้รับอนุญาตให้หักเงินลงทุนในการติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก อัตราร้อยละของเงินลงทุนนอกเหนือการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ	อัตราร้อยละ 25	อัตราร้อยละ 25	-	-	-

33. สิทธิประโยชน์จากการได้รับส่งเสริมการลงทุน (ต่อ)

ผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จำแนกเป็นส่วนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและส่วนที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ดังต่อไปนี้-

	หน่วย : บาท					
	งบการเงินรวม					
	วันที่ 31 ธันวาคม 2561			วันที่ 31 ธันวาคม 2560		
	กิจกรรมที่ ได้รับ	กิจกรรมที่ ไม่ได้รับ	รวม	กิจกรรมที่ ได้รับ	กิจกรรมที่ ไม่ได้รับ	รวม
รายได้	293,875,718	408,854,704	702,730,422	554,151,418	414,250,874	968,402,292
ต้นทุนและค่าใช้จ่าย	(344,052,005)	(774,903,859)	(1,118,955,864)	(764,355,558)	(656,556,136)	(1,420,911,694)
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จาก เงินลงทุนในกิจการร่วมค้า	-	(185,085)	(185,085)	-	(2,156,935)	(2,156,935)
รายได้(ค่าใช้จ่าย)ภาษีเงินได้	-	36,202,268	36,202,268	-	37,242,490	37,242,490
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	(50,176,287)	(330,319,972)	(380,208,259)	(210,204,140)	(207,219,707)	(417,423,847)

	หน่วย : บาท					
	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	วันที่ 31 ธันวาคม 2561			วันที่ 31 ธันวาคม 2560		
	กิจกรรมที่ ได้รับ	กิจกรรมที่ ไม่ได้รับ	รวม	กิจกรรมที่ ได้รับ	กิจกรรมที่ ไม่ได้รับ	รวม
รายได้	219,716,164	503,313,924	723,030,088	561,529,046	592,693,042	1,154,222,088
ต้นทุนและค่าใช้จ่าย	(276,436,794)	(834,066,053)	(1,110,502,847)	(667,135,600)	(704,160,597)	(1,371,296,197)
รายได้(ค่าใช้จ่าย)ภาษีเงินได้	-	36,959,944	36,956,744	18,370,894	19,390,451	37,761,345
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	(56,720,630)	(293,795,185)	(350,515,815)	(87,235,660)	(92,077,104)	(179,312,764)

การจัดสรรผลการดำเนินงานดังกล่าวข้างต้นจัดสรรตามหลักเกณฑ์ 2 ประการดังนี้ คือ

1. รายได้และค่าใช้จ่ายที่สามารถระบุได้ว่าเป็นของส่วนใดก็จะจัดสรรไปยังส่วนนั้นโดยตรง
2. รายการที่ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นของส่วนใดก็จะจัดสรรตามสัดส่วนของรายได้แต่ละส่วน

34. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ และพนักงานของบริษัทฯ ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพ.ศ. 2530 โดยบริษัทฯ และพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 2 ของเงินเดือน และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นลาออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของบริษัทฯ

ในปี 2561 และ 2560 บริษัทฯ ได้จ่ายเงินสมทบกองทุนเป็นจำนวนเงิน 3.62 ล้านบาท และ 3.71 ล้านบาท ตามลำดับ

35. การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ปฏิบัติตามแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินซึ่งอ้างอิงตามมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 107 เรื่อง "การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน" บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินทั้งในงบแสดงฐานะการเงินและนอกงบแสดงฐานะการเงิน ดังนี้-

35.1 นโยบายการบัญชี

นโยบายการบัญชีที่เกี่ยวข้องได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 5.20

35.2 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจตามปกติจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและจากการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดตามสัญญาของคู่สัญญา บริษัทฯ ไม่มีนโยบายที่จะประกอบธุรกรรมตราสารทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์เพื่อการเก็งกำไรหรือเพื่อการค้า

35.3 ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

บริษัทฯ มีความเสี่ยงจากการให้สินเชื่ออันเกิดจากการที่คู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่บริษัทฯ เพื่อป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับสินเชื่อดังกล่าว บริษัทฯ ได้มีการควบคุมการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าและสอบทานฐานะการเงินของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ บริษัทฯ จึงคาดว่าจะไม่ได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญา

สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์หลังหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญถือเป็นมูลค่าสูงสุดของความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญา

35.4 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวข้องกับเงินฝากสถาบันการเงิน เงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาวที่มีดอกเบี้ยจากสถาบันการเงินและหนี้สินภายใต้สัญญาเช่า อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดหรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราตลาดในปัจจุบัน ดังนั้นฝ่ายบริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อย เชื่อว่าความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของ บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะอยู่ในระดับต่ำจึงมิได้ใช้ตราสารอนุพันธ์ทางการเงินเพื่อป้องกันความเสี่ยงดังกล่าว

35. การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

35.4 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (ต่อ)

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่สำคัญ จัดประเภทตามอัตราดอกเบี้ยได้ดังนี้.-

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม						อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	ไม่มีอัตรา ดอกเบี้ย	รวม	
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1-5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561							
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	426	-	-	22,546	245	23,217	0.125 - 1.00
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	125,234	125,234	-
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	41,200	-	-	4,365	-	45,565	0.65 - 1.375
หนี้สินทางการเงิน							
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืม ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	-	451,701	-	451,701	2.80 - 15.50
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	260,773	260,773	-
ตัวแลกเปลี่ยนขายลด	40,000	-	-	-	-	40,000	10.00, 12.00
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	27,405	322,009	-	160,463	-	509,877	BIBOR+2.91(4.45), 5.50
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ	583	252	-	-	-	835	4.85

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม						อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	ไม่มีอัตรา ดอกเบี้ย	รวม	
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1-5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560							
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	421	-	-	20,706	(1,958)	19,169	0.125 - 1.00
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	376,717	376,717	-
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	133,298	-	-	934	-	134,232	0.65 - 1.375
หนี้สินทางการเงิน							
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืม ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	-	447,897	-	447,897	2.80 - 7.125
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	523,572	523,572	-
ตัวแลกเปลี่ยนขายลด	50,000	-	-	-	-	50,000	10.00, 12.00
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	26,426	349,414	-	231,233	-	607,073	BIBOR+2.91(4.45) MLR-2(4.25),5.50
หุ้นกู้	34,300	-	-	-	-	34,300	6.00
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ	555	835	-	-	-	1,390	4.85

35. การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

35.4 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	ไม่มีอัตรา ดอกเบี้ย		รวม
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1-5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561							
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	426	-	-	56	209	691	0.125 - 1.00
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	252,144	252,144	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	5,700	-	-	-	-	5,700	7.00
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	41,200	-	-	4,365	-	45,565	0.65 - 1.375
หนี้สินทางการเงิน							
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืม							
ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	-	448,591	-	448,591	2.80 – 15.50
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	262,118	262,118	-
ตัวแลกเปลี่ยนขายลด	40,000	-	-	-	-	40,000	10.00,12.00
เงินกู้ยืมแก่บริษัทย่อย	32,800	-	-	-	-	32,800	7.00
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	-	-	160,463	-	160,463	BIBOR+2.91(4.45)
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ	583	252	-	-	-	835	4.85

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	ไม่มีอัตรา ดอกเบี้ย		รวม
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1-5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560							
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	421	-	-	6,325	(1,977)	4,769	0.125 - 1.00
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	478,886	478,886	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	5,800	-	-	-	-	5,800	7.00
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	133,298	-	-	934	-	134,232	0.65 - 1.375

หนี้สินทางการเงิน

เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืม

ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	-	444,030	-	444,030	2.80 - 7.125
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	524,015	524,015	-
ตัวแลกเปลี่ยนขายลด	50,000	-	-	-	-	50,000	10.00,12.00
หุ้นกู้	34,300	-	-	-	-	34,300	6.00
เงินกู้ยืมแก่บริษัทย่อย	32,000	-	-	-	-	32,000	7.00
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	-	-	231,233	-	231,233	BIBOR+2.91(4.45), MLR-2(4.00)
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ	556	835	-	-	-	1,391	4.85

35. การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

35.5 ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทฯ มีการจัดซื้อวัตถุดิบ และเครื่องจักรส่วนใหญ่จากต่างประเทศเป็นสกุลเงินต่างๆ บริษัทฯ จึงมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจากรายการดังกล่าว บริษัทฯ ป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่เกิดขึ้นโดยใช้สัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า (Currency Forward Contract) ที่มีอายุครบกำหนดไม่เกิน 6 เดือน นอกจากนี้บริษัทฯ มีสินทรัพย์และหนี้สินบางส่วนที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ซึ่งไม่ได้ทำสัญญาเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อย่างไรก็ตามฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่ารายการดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทฯ

บริษัทฯ มีสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
สินทรัพย์				
เหรียญสหรัฐ	9,922	3,804,106	9,922	3,804,106
ยูโร	80,072	80,072	80,072	80,072
หนี้สิน				
เหรียญสหรัฐ	276,106	1,995,934	276,106	1,995,934
ยูโร	117,765	1,803,721	117,765	1,803,721
เหรียญสิงคโปร์	21,005	21,005	21,005	21,005

36. วงเงินสินเชื่อและการค้ำประกัน

บริษัทฯ มีวงเงินสินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์ ดังนี้.-

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2560
วงเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	64,500,000	64,500,000	60,000,000	60,000,000
วงเงินเลตเตอร์ออฟเครดิต ทรัสต์รีซีท	579,673,408	683,500,000	566,173,408	670,000,000
ตัวสัญญาใช้เงินและการออกหนังสือค้ำประกัน	459,826,592	816,645,500	459,826,592	816,645,500
วงเงินกู้ยืมระยะยาว	741,500,000	891,500,000	350,000,000	500,000,000
รวม	1,845,500,000	2,456,145,500	1,436,000,000	2,046,645,500

บริษัทย่อย 2 แห่งได้รับอนุมัติวงเงินกู้ยืมระยะยาวและสินเชื่อต่างๆ ในวงเงินรวม 409.50 ล้านบาท ค้ำประกันโดยการจดจำนองที่ดินและโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนพื้นดินกับสหกรณ์ 3 แห่ง
วงเงินสินเชื่อของบริษัทฯ ค้ำประกันโดยใช้หลักประกันต่างๆ ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 19 และข้อ 25

37. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ดังต่อไปนี้.-

ภาวะผูกพัน :

37.1 บริษัทฯ มีภาวะผูกพันจากการให้ธนาคารพาณิชย์หลายแห่ง ออกหนังสือค้ำประกันให้แก่หน่วยงานต่างๆ เป็นจำนวนเงินรวม 136.24 ล้านบาท (ปี 2560 : 178.93 ล้านบาท) สำหรับงบการเงินรวมและเป็นจำนวนเงินรวม 131.62 ล้านบาท (ปี 2560 : 174.31 ล้านบาท) สำหรับงบการเงินเฉพาะกิจการ

37.2 บริษัทฯ มีเลตเตอร์ออฟเครดิตที่ยังไม่ได้ใช้ดังต่อไปนี้.-

	หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธ.ค. 61	31 ธ.ค. 60
สกุลเงิน		
เหรียญสหรัฐ	-	0.05
ยูโร	0.03	0.78

37.3 บริษัทย่อยสองแห่งได้ทำสัญญาโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนพื้นดิน สำหรับหน่วยงานราชการและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเป็นเจ้าของโครงการ เป็นระยะเวลา 25 - 26 ปี นับตั้งแต่วันที่จ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ หรือจนกว่าสัญญาซื้อขายไฟฟ้าระหว่างผู้สนับสนุนโครงการ (บริษัทย่อย) กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะสิ้นสุดบังคับใช้ โดยบริษัทย่อยตกลงที่จะจ่ายค่าสิทธิในการขายไฟฟ้าแก่เจ้าของโครงการจากจำนวนเงินยอดขายไฟฟ้าในแต่ละเดือนตามอัตราที่ตกลงร่วมกันในสัญญา

37.4 บริษัทย่อยหนึ่งแห่งได้ทำสัญญาติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาอาคารของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง เป็นระยะเวลา 21 ปี นับตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญา โดยบริษัทย่อยได้รับค่าพลังงานไฟฟ้าจากระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ในอัตราที่ตกลงร่วมกันในสัญญา

ภาวะผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน :

37.5 บริษัทฯ มีภาวะผูกพันที่ต้องจ่ายตามสัญญางานก่อสร้าง โดยมีรายจ่ายในอนาคตจำนวนเงินรวม 79.49 ล้านบาท (ปี 2560 : 10.55 ล้านบาท) สำหรับงบการเงินรวม

ภาวะผูกพันจากการทำสัญญาเช่าดำเนินงาน :

37.6 บริษัทฯ ได้ทำสัญญาเช่าอาคารสำหรับเป็นที่ทำการสำนักงานและสาขา รถยนต์และอุปกรณ์ โดยมีระยะเวลาการเช่าตั้งแต่ 3 ถึง 5 ปี รายจ่ายค่าเช่าและบริการรวมที่ต้องจ่ายในอนาคต มีดังต่อไปนี้.-

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	31 ธ.ค. 61	31 ธ.ค. 60
ไม่เกิน 1 ปี	2,907,337	1,628,715
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	3,561,168	1,239,020
รวม	6,468,505	2,867,735

37. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (ต่อ)

37.7 บริษัทฯ ถูกฟ้องร้องในคดีแพ่งให้ชำระหนี้มูลหนี้ที่ฟ้องเกินกว่าจำนวนหนี้สินที่บันทึกไว้แล้ว 1.34 ล้านบาท คดีอยู่ในขั้นตอนไกล่เกลี่ยที่ศาลฝ่ายบริหารจึงไม่ได้บันทึกมูลหนี้ที่เกินนี้ในงบการเงินสำหรับปี 2561

38. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารทางการเงินของบริษัทฯ คือ การดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และการดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของทุนที่เหมาะสม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ในงบการเงินรวมแสดงอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเป็น 1.02 : 1 (ปี 2560 : 1.04 : 1) ในงบการเงินเฉพาะกิจการเป็น 0.78 : 1 (ปี 2560 : 0.83 : 1)

39. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2562

